

Noorse leesteksten niveau 2

eddy waumans

Inleiding

Alle woorden die niet in Alf Sommerfelt & Ingvald Marms Norwegian. A book of Self-instruction in the Norwegian Bokmål, (Teach Yourself Books, de editie van 1967) voorkomen worden "letterlijk" vertaald: "dyrehagen" wordt dus "de dierentuin" en "sa" "zei". Grammaticale informatie wordt niet gegeven.

Jacob Breda Bull: Ulveslaget

Inleiding

Jacob Breda Bull wordt op 28 maart 1853 in Øvre Rendalen in de provincie Hedmark in het oosten van Noorwegen als tweede van vier kinderen geboren. Zijn vader is er dominee; de pastorie waar Jacob geboren wordt en zijn jeugd doorbrengt is nu een museum.

Op school presteert de jonge Bull erg goed. Op zijn vijftiende wordt hij leerling aan de "latinskoole" in Kristiania (het huidige Oslo). In 1876 legt hij het theologisch examen af. Zin om dominee te worden heeft hij echter niet. Bull werpt zich op de journalistiek: hij begint een eigen krant en brengt een paar tijdschriften op de markt.

Met de uitgave van A. O. Overlands Illustreret Norges Historie (het eerste uitvoerige werk over de geschiedenis van Noorwegen vanaf de oudste tijden tot 1814) loopt het echter verkeerd af. Het werk wordt weliswaar een verkoopssucces, maar de kosten zijn uit de hand gelopen en zadelen Bull met een grote persoonlijke schuld op.

Dat verklaart misschien (net zoals bij Sir Walter Scott) de grote literaire productie die hij vanaf de jaren 90 van de negentiende eeuw ontwikkelt. Hij begint als toneelschrijver, maar die stukken hebben nu nog alleen literair-historische waarde. In Alvorsmenn ("Ernstige mensen") loopt er heel wat verkeerd met de verliefdheden binnen één familie maar uiteindelijk vinden ze toch allemaal de ware. Interessant is echter dat het stuk ook tendensliteratuur is. Het is duidelijk gericht tegen de atheïstische en literaire strekkingen van zijn tijd zoals die gepropageerd werden door respectievelijk de radicale vleugel van de politieke partij Venstre en door de Bohembewegelse, waarvan o. a. de auteurs Hans Jaeger en Christian Krohg deel uit maakten: "Bort med religionen, moralen og det gamle rettsbegrep!" ("Weg met de godsdienst, de moraal en het oude rechtsbegrip"). In Alvorsmenn zijn vooral Dr Steenberg en schrijver Gaaserud pleitbezorgers van deze "nieuwwetse" ideeën. Gaaserud (die vooral kwaliteiten als klaploper blijkt te bezitten) is de auteur van "Kjønsmennesket" ("De seksuele mens"):

"skrevet på egne iakttagelser [...] Vi har det sikre håp, at det blir konfiskert"

Gebaseerd opeigen waarnemingen ... we zijn er zeker van dat het in beslag genomen wordt.

Tegenover deze twee figuren stelt Bull de gaandeweg gematigder wordende wetenschapper Dr Lehmann:

"Det er de idealistiske frasebelter, som vil ha revolusjon. Vi praktiske vitenskapsmenn vil ha evolusjon."

Het zijn de idealistische praatjesmakers die een revolutie willen. Wij praktische wetenschappers willen een evolutie.

Hij verdedigt zijn standpunt op de volgende "wetenschappelijke" manier:

Dr. Lehmann

Jo. (Tar opp en bok) De negative resultater er overraskende.

Dr. Steenberg

(peker) Hva er det?

Dr. Lehmann

Statistikk over Vårherre, doktor Steenberg. Her har jeg nu i snart et år holdt regnskap over de fromme og de ugudelige blant mine pasienter.

Dr. Steenberg

De har funnet ut?

Dr. Lehmann

En merkeverdig lovmessighet.

Dr Lehmann

Javel. (pakt een boek vast) De negatieve resultaten zijn verrassend.

Dr Steenberg

(wijst) Wat is dat

Dr Lehmann

De statistiek van Onze-Lieve-Heer. Ik heb nu bijna een jaar lang een boekhouding bijgehouden van de vromen en de goddelozen onder mijn patiënten.

Dr Steenberg

En hoe luidt de conclusie?

Dr Lehmann

Een merkwaaardige wetmatigheid.

Dr. Steenberg

Og den?

Dr. Lehmann

Går stygt i Vårherres favor. Jeg er kommet til det resultat, at all sykdom og elendighet og alt svineri -- er bare mangel på gudsforhold.

Dr. Steenberg

Hm!

Dr. Lehmann

Og sunnhet, kraft, motstandsdyktighet, energi og lykke -- er bare gudsforhold innerst inne, i vekslende former naturligvis, ofte atavistisk bestemt eller nedarvet, men allikevel gudsforhold.

Dr. Steenberg

De er sikker på, at det ikke er alvorsmannen doktor Lehmann, som -- --

Dr. Lehmann

Fy for pokker! Nei. Jég har gått samvittighetsfullt til verks. Jeg har begynt med mig selv. Det var forskrekkelig. De! Det var det mest sorgelige bevis, jeg har sett, på Vårherres nødvendighet! [...] -- så husket jeg, at jeg hadde glemt slektsinnflytelsen. Mor var kristen; far var fritenker. Men mor satte alltid far mot veggene med fakta -- resultater! Dette henger i oss barn, ser De. Det er rent merkelig: Kan De peke på en fortsatt slekt av gudløse? Den ville degenerere -- den var hjemfallen til dyrenes lov.

Dr Steenberg

En?

Dr Lehmann

Volledig in het voordeel van Onze-Lieve-Heer. Ik ben tot de conclusie gekomen dat alle ziekte en ellendigheid en alle smeerlapperij -- alleen maar gebrek aan een relatie met god is.

Dr Steenberg

Hm!

Dr Lehmann

En gezondheid, kracht, weerbaarheid, energie en geluk -- daar zit een relatie met god in -- in wisselende vormen natuurlijk, vaak atavistisch bepaald of overgeërfd, maar toch een relatie met god.

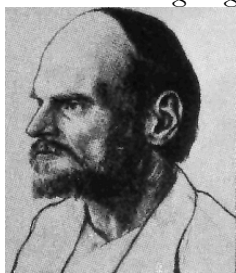
Dr Steenberg

U bent er zeker van dat dit niet de ernstige dokter Lehman is, die...

Dr Lehmann

Foei! Nee. Ik ben gewetensvol te werk gegaan. Ik ben met mezelf begonnen. Dat was verschrikkelijk, weet u! Dat was het droevigste bewijs van de noodzaak van Onze-Lieve-Heer dat ik gezien heb. [...] toen herinnerde ik me, dat ik de familie-invloed vergeten was. Moeder was christen, vader vrijdenker. Maar moeder zette hem altijd vast met feiten -- resultaten! Dat blijft de kinderen bij, ziet u. Het is echt merkwaardig: Kunt u een familie aanwijzen met generaties lang alleen maar goddelozen? Die zou degenereren -- die werd veroordeeld tot de wetten van het dierenrijk

Jacob Breda Bull schakelt al snel over op verhalen en romans. Hij publiceert een lange reeks historische en biografische romans, maar het is toch door zijn streekromans en --vertellingen over de natuur en de mensen in Rendalen en omgeving dat hij bekend is gebleven. Bull heeft altijd heel goede herinneringen bewaard aan de jeugd die hij op de pastorie van zijn vader doorbracht en waar hij dagelijks in contact kwam met de vele bezoekers en de verhalen die ze vertelden. De familie Bull verhuist in 1869 naar Botne in de zuidelijk gelegen provincie Vestfold, maar Øvre Rendalen blijft de plaats die Jacob zijn hele verdere leven steeds weer zal bezoeken. Het bekendste van al zijn verhalen is ongetwijfeld "Vesleblakken", over een paard "rent sorgelig umulig til alt tyngre arbeid" ("totaal ongeschikt voor gelijk welke zwaardere arbeid".-- Let erop dat "blakk" in het Noors niet "zwart" maar "vaal", "geelgrijs" betekent) dat desondanks de lieveling van iedereen op de pastorie van Bulls vader wordt:

sår av gemytt og lett fornærmet måtte den oppdras med godord og sukkerbiter og ble så tam at bare vi ropte "Vesleblakken", kom den kneggende og humrende frem

[...]

Vesleblakken var barnekjær over all måte. Når vi gutter ikke hadde fars eller mors årvåkne øyne på oss og vi traff hesten borte ved stallen eller bak låven, gikk

gevoelig van aard en lichtgeraakt moest hij opgevoed worden met complimenten en suikerklontjes en werd hij zo tam dat, van zodra we "Vesleblakken" riepen, hij hinnikend en grinnikend tevoorschijn kwam.

[...]

Vesleblakken hield buitengewoon veel van kinderen. Wanneer vaders of moeders scherpe blik ons niet in de gaten hield en we het paard bij de stal of achter de

det helt vilt for seg: En hang oppå, en baket seg fast til bakkenet eller forbenet, en ga sukker og Vesleblakken stod som spikret. Især var det min nestyngste bror, en gutt på fem år, den hadde lagt elske på. Ham kunne den stå og snuse på og stryke mulen sin mot lange stunder, og av ham talte den alt.

hooischoor aantroffen, ging het er wild aan toe: eentje hing erbovenop, eentje klampte zich vast aan een voor- of achterbeen, eentje gaf Vesleblakken, die als aan de grond genageld stond, suiker. Hij had vooral een boontje voor mijn op één na jongste broer, die vijf jaar was. Die kon hij een hele tijd besnuffelen en met zijn snuit aaien, van hem verdroeg hij alles.

Het verhaal neemt een dramatische wending wanneer net dit jongetje longontsteking krijgt. De dichtstbijzijnde arts woont op zo'n honderd kilometer van de pastorie. Vesleblakken wordt ingezet en het wordt bang afwachten:

Hver gang et hosteanfall kom, snudde mor seg og så fortvilet ut mot oss andre. Far stanset. "Han kan kanskje være her ved tolvtiden," hvisket han. "Hvor mange er det nå?" "Fem." "Da blir det for sent,— det er mange, mange timer!" — Mor gråt. Nei! — Dette var ikke til å holde ut. Halvkvalt av tårer listet jeg meg ned igjen. Ingen enset meg hvor jeg gikk eller hva jeg gjorde. Så sto jeg på nytt i svalen, barhodet og het i ansiktet og led barnets bitre sorg: "Alle de mange timene!" Jeg talte dem høyt, likefra fem og opp til tolv og delte dem i halve timer, kvarter og minutter. Og i denne lange tiden skulle han ligge der og ikke få hjelp.

Bij iedere hoestaanval draaide moeder zich om en keek ons vertwijfeld aan. Vader stopte met ijsberen. "Misschien is hij hier wel tegen twaalfen" fluisterde hij. "Hoe laat is het nu?" "Vijf" "Dan komt hij te laat,— zo lang, zo lang nog!" — Moeder huilde. Nee! — Dit was niet uit te houden. Half stikkend in mijn tranen sloop ik weer naar beneden. Niemand schonk enige aandacht aan waar ik was of wat ik deed. Ik stond weer in de veranda, blootschoude en met een verhit gezicht, en voelde het bittere verdriet van een kind: "Zo lang nog!" Ik telde hardop de nog resterende uren, van vijf tot twaalf, en verdeelde ze in halve uren, in kwartieren en minuten. En al die tijd zou mijn broer daar liggen en geen hulp krijgen.

Maar Vesleblakken kwijt zich uitstekend van zijn taak en arriveert zeven uur eerder dan verwacht weer op de pastorie:

Far stod i svalen og tok imot doktoren. Den eiendommelige medisinelukten fulgte da han gikk foran inn. Men i døren snudde far, gikk ut, tok besten om hodet og strøk den nedover den skumvåte halsen

Vader stond in de veranda en ontving de dokter. De eigenaardige medicijnlucht volgde hem toen hij als eerste binnenging. Maar in de deuropening keerde hij zich om, ging naar buiten, nam het hoofd van het paard tussen zijn handen en streelde het over zijn kletsnatte nek.

Het jongetje slaat zich erdoorheen maar voor Vesleblakken zijn de gevolgen van de helse tocht dramatisch: hij sterft een paar dagen later aan een longontsteking, tot groot verdriet van de knecht Ola Jonsen (die waarschijnlijk voor één keer de zweep gebruikt had) en de (toen nog erg jonge) verteller:

Snart var stallen fylt av alle gårdens folk, som stod to og tre og talte sammen og så og forklarte, i denne sorgmodige syngende tonen som er egen for landsens folk i sorg. [...]

Milde og myke falt alle ord, med lange pauser mellom.

Så tok mor mot til seg. Hun gikk bort til besten og klappet den på halsen.

"Ja, Gud signe deg da, Vesleblakken, og takk for alt," sa hun fast, men lavt. Så gikk de stilt, én etter én, som de var kommet.

Men den som ingenting sa og ingenting gjorde, var Ola Jonsen Styggpåjord, drengen. Han stod blek opp mot spiltauet og stirret ned for seg.

"Skal ikke du gå, du Ola?" spør mor.

"Je synes itte jeg er god for å gå frå," kom det fort og brutt, og så med ett tar gråten den sterke mann.

Mor blir taus. Denne dype sorgen over et dyr grep henne mektig, ikke desto mindre da hun visste at dette dyret hadde ofret livet for hennes barn.

"Det måtte så skje, Ola" sier hun mildt og klapper ham på skulderen.

"Det måtte vel det," svarer han. Det var alt. Mor gikk.

Jeg vet ikke hvordan det gikk for seg, men slik ble det, at så snart vi to, Vesleblakkens beste venner, ble alene, så kom jeg på kne på det våte stallgulvet med hånden bortpå Vesleblakkens hode.

"Du kjære, kjære Vesleblakken," hvisket jeg. Og Ola Jonsen stod taus, der han før sto, og lot meg kjæle det døde dyret.

Det var et fattigslig bilde og kanskje lite å nedtegne: en død best med det store, sorgfulle øyet stirrende vidåpent ut i dødens ubarmhjertighet; drengen som sørget over sin tapte venn, og en liten, uhykkelig gutt på kne foran i halvmørket hvor et eneste skrått solstreif tilfeldig kastet sitt lys – det var alt.

In het humoristische "Da prinsen kom" vertelt Bull over het (korte) bezoek van een echte prins, de latere Karel IV (Karel XV in Zweden):

[I] siste kommunestyremøte var det blitt besluttet at hele kommunestyret skulle møte prinsen ved Midtskogen og være hans forridere like frem til prestegården.

Dette forslaget var fremsatt av Hårsetten som i sin tid

Spoedig bevond iedereen die op de pastorie was, zich in de stal. Ze stonden in groepjes van twee of drie, praatten met elkaar, keken en gaven uitleg op die trieste, zangerige toon die kenmerkend is voor mensen van het platteland die verdriet hebben.

Mild en zacht vielen alle woorden, met lange pauzes ertussen.

Toen raapte moeder alle moed bij elkaar. Ze liep naar het paard en aaide het over de nek.

"Ja, God zegene je, Vesleblakken, en bedankt voor alles," zei ze zacht, maar met vaste stem. Daarna ging iedereen stilletjes weg, de één na de ander, zoals ze gekomen waren.

Maar Ola Jonsen Styggpåjord, de knecht, zei niets en verroerde zich niet. Hij stond bleekjes tegen de box geleund en staarde naar de grond.

"Blijf jij nog hier, Ola?" vraagt moeder.

"Ik geloof niet dat ik hem kan alleen laten" klonk het snel en gebroken, en plots werd de sterke man door tranen overmand.

Moeder zwijgt. Dat grote verdriet om de dood van een dier grep haar erg aan, ook omdat ze wist dat dit dier zijn leven voor haar kind opgeofferd had.

"Het is nu eenmaal gebeurd, Ola," zegt ze zacht en streelt zijn schouder.

"Ja, inderdaad," antwoordt hij. Dat was alles. Moeder ging weg.

Ik weet niet hoe het kwam, maar van zodra wij tweeën, Vesleblakkens beste vrienden, alleen waren, viel ik op mijn knieën op de natte stahvloer met mijn hand op Vesleblakkens hoofd.

"Lieve, lieve Vesleblakken," fluisterde ik. En Ola Jonsen stond nog steeds op dezelfde plaats, zei niets en liet mij het dode dier aaien.

Het was een schamel beeld, misschien nauwelijks de moeite van het optekenen waard: een dood paard, dat met een groot, triest oog de meedogenloze dood in staart; de knecht die rouwt om zijn verloren vriend, en een klein, verdrietig jongetje op zijn knieën in het halfduister, daar waar één enkel schuin sprankje zonneschijn toevallig wat licht wierp – dat was alles.

Tijdens de laatste vergadering van het gemeentebestuur was er besloten dat het hele gemeentebestuur de prins bij Midtskogen zou opwachten en als zijn voorrijders tot aan de pastorie zou fungeren.

Dit voorstel werd door Hårsetten, die nog onderofficier

hadde v'rt underoffiser og kavalerist. De øvrige tillitsmenn i bygden som visstnok ikke noengang, i et hvert fall ikke i de siste førti år hadde kjent hvordan en besterygg tar seg ut i skarpt trav, gikk med på forslaget uten mistanke.

Men fra den stunden gikk Hårsetten omkring med en rev i øyekroken. Han visste nemlig fra før at prinsen var uvøren til å kjøre.

Het resultaat laat zich raden:

Ventetiden utover formiddagen falt gruelig lang og nokså ensformig for oss på prestegården. Men dessto livligere hadde kommunestyret det. Tidlig på morgenen red de nordover til Midtskogen for å være der i tide. Det var 14 stykker av dem, hver på sin nordfjording med Hårsetten i spissen.

Da de kom på flaten nord ved elvevollene, foreslo Hårsetten at de skulle ride litt i trav, men måtte en bestemt protest fra de øvrige 13. Det var best å spare den til prinsen kom.

Klokken elleve nådde de Midtskogen. Og nettopp som de svinger inn på gården, får de høre vognrammelen fra prinsen som kommer dragende i fullt trav nedover bratteste Brækkebakken, der hvor folk i karjol gjerne stiger av for ikke i velte utover.

"Skulle du ha sett slikt," sier Høyen.

"Ja detta går aldri vel," sier Bergsetten.

"Han skal være styggslem til å kjøre," skyter Løkkegubben saktmodig inn.

Men i det samme kommer prinsen susende nedover bakken, svinger i fin fart inn på gården. Og før de vet ordet av, står de skumvåte bestene foran svalen.

"Friske bester!" kommanderer lensmannen. Han svinser bit og dit i den nye uniformen.

Hester blir spent for i en fart, og kommunestyret må i salen igjen uten stans og opphold.

"Nei detta er forsæt!" hvisker Høyen til Hårsetten.

"Ja, nå får du drive på," småknegger Hårsetten. Han holder den urolige besten stramt i tøylene.

Så setter toget seg i bevegelse. I begynnelsen er det bakker oppover. Og det går nokså rolig. Men så når en de lange moene.

en cavalerist was geweest, naar voren gebracht. De andere notabelen van het dorp, die zo goed als zeker nooit, en in ieder geval niet de laatste 40 jaar, gevoeld hadden hoe een paardenrug zich gedraagt tijdens een flinke draf, gingen zonder argwaan akkoord met het voorstel. Maar vanaf dat ogenblik liep Hårsetten met een plannetje rond. Hij wist namelijk van vroeger dat de prins een roekeloos ruiter was.

Het wachten voor de middag was voor wie op de pastorie was, vreselijk lang en tamelijk eentonig. Maar des te levendiger zou het eraan toegaan voor het gemeentebestuur. Vroeg in de morgen reden ze noordwaarts naar Midtskogen om daar op tijd aan te komen. Ze waren met z'n veertien, ieder op zijn nordfjording, met Hårsetten op kop.

Toen ze aan het vlakke grasland bij de rivier kwamen, stelde Hårsetten voor dat ze eventjes in draf zouden gaan, maar dat lokte krachtig protest uit bij de anderen. Het was best daarmee te wachten tot de prins er was.

Om elf uur bereikten ze Midtskogen. En net op het ogenblik dat ze de hofstede oprijden, horen ze het lawaai van de prinselijke koets die in volle draf van de steilste Brækkeheuvels afkomt. Gewoonlijk stapte men daar uit om te vermijden dat het rijtuig over de kop zou gaan.

"Heb je al ooit zoiets gezien," zegt Høyen.

"Dat loopt nooit goed af," zegt Bergsetten.

"Hij heeft de reputatie een woest ruiter te zijn," voegt Løkkegubben daar zacht aan toe.

Maar net op dat ogenblik komt de prins de heuvel afgestoven en reed met een behoorlijke snelheid de hofstede op. In een ommezien staan de bezwete paarden voor de inkomhal.

"Verse paarden!" beveelt de afgevaardigde van de gouverneur. Hij is druk in de weer in zijn nieuwe uniform.

De paarden worden zonder dralen ingespannen, en het gemeentebestuur moet dadelijk weer in het zadel. Tijd voor een praatje is er niet.

"Nee verdorie nog aan toe!" fluistert Høyen tegen Hårsetten.

"Ja, nu komt het echte werk," grinnikt Hårsetten. Hij houdt de teugels van zijn onrustig paard strak in handen.

Dan zet het gezelschap zich in beweging. In het begin gaat het heuvelopwaarts. En dat gebeurt redelijk rustig. Maar dan bereiken ze de heidevlakte.

"Rid på," sier lensmannen. Og de red på. I en lang rekke, syv på hver sin side av veien, først i småtrav, men senere sterkere. For prinsens vogn lå like innpå.

"Rid på!" ropte lensmannen.

"Nei, hårredo!" hvisker Høyen. Han er sprengrod i ansiktet og ser seg fortvilt om.

"Dette går aldri vel," stønner Løkkegubben. Han tar tak i manen. Slik drev de på et kvarter eller så.

Hårsetten har vondt for å holde seg på sin best, han også, men han er såpass til kar at han kan snu seg og se på de andre.

"Nå får du drive på karer," sier han. Så setter han hesten sin i galopp. De andre prøver det samme, men er ikke god for å få det til. Det blir bare det samme sterke støtende trav.

Da med ett bryter Høyen av og styrer hesten bent på skigarden. Med et brak går skigarden over ende, og Høyen og hesten langt utover jordet. Men i prinsens vogn stikker et fornemt hode ut, så flere, og en hjertelig latter høres.

De øvrige bedersmenn kjemper tappert med Hårsetten i spissen. Men nå er det som om prinsekusken skulle ha fått en hemmelig ordre, for farten øker uavlatelig.

Og situasjonen der foran blir verre og verre. Følget er nådd skogen. Det er ikke gjerder og jorder på sidene. Oppe ved Elhevollene går en liten skogsvei av fra Kongeveien. Der vek Løkkegubben av og ble borte. Lenger frem ligger en kvern. Der stakk Bergsetten inn så roken sto etter ham. Og før de nådde Myrbergbakkene var hele kommunestyret vekk, når unntas Hårsetten som humpet og red så svetten rant. Han hadde vært offiser, må vite, og skulle vise dem at han kunne holde ut.

karjol

"Tempo," zegt de afgevaardigde van de gouverneur. En tempo maakten ze. In een lange rij, met z'n zevenen aan beide kanten van de weg, eerst in een lichte draf, maar daarna vlugger. Want de prinselijke koets zit hen op de hielen.

"Tempo!" riep de afgevaardigde van de gouverneur.

"Nee, verdulleme!" fluistert Høyen met een hoogrood gezicht. Hij kijkt vertwijfeld om zich heen.

"Dit loopt nooit goed af," kreunt Løkkegubben. Hij grijpt de manen van zijn paard vast. Zo zwoegden ze ongeveer een kwartier verder.

Hårsetten heeft het moeilijk om zich in het zadel te houden, hij ook, maar hij is mans genoeg om zich om te draaien en de anderen in ogenschouw te nemen.

"Nu moet het tempo omhoog, kerels," zegt hij. Dan zette hij zijn paard in galop. De anderen proberen dat ook, maar slagen er niet in. Het blijft gewoon dezelfde hotsende draf.

Dan geraakt Høyen plots van de weg en gaat hij recht op de ombeining af. De ombeining gaat krakend tegen de grond en Høyen en zijn paard belanden pardoes in het weiland. Maar uit de prinselijke koets komt een voornaam hoofd te voorschijn, dan volgen er nog een paar, en een hartelijk gelach wordt hoorbaar.

De overige heren, met Hårsetten op kop, zetten dapper door. Maar het lijkt wel alsof de prinselijke koets een geheim bevel gekregen heeft, want de snelheid neemt voortdurend toe.

En de situatie vooraan gaat van kwaad tot erger. Het gezelschap heeft het bos bereikt. daar zijn er geen ombeiningen en weilanden langs de weg. Boven bij Elhevollene splits een bosweggetje zich af van de Koninklijke Weg. Daar raakte Løkkegubben van de weg af en keerde niet meer weer. Wat verderop staat een molen. Daar stoof Bergsetten naar binnen en liet een heleboel rook achter. En voor ze de Myrbergheuvels bereikt hadden was het hele gemeentebestuur verdwenen, met uitzondering van Hårsetten, die zo hotste en botste dat het zweet van hem afdroop. Hij was officier geweest moet u weten, en zou hen eens tonen dat hij het kon.

nordfjording

Bulls verhalen vielen bij zijn tijdgenoten bijzonder in de smaak en ook de toenmalige literaire kritiek sprak er zich lovend over uit: "Hans diktning raader over en betydelig billedrigdom, varm humor, fantasi og en sikker form" (zijn literaire productie getuigt van een aanzienlijke beeldenrijkdom, warme humor, fantasie en vormbeheersing) schreef Vestlandposten. Vooral de verhalen waarin hij eigen jeugdberinneringen ophaalt zijn lezenswaard gebleven. Wie zijn "echte" boerenromans, zoals "Gullkua og Gulloksen", waarin een meisje uiteindelijk toch de jongen krijgt op wie ze verliefd is en niet de lokale rijke stinker, vergelijkt met die van Bjørnstjerne Bjørnson (met wie hij overigens bevriend was) ziet dadelijk het verschil qua literaire kwaliteit.

Jacob Breda Bull stierf op 7 januari 1930. Een van zijn zoons is de grote Noorse dichter Olaf Bull, die zijn vader nauwelijks drie jaar overleefde. De beroemde Noorse violist Ole Bull is geen familie.

Ulveslaget

Net zoals in "Vesleblakken" en "Da prinsene kom" vertelt Jacob Breda Bull in "Ulveslaget" over een gebeurtenis die hij als kleine jongen op de pastorie meemaakte. Het verhaal wordt door de ogen van een vijfjarig jongetje gezien en is met veel zin voor detail en medeleven geschreven. Ook Ola Jonsen ontmoeten we hier weer.

De hier gepresenteerde tekst is wat verkort en bovendien aan het hedendaagse taalgebruik aangepast, maar toch is geprobeerd om de charme van het origineel zo goed mogelijk te bewaren: aan Bulls gebruik van het historisch presens is bijvoorbeeld niet geraakt. De illustraties zijn van de hand van Andreas Bloch (1860-1917), die destijds o.a. faam genoot als karikaturist en ontwerpen van toneelkostuums.

På Øvre Rendals **prestegård** stod det i presten Storms tid et høyt gjerde rundt hundehuset. Dette gjerdet kom opp fordi det hadde vært ulv på prestegården. Ulven hadde **revet ihjel** en hund på gården. Men det var lenge siden. Ennå i min fars tid stod det gamle hundehuset der, men etter gjerdet var det bare merker igjen. Nå hadde ikke folk sett ulv på lenge.

På prestegården hadde vi to hunder. De het Ajax og Hector.

Ajax var en **alminnelig**¹ svart og hvit **harehund**². Den var et **vilt**ert dyr. Den ville alltid leke. Den hoppet høyt av glede når noen kastet en stein eller en **tøyfille**. Da fór den **avgårde** med oss småguttene etter seg.

Den la seg ned med hodet mellom **labbene**. Den kikket **skjøyeraktig** på oss. Så snart vi kom nær den fór den **avsted**¹ igjen. Vi etter, helt til vi ikke **orket**² mer. Da kom den springende, tok tak i bukse eller **trøye** og rullet seg sammen med oss. Vi ungene kunne være **hardhendte** med den, men det hendte aldri at den **knurret** eller **glefset**² etter oss.

Ajax sloss så snart den hadde sjansen. Det kom ikke en hund, stor eller liten, nær prestegården uten at Ajax sloss med den. Ofte fikk Ajax **juling**, men det hendte oftere at den vant. Den var **lynsnar**¹, modig og **pågående**². **Holdt den på**³ å tape, kom Hector og knurret. Da var saken **avgjort**.

Alle hunder var redd Hector. Hector var en stor, langhåret sankt-bernardshund. Den var snill. Vi kunne gjøre hva vi ville med den. Den **talte** alt. Vi kunne ri på den. Vi kunne kjøre med den. Den fulgte oss som en skygge. Den **gjødde** et par ganger når det kom fremmede til gårds, men tok saken med stor **ro**¹ og **lot Ajax få ta seg av bjeffingen**². Hector var den største hunden i **bygda**³. Den sloss aldri. Mindre hunder bet den ikke, og store hunder fantes det ikke i **miles omkrets**. Hector var glad i Ajax.

pastorie

in stukken gescheurd

¹ gewone; ² brak wild
oude lap
weg

de poten
olijk
¹ weg; ² konden
trui
hardhandig
gromde
hapte

slaag
¹ bliksemsnel; ² assertief; ³ stond hij
op het punt
beslist

verdroeg

blafte
¹ kalmte; ² liet het geblaf aan Ajax
over; ³ het gehucht

mijlen in de omgeving

Om nettene lå Ajax inne i hundehuset. Hector lå utenfor.

Så var det en iskold, stjerneklar vinterkveld i februar.

Nordenfor¹ prestegården **akte**¹ vi småguttene kjelkene våre som vanlig. Vi hadde **toppluene** ned over ørene og **ullvottene**¹ på hendene. Snøen **gnistret**² under hælene når vi gikk oppover bakken, og knitret under kjelken når vi **satte**¹ nedover. **Månelyset**² kastet skarpe eventyrskygger på den **blålige** snøen. Hector og Ajax fulgte oss. De så **uhyggelige**¹ ut i det **mystiske**² lyset. Nedenfra **vedskjulet**³ på prestegården hørte vi **øksehogg**⁴. Ola Johnsen hogg ved. Ola var **drengen** vår. Han hjalp til på gården. Vi hørte en dør som smalt, men ellers var alt stille.

Plutselig tar broren min meg i armen. Vi **stanser**.

"Hør", sier han.

Fra skogen hørtes et langt og sultent hyl. Det svarer fra en **haug** lenger borte og litt senere fjernt og finere fra den andre siden av dalen. Det var ulv. Snart hørte vi mange ulver som hylte.

Hector **løftet**¹ hodet og lyttet. Ajax **reiste bust**² og knurret. Vi kjente denne lyden fra før, vi småguttene. Vi hadde ofte hørt ulv om vinterkveldene. Likevel **grøsset** vi. Det **klang** så vilt og farlig.

"Jeg tror vi går hjem, jeg," sa broren min. Han snudde **kjelken**.

Noen ropte nedenfra gården. Vi satte oss på kjelken og akte hjem.

Nede på gården stod far.

"Hørte dere ulvene, gutter?" spurte han.

Vi stanset og lyttet igjen, men nå var det helt stille.

"Ja, **det er det samme**. Inn med dere!", sa far. Han **klappet** Hector på hodet.

"Ulvne er der igjen", sa far til mor. Han satte seg og tok avisen.

"Uff, dette begynner å bli rent **uhyggelig**," svarte mor. Hun la boka fra seg på bordet.

"Hørte dere noe, barn?" spurte hun og **reiste seg**.

¹en noorden van; ²sleedden
de puntmutsen

¹wollen wanten; ²knarste

¹gingen; ²het maanlicht
blauwachtige

¹griezellig, ²mysterieuze; ³de hout-
schuur; ⁴bijlslagen
knecht

stoppen

heuvel

¹hief op; ²zette z'n nekharen
overeind
huiverden
klonk

de slee

dat maakt geen verschil uit
streeelde

griezellig

stond op

Jo, vi hadde nok hørt **ulvehylene**.

Vi fortalte hverandre historier om folk som hadde sett ulv. Bok-Simen hadde møtt en ulv som var så aggressiv at den ble sittende midt på veien og viste tennene til ham. Nils **skomaker**¹ hadde **kappløpt**² med to **stykker**³ hele Lomnæsveien oppover. Sønnen til klokkeren hadde sett en ulv i grisehuset, men da han sprang inn etter faren sin, og de kom ut med geværet, var den borte. Ulven kunne være farlig.

"Ja barn, der ser dere. Det er best å være forsiktig." sa mor.

Mor ba **tjenestejenta** komme inn med kveldsmaten. Den store lampen med det milde, gule lyset ble flyttet. Maten kom på bordet. Vi satte oss. Lille Johannes leste **bordbønnen**, og det ble stille i stua.

Plutselig kommer Ola Jehnsen inn fra vedskjulet. Han blir stående i den åpne døra.

"Det er kanskje best å ta inn hundene i natt. Ulvene er like **borti** skogen her." sier han.

"Har du sett noen?" spør far og **reiser seg**.

"Nei, men jeg hørte en to tre av dem," svarer Ola. Han tar av seg lua.

"Du tar Ajax inn i drengestua. Hector kan ligge på barneværelse." sa mor.

"Jaaaaa!" jublet vi småguttene. Det var **trygt** og morsomt å ha Hector på soveværelset. Vi snakket om hva Hector ville gjøre om ulven kom og ville ta oss. Hector var den sterkeste hunden i hele verden. Han bet nok **ihjel** både én og to og tre ja ti, tyve, hundre ulver, flere enn det var i hele bygda.

Barnepiken vår het Marit. Da hun kom med Hector, **lignet** den på en ulv. Vi skrek. Vi trodde at den var en ulv. Lenge etter at vi **hadde lagt oss** var vi redde. Tankene på ulv og den øde, iskolde natten fulgte oss lenge. Hector lå foran døra og holdt vakt. Den pustet tungt og rolig. Endelig **sovnet** vi.

Jeg vet ikke hvor lenge jeg hadde sovet, men plutselig våknet jeg. I det fjerne hørte jeg hyl og vill **bjeffing**. I vinduet så jeg et stort dyr. Dyret sto med åpent **gap**. Jeg skrek høyt. Jeg holdt hendene foran øynene. Barnepiken,

het wolvengehuil

¹ de schoenlapper; ² om ter snelst gelopen; ³ d.w.z. wolven

het dienstmeisje

het gebed voor het eten

in

staat op

veilig

dood

het kindermeisje

leek

waren gaan slapen

vielen ... in slaap

geblaf

bek

som lå og sov i værelse ved siden av, kom springende inn. "Hva er på ferde¹?", spurte hun **søvndrøkkent**² og **skremt**.

¹ aan de hand; ² slaperig bang

"Se der!", ropte jeg og **pekte** mot vinduet.

wees

Jeg trodde det var en ulv, men det var bare Hector. Men den **knurret**¹ og **glefset**². Den la begge **framlabbene**³ opp i vinduet. Marit gikk bort til vinduet og så ut. Hun ble stående og **stirre** ut i den iskalde vinternatten. Jeg stilte meg ved siden av henne. Jeg var **barbeint** og jeg frøs. **Nedenfor** gården så vi noe vi ikke kom til å glemme. Ute på snøen var dyr som sloss. Vi så store og små dyr. De skrek og **hylte**.

¹ gromde; ² hapte; ³ voorpoten

staarde
blootsvoets
beneden

huilden

"Ulv!" hvisket Marit. Hun var blek som et laken. Hun snudde seg mot meg, og tok meg i armen og dro meg **unna** vinduet. Hector la begge de store labbene mot døra. Den ville ut.

weg van

Da åpnet mor døra. Hector sprang bortover gangen og ned trappa. Men **ytterdøra**¹ var **stengt**² og Hector kom seg ikke ut.

¹ de huisdeur; ² gesloten

"Kle på barna!", sa mor. "Dette er forferdelig" **la** hun **til**. Hun gikk bort til vinduet og **stirret** ut. Men hun snudde seg fort. Hun ville ikke se mer.

voegde ... eraan toe
staarde

Alle i huset kledde på seg. Vi ble stående og se ut av vinduet. Vi så på det berømte slaget mellom ulvene og hundene til alt var over. Nesten alle hunder i bygda var med i kampen. Det var flere hunder enn ulver, men de seks-sju ulvene var større og sterkere. De stod nesten stille. Hundene ble slengt opp i luften. De falt ned, **spratt** opp igjen og fór inn i kampen på nytt. **Langtrukne** hyl og skarpe skrik skar gjennom lufta. Det var en kamp om liv og død. Hvem ville vinne? Jeg skalv av spenning.

sprongen
langgerekte

Plutselig hører vi et rop. En mann kommer springende over **tunet**. Det er Ola Johnsen.

het erf

Far åpner vinduet.

"Gå ikke ut!" roper han.

"Men Ajax er med!" skriker Ola. Han ble stående i kulden, **barhodet**¹ og halvkledd. Han har ikke tatt på seg **ytterklær**. Han merker ikke at det er iskaldt.

blootshoofds
overklerin

"Slipp Hector" roper han igjen. Han springer til **vedskjulet**¹, **får tak i**² en øks og vil løpe nordover.

¹ de houtschuur; ² grijpt ... vast

"Du går ikke av flekken¹! Er du splittergal²?" roper far av all sin makt.

¹ jij blijft hier; ² knettergek
zo luid hij kan

Ola stanser og vet ikke hva han skal gjøre.

Da hører vi et høyt hjelpeløst skrik. Skriket blir svakere og svakere. Vi kjenner målet. Det er Ajax som skriker.

de stem

"Ulvene dreper Ajax!" roper Marit. Hun tar tak i vinduskarmen med begge hendene. Hun gråter høyt.

de vensterbank

"Det der skal aldri skje." Vi hører Olas stemme gjennom larmen¹. Han legger i vei² bortover³ jordet.

¹ het lawaai; ² begeeft zich op weg
³ over

I det samme¹ hører vi et kraftig bjeff² nede i gangen. De er Hector som bråker.

¹ op hetzelfde ogenblik; geblaf
lawaaï maakt

Hector hadde kjent igjen målet til Ajax. Hunden la seg mot ytterdøren. Den rev¹ og slet² med tennene og labbene. Den ville ut og hjelpe Ajax.

¹ rukte; ² zwoegde

"Så i Guds navn slipp hunden!" ropte far. Marit sprang ned. Hun åpnet døra.

Hector løper i tunge sprang nordover. Den holder hodet løftet¹. Den løper forbi Ola, som springer andpusten² med øksen i hånden, og rett inn i ulveflokket. Den slår til begge sider. Så finner den det den leter etter.

¹ omhoog; ² buiten adem
de groep wolven

Hector tok tak i en stor, mager ulv, og slengte den høyt opp i luften. Hector mistet taket. Den sprang over ulven på nytt. Hector bet seg fast i strupen av den og slengte den hit og dit¹ så snøen sprutet². Ola stanset³ og stirret⁴, og vi i vinduet så på dette skuespillet av kraft og villhet. Hector holdt tak i ulven i et helt, langt minutt -- til ulven var død. Da slapp den ulven. Hector løftet hodet stolt. Den så seg om etter Ajax.

smeet
zijn greep
de strot
¹ heen en weer; ² rondspatte; ³ hield
op; ⁴ staarde

Den hørte Ajax jamre i nærmeste klynge. Der var fire hunder om en ulv. Hector fór dit. Ulven hadde akkurat

keek om zich heen

groep
daarheen

lagt Ajax under seg. Hector hogg til i ryggen på ulven.	wierp zich op
Ola, som stod like ved , men torde ikke gjøre noe, fortalte oss alt om det senere.	dichtbij
De andre hundene sprang til alle kanter. De var redde. Ulven var et stort og kraftig dyr. Den kjempet for å komme fri. Hector reiste seg opp og brøt ulven ned . Ola hørte at det knaste ¹ og knakte ² i ryggen til ulven. Hector ristet og slengte den som rasende. Et langt hyl hørtes gjennom braket. Hector løftet hodet. Ulven var død.	dwong ... naar beneden ¹ knarste; ² kraakte schudde
Borte ved drengestuedøra ¹ stod Ola med Ajax i fanget ² . Han ropte på Hector. Hector så seg om et par ganger. Så sprang den bort til Ola. Hector snuste på Ajax, som skalv og blødde . Hector hørte at hundene og ulvene sloss fortsatt ¹ . Den satte av gårde ² igjen. Ola bar Ajax inn i drengestua. Ola tok på seg ytterklær. Så drog Ola og to andre unggutter nordover. De hadde hver sin øks med seg.	¹ de deur van de knechtenkamer; ² de schoot bloedde ¹ nog steeds; ² liep ... weg
Slaget var over. På marka lå det fire døde ulver. De andre ulvene hadde lusket inn i skogen. Der satt de og hylte. Mange hunder var drept. Flere var skadet . De satt og slikket ¹ sårene ² sine. Hector gikk fra hund til hund. Den snuste på de døde. Den logret for de som var skadet. En hund kom skjelvende og hinkende til Ole. Den hadde mistet et øre. Den hadde også et stort sår på ryggen, men halsbåndet hadde reddet dens liv. En annen lå med opprevet strupe, men den levde. Ola ga den et barmhjertig slag med øksa. En hund var det bare hodet og halsen igjen av. Noen hunder var uskadde . En av den stod med blod i munnen og stirret med flammende øyne oppover mot skogen. Den lyttet til ulvehylet.	gesloopen gewond ¹ likte; ² wonden kwispelde wonde de halsband opengereten ongedeerd
Ola fikk tak i Hector. Han ville ha den inn, men Hector var vill. Den knurret og viste tenner. Ola måtte slippe. Hector gikk fram og tilbake på prestegårdsjord i over en halv time. Den la seg ned og reiste seg igjen. Da de andre hundene en etter en hadde lusket hjem, kom Hector hjemover. Den bjeffet ved døra og ville inn. Den gikk bort til Ajax. Den snuste på den, logret og slikket sårene til Ajax. Så la den seg ned og pustet ut. Den begynte å slikke sine egne sår.	likken
Ajax krøp skjelvende bort til Hector. Den la seg mellom labbene på den. Ajax hadde et dypt sår i ryggen og et langt gapende risp i halsen.	snee akelig
Morgenen etter kunne vi se alle de døde dyrene på prestegårdsjord. Det var et fælt syn. Det var blod overalt. Her og der lå de døde hunder med blodige struper og	verschrikkelijk

frosne øyne.

Snart kom det folk fra alle gårdene i bygda. De ville se og høre. Noen stod i vedskjulet, hvor Ola Johnsen fortalte mens han **flådde**¹ ulvene. Han **skrapte**² kjøttet fra **skinnenet**. Andre lette etter hundene sine borte på jorden. Men Ajax lå i drengestua. Den skalv fordi den hadde mistet mye blod. Den hadde **feber**. Foran Ajax lå Hector og holdt vakt. De mørke, alvorlige øynene gikk langsomt fra den ene til den andre.

Vi småguttene stod i vedskjulet og frøs. Da kom en liten jente bort til oss. Hun gråt.

"Hvor er Flink hen?" spurte hun.

"Hva sier du?" sa Ola litt **kvasst**.

"Hvor er han Flink hen?" gjentok hun. Hun bet i **vottene** sine. Hun så seg hjelpeløst omkring. **Tårene** rant.

Du får se **nordpå**¹," svarte Ola. Han dro i **ulveskinnet**² så det **knaket**.

Jenta så på ham. Hun håpet at noen ville hjelpe henne. Så snudde hun seg og gikk langsomt nordover.

Jeg kjente jenta og jeg kjente Flink. Den var liten og brunsvart. Jeg **syntes synd på** jenta. Jeg fulgte etter henne et stykke, men jeg ble stående igjen ved gården. Jenta gikk bortover jordet og lette etter hunden sin. Hun gikk fra den ene døde hunden til den andre. Hun gikk med vottene opp i ansiktet. Hun **bøyde** hodet.

Med ett stanset hun. Hun stirret og gikk ned på kne. Hun kastet seg i snøen. Hun hadde funnet Flink.

Jeg greide ikke å flytte meg av **flekken**. Jeg ville hjelpe

¹ vilde; ² schraapte
de vacht

koorts

bruusk

wanten
de tranen

¹ in het noorden; ² de wolvenpels
kraakte

had medelijden met

boog

plots

de plek

jenta, som var så alene, men jeg stod stille. Jeg fikk ikke frem en lyd. Jenta reiste seg opp etter en stund, men slo seg ned igjen.	kon geen ... uitbrengen
Ola kom ut av vedskjulet. Han skulle bort til bekken og vaske fingrene. Hun snudde seg dit jeg så. Han så jenta.	in de richting waarin
"Hmm", mumlet han. Han tørket av fingrene i snøen, og ruslet bortover.	droogde ... af slenterde
Da tok jeg meg sammen og fulgte ham.	vermande ik me
Ola stod lenge og så på jenta.	
Så sa han mykt og lavt: "Du får gå hjem, lille vennen min."	zacht
Jenta snudde seg unna. Hun så bort.	
"Du fryser deg fordervet," sier han enda mildere. Han vil løfte henne opp.	Je zult het heel erg koud krijgen optillen
"Vær rolig" svarer hun, litt redd. Hun bøyer seg ned igjen.	
"Er det veslehunden din da kanskje?" Han bøyer seg over henne og gods snakker med henne.	probeert haar te overhalen
"Ja..ah" svarer hun lavt.	
Ola står en stund. Så bøyer han seg over jenta igjen. "Jeg skal hjelpe deg kanskje" sier han. Hun ser opp på ham, undrende. Hun skjønner ikke hva han sier.	
Han løfter det døde dyret. Det er stivfrosset. Så ser han hva som er igjen av dyret. Han slipper det fort. Han tar henne forsiktig i armen.	stijfbevoren
Jenta ser på ham. Hun ser redd ut, men hun følger med Ola. Så snur hun seg brått. Hun begynner å gråte og sier: "Skal Flink bli liggende sånn?"	
"Far din tar Flink" svarer Ola. Han drar henne med seg.	
Hun snur seg enda noen ganger. Hun ser med store, lengtende øyne nordover. Så følger hun Ola.	verlangende
Jentas mor sitter i drengestua. Der snakker folk om ulveslaget hele dagen. De synes det har vært en uhyggelig natt. Hector er den store helten. Folk skryter av den, og klapper den. Med store, forstandige øyne ser Hector fra den ene til den andre. Hector ligger uten å røre seg. Han	aaien

passer på Ajax.

Vi barna bestemte at vi skulle begrave Flink. Ola Johnsen hadde båret den frem til gården. Der hadde den ligget i to dager. Ingen kom for å hente liket.

Jorda var frosset. Vi måtte bruke øks og **grev**¹. Vi **hogg**² en grav nede ved bekken. Vi brukte et gammelt **grisetraug** til kiste. Grisen hadde fått nytt traug til å ha maten i. Hector var hesten vår. Vi hengte **bjelle** på Hector og spente den foran sleden. Vi satte kista på sleden. Vi **dro av gårde** til graven. Vi guttene gikk bak sleden.

Det ble en **skikkelig** begravelse. Vi sang og talte ved graven. Etterpå kastet vi jord på kista. Vi tok av oss **luene** slik **voksene** pleide å gjøre. Da vi gikk derfra var vi triste.

Om ettermiddagen gikk far ned for å se på grava. Han fant det skjeve **trekorset** i snøen. På trekorset hadde vi skrevet:

Her hviler hunden Flink
død i det svære ulveslaget
på Rendalens prestegård
den 18de **dennes** 1858.
Fred med ditt støv
velsignet være ditt minne

Da far kom tilbake **strøk** han meg over hodet der jeg stod og ventet på ham Han var fornøyd med måten vi hadde begravet Flink på.

Alt dette skjedde for mange år siden. Far og mor er døde **for lengst**, Ajax og Hector lenge før dem. Men går du forbi Rendalens prestegård nordover, så har du **hagen** til høyre. Der, tett ved **grinden**¹, ser du en **haug**², lav og **forsømt**. Det er Hector og Ajax's grav.

¹ houweel; ² hakten ... uit

varkenstrog

een bel

vertrokken

passende

onze mutsen

de volwassenen

houten kruis

van deze maand

gezegend

streeelde

allang

de tuin

¹ het hek; ² heuvel

verwaarloosd

Gustav Lorentzen: Min Max og Mumien

Inleiding

Gustav Lorentzen (Bergen 1947 - 2010) was een Noorse muzikant, komponist, schrijver en televisiefiguur. Hij werd populair als zijn alter ego Ludvigsen in het duo Knutsen & Ludvigsen, dat muzikale programma's vol absurde humor voor kinderen maakte, maar startte in 1986 een solocarrière. Voor zijn muzikale werk ontving hij verschillende keren de Noorse Spellemanspris.

Lorentzen was goodwill ambassadeur voor UNICEF:

Barn har rett til å ha det gøy. Dette slagordet har en helt konkret begrunnelse: Noe av det viktigste for barns utvikling er å få varierte og engasjerende opplevelser. Musikk, fortellinger og lek er verdifulle aktiviteter, fordi de bygger konstruktive tankebaner i barnets hjerne. Tankebaner som barnet har nytte av resten av livet. Å ha det gøy gir sosiale opplevelser som styrker barnet til fremtidens fellesskap med andre mennesker. For sunne barn er kultur en livsnødvendig faktor i forberedelsen til det gode liv. For traumatiserte barn er kultur et uvurderlig verktøy til å bygge en bro mellom sønderlitt følelser og minner, en bro tilbake til tryggheten i mors armer, og en bro til en bedre fremtid.

Kinderen hebben recht op plezier. Deze slagzin heeft een heel concrete rechtvaardiging:

Gevarieerde en boeiende belevenissen zijn erg belangrijk voor de ontwikkeling van een kind. Muziek beluisteren, in een verhaal opgaan en spelen zijn waardevolle activiteiten omdat ze constructieve redeneringen in het kinderbrein creëren. Redeneringen waar het kind de rest van zijn leven baat zal bij hebben. Plezier hebben zorgt voor sociale ervaringen die het kind op een positieve manier voorbereiden op het toekomstig samenleven met anderen. Voor gezonde kinderen is cultuur een levensnoodzakelijke factor in de voorbereiding op het goede leven. Voor getraumatiseerde kinderen is cultuur een onschatbaar instrument voor het bouwen van een brug tussen stukgereten gevoelens en herinneringen, een brug terug naar de veiligheid in moeders armen, en een brug naar een betere toekomst.

Hij heeft verschillende kinderboeken geschreven en boeken voor volwassenen over kinderrechten en racisme. Over Min Max og Mumien, de opvolger van het in 1998 gepubliceerde Min Max zegt hij op zijn website het volgende:

Forlaget ville ikke gi den ut. De syntes den var for tøff for barn. Dessuten forstår ikke barn så mye om data, mente de. Men ettersom historien handler om virtuell realitet, synes vi det passer godt å gi den ut her på Internett.

De uitgeverij wou het niet uitgeven. Men was van oordeel dat het te hard was voor kinderen. Bovendien begrijpen kinderen niet zoveel van informatica, vonden ze. Maar aangezien het verhaal over virtuele realiteit gaat, vonden we het een goed idee om het op het internet te publiceren.

Min Max og Mumien

Max is een wel heel speciale robot.

1. EGGET OG BEINET

– Flere små grå! sa Palle.
– Oki doki! ropte Max. Han **fisket frem** alle de små legoene og la de grå for seg. Max gjorde alt Palle sa. Og han gjorde det **med en gang**.

Palle hadde laget en stor **firkant**¹ på **gulvet**². Nå la han en ny etasje oppå den. Den nye etasjen var litt mindre enn den første.

- Det blir en **flott** pyramide, sa han.
- Den flotteste i verden! sa Max
- Det blir **gøy** å vise den frem på skolen.
- **Kjempegøy!**
- Da tror jeg alle vil rope hurra for meg, sa Palle.
- Jeg også! svarte Max.
- Men jeg håper ikke Tom ødelegger den.
- Jeg også!
- Tom er dum, sa Palle.
- Jeg også! skrek Max.
- Tom er **sleip**¹ og **slem**² og **ekkel**³.
- Jeg også!

Da tok Palle telefonen og ringte jobben til far.

- Far, jeg tror Max har **hengt seg opp!**
- Jeg også! hylte Max **begeistret**.

Det var far som hadde laget Max. Max var **datavennen til**² Palle. De var **like**² store, og hadde like mange armer og bein. Men hodet til Max var en **skjerm** med bilde av et ansikt på. Og det ansiktet smilte bestandig.

På **magen**¹ var det en **bryter**². **Over den**³ sto det “MIN MAX”. Det syntes Palle passet bra.

- For du er jo min, sa han.
- Og bryteren sto alltid på max.

Da far kom hjem, åpnet han et **lokk** i ryggen til Max, og rotet rundt en stund inni kroppen.

– Så. Nå er han **fin** igjen, sa han. – Gå litt, Max.
– Fin som en **kanin**! Hei og hopp! sa Max og gikk. **På trynet**.

Far åpnet lokket igjen.

– Hva gjør du, far?
– Jeg **skrur på** denne knappen. Men du må aldri skru den forbi der hvor det står “16 år”! sa far strengt.

- Hvorfor ikke det?
- Det er bare for **voksne**¹. **Forbudt**² for barn!
- Å? Skyting og **sånn**²?

haalde ....tevoorschijn

dadelijk
¹ vierhoek; ² de vloer

mooi

lol
reuzelol

glad; slecht; naar

vastgelopen is
enthousiast

¹ zijn vriend de computer; ² even
scherm

¹ zijn maag; ² schakelaar; ³ erboven

deksel

konijn
op z'n gezicht

draai aan

¹ volwassenen; ² verboden
dergelijke

– Nei, ikke det, men.... Ja, det kan være det samme. Bare husk, det er farlig å skru knappen for langt. Særlig for barn som har lett for å bli redde.	het doet er niet toe
Palle så ned i gulvet. Far lukket lokket med et knepp.	die vlug bang worden sloot klik
– Så. Nå tror jeg at han er i orden. Prøv igjen, Max!	
– Yippi! sa Max. Så gikk han frem og tilbake på gulvet for å vise hvor fin og reparert han var.	
– Det er bra vi ikke skal ha Max med oss til Egypt, sa far.	
– Hvor lenge er det til du reiser, Palle? spurte Egget.	
Egentlig het han Egberg. Men alle kalte ham bare "Egget". Ikke når han hørte det, selvsagt. Da sa de "lærer".	eigenlijk natuurlijk
Men Tom sa "Kykeliky" til ham en gang. Da ble Egget så sint at han slo Tom i hodet med matpakken sin.	kukeleku lunchpakket
Egget hadde klippet håret helt kort på det runde hodet sitt. Så det var nå litt hans egen feil, da.	geknipt
Nå sto han ved siden av¹ Palles pult².	¹ naast; ³ lessenaar
– Vi reiser i neste uke, svarte Palle.	
– Jaja, sa Egget. – Jeg håper du ikke drømmer deg bort¹ når du er i Egypt. Sånn som² du pleier.	¹ wegdroomt; ² zoals
Palle visste ikke hva han skulle svare til det.	
– Jeg har jo vært i Egypt selv mange ganger, sa Egget. – Der er det mye å lære. Og i dag har jeg tatt med noe jeg fant der nede.	<i>d.w.z. in Egypte</i>
Han åpnet vesken sin og tok frem noen små ting som han delte ut. Palle fikk et lite bein. Han snudde det rundt og rundt. Det var hvitt, og så helt vanlig ut. Men det var tørt¹, og lett som en fjær².	¹ droog; ² veer
– Er det noen som vet hva en mumie er? spurte Egget.	
Gry satt bak Palle. Hun rakk opp hånden med en gang.	stak ... op
– Det er en som er død, men som ser levende ut, sa hun.	
Noen i klassen lo. Men Palle kjente at han frøs på ryggen. Han la fra seg det lille beinet.	
Egget smilte.	
– Ja. Du kan jo si det sånn. De gamle egypterne mente at den som var død hadde bruk¹ for kroppen² sin. Så de saltet¹ den og tørket² den.	zo ¹ nodig had; ² lichaam ¹ inzoutten; ² droogden
– Da ble de nå i hvert fall død, sa Sven.	in elk geval
– Hnnn! sa Egget.	
Alle lærere lager en lyd de ikke vet om. Egget sa "hnnn".	waar ze zich niet bewust van zijn het lichaam
– Hnnn! Når kroppen var tørket, pakket de den	

inn, sa Egget.

– Bare **trynet**¹ stakk ut, sa Gry. – **Tenk så tøft**².
Ha **masse**¹ døde **lik**² i stuen. Så ser de på deg SÅNN når du spiser!

Gry laget et **fælt** smil.

Nå lo alle.

– Nei, nei, nei, sa Egget. – Ikke i stuen. Noen mumier la de i pyramide. Noen gjemte de bort i **hemmelige** rom. De fleste grov de ned i sanden. Og i Egypt var jeg på et sted der det var gravd ned flere hundre av dem. Men nå har det blåst vekk så mye sand at de gamle mumiene **kom frem**. Så jeg tok med dette slik at dere skulle få se. Det er noen biter av skjelett. Og noen stykker av stoffet de ble pakket inn i. **Send det rundt!**

– **Kom igjen**, da Palle! sa Gry. – Send det videre!

Men Palle torde ikke **ta i** det lille beinet. Det kom fra en som var død! Han tenkte på **hodeskaller**. Og mumier med **tørre** ansikter. Plutselig var det som om beinet var et levende, **skummelt** monster.

– Palle! Er du redd?

– **Neida**, sa Palle.

Men det **kjentes ut**¹ som om han måtte **tisse**².

– Send det videre, da!

Palle stakk et papir under den lille biten, og snudde seg mot Gry. Men så bøyde papiret seg. Beinbiten falt ned på gulvet.

– Åy, Palle! Det der er farlig! ropte Gry. – Nå kommer mumiens **forbannelse** over deg! Uuuuuuu!

Og hele klassen **ulte med**. Alle laget skumle lyder.

– Stille! brølte Egget. Han gikk mot Palle med tunge **skritt**. – Den fingeren der er kanskje tre tusen år gammel. Den er ikke et **leketøy**¹. **Plukk** den **opp** igjen!

Palle krøp ned på gulvet. Han var redd for at Egget skulle slå. Han var redd for å tisse i buksen. Men mest redd var han for den gamle fingeren på gulvet.

– Jeg tar den, sa Gry. Før Egget fikk stoppet henne, plukket hun opp det lille beinet. – Tenk at denne fingeren var inni en nese for tre tusen år siden!

– Hnnn! sa Egget.

2. LASTEBIL¹ OG SPØKELSE²

Det var **greit** å lage pyramide med Max. Først la Palle en **rad** lego. Så la Max hundre rader til mens Palle spiste et eple.

– Herlig! sa Max. – Nå er den snart ferdig. Vi trenger bare legge på **nitti tusen to hundre og treogfemti firere** til.

– Javel, sa Palle. – Hvor mange firere har vi, da?

¹ smoel; ² te gek!
¹ een hele hoop; ²

akelig

geheime

tevoorschijn kwamen

geef ... door

komaan

aanraken

schedels

gedroogde

akelig

natuurlijk niet

¹ voelde aan; ² plassen

vloek

hulde mee

stappen

¹ speelgoed; ² raap ... op

¹ vrachtwagen; ² spook

leuk

rij

90.252 legoblokje met vier topjes

– Fjorten. – Åy. – Vi mangler bare nitti tusen to hundre og... – Du Max? sa Palle. – Niogtredve? sa Max. – Du må dra og låne lego hos de andre på skolen! – Oki doki! Låne lego hos de andre. Jeg drar med en gang.	hebben ... tekort	
Og dermed fór Max ut. Det er nesten det greieste med datavenner. Du trenger aldri be dem to ganger.	met die woorden	
Palle satt og tenkte. Han var kommet til noe vanskelig. Inne i pyramiden skulle det være tre rom. Akkurat som i den ekte. Og mellom dem skulle det være lange huler¹ til å kripe gjennom. Og en skrå² gang. Og en lav portal. Akkurat som i den ekte.	echte ¹ gaten; ² schuin	
Men hvordan skulle han få det til? Han kunne ikke bruke de store klossene¹. For det ville være juks². Hver kloss skulle jo liksom være en stein.	voor mekaar krijgen ¹ (lego)blokjes; ² bedrog als het ware wat hij ook nog een kamer	
Samme hva han gjorde, ble det for mange hull. Akkurat som om det var et rom til i pyramiden.	wc zijn huiswerk deed gebrom	
Han tenkte på det mens han spiste middag. Han tenkte på det mens han satt på do. Han tenkte på det mens han gjorde lekser. Det ble mørkt. Da hørte han en dur ute fra gaten. Palle sprang til vinduet.	¹ de boom raakte; ² omduwde achteruitreed	
Der ute sto en lastebil. Den var så høy at den tok opp i treet¹. Og den var så bred at den veltet² postkassen da den rygget inn i hagen. Palle hadde sett den før. Det var faren til Gry sin lastebil.	het grasveld	
Max sto på plenen og sa et eller annet. Palle åpnet vinduet.	lawaaai	
– Hva sier du, Max? spurte han. – Jeg sier at du må åpne vinduet, sa Max. Lastebilen laget så mye bråk at Palle nesten ikke hørte hva han sa.	ging de laadbak omhoog	
Den rygget helt bort til vinduet. Og så løftet lasteplanet seg.	slierde ¹ ploeteren; ² zich inspannen; ³ verdrinken; ⁴ aan het ... waren het bureau	
Først bare litt. Og så litt til. Mer og mer. Palle kunne se at bilen var helt full. Den var lastet med et fjell av små biter i alle farger. Lego! VUSJ!	Legoen raste ned lasteplanet og inn gjennom vinduet. Palle måtte kravle¹ og bakse² for ikke å drukne³. Legoen begravde⁴ alt som var i rommet. Først forsvant pyramiden de holdt på å lage. Så forsvant sengen. Stolen veltet og gikk under. Skrivebordet ble vekk. Det rant og rant. Men til slutt var det ikke mere. Nå gikk haugen av lego fra vegg til vegg. Alt det	Legoen raste ned lasteplanet og inn gjennom vinduet. Palle måtte kravle¹ og bakse² for ikke å drukne³. Legoen begravde⁴ alt som var i rommet. Først forsvant pyramiden de holdt på å lage. Så forsvant sengen. Stolen veltet og gikk under. Skrivebordet ble vekk. Det rant og rant. Men til slutt var det ikke mere. Nå gikk haugen av lego fra vegg til vegg. Alt det

han ikke likte var borte. Ransel. Leksebøker. Skitne sokker og **underbukser**¹. **Vekkerklokke**². **Rot**³ og **rask**⁴. Men toppen av **potteplanten** stakk opp. Den sto som en **enslig**¹ **palme**³ i **ødemarken**³. Palle måtte le. Rommet hans så jo ut som en **ørken**¹! Så **ryddig**² og pent hadde det aldri vært før.

– Hvorfor hentet du så mye lego, Max? spurte Palle. De hadde laget seg to fine **groper** å ligge i.

– Hvorfor spør du om det? Du sa jo jeg skulle låne legoen til de andre på skolen. Og dette er alt sammen!

Det var så lett å glemme at Max var en datavenn. Og de gjør akkurat det du ber dem om.

– Men hva skal vi gjøre når de vil ha dem igjen, da? spurte Palle.

– Enkelt! Jeg vet jo hva alle har! Sven har 13 hvite åttetre, 92 røde firere, 40 røde tolvere, en politi, 19 lange tekno, 37....

– Kan du huske så mye?

Palle så på Max med store øyne. Det måtte være mange millioner lego.

– Jaha. Kan ikke du? spurte Max.

Palle lå og **tittet**¹ i **taket**² en stund. Han spurte:

– Du, Max? Du er ganske klok, ikke sant?

– Jeg er klokest i hele verden!

– Mmm. Du skjønner, jeg **lurer på** noe.

– Det gjør ikke jeg, sa Max.

Palle tok den lille, mekaniske hånden. Han holdt rundt en finger. Den var hard og kald. Men god å **ta på**. Så sa han:

– Egget har en mumiefinger.

– Hehe, sa Max.

– Nei, **ikke sånn**. Han har en finger fra en mumie.

– Heldig for ham, sa Max.

– Jeg tok i den fingeren i dag. Enda den kommer fra en som er død.

– **Stilig!**

Max **dultet** Palle i siden. Så lå de og kikket i taket en stund.

– Når jeg kommer til Egypt, skal jeg holde en hel mumie! sa Palle.

– Det blir gøy, sa Max.

– Hvorfor tror du noen er redde for å ta i mumier? spurte Palle.

– Nei, de har vel dårlig batteri, sa Max. – Eller kanskje de har en **skrueløs**.

Dagen etter fikk Palle en **ertelapp** i timen. Der sto det "HJELP ET SPØKELSE". Men Palle bare lo.

¹ slipjes; ² vekker; ³ rommel, ⁴ prullen de kamerplant

¹ eenzame; ² palmboom; ³ de woestijn

¹ woestijn; ² netjes

kuilen

¹ keek; ² het plafond

vraag me ... af

aanraken

d.w.z. dat bedoel ik niet

"cool"
gaf ... een por

vijs los

stukje papier met een pesttekst erop;
de les

For han kjente igjen **skriften** til Sven. **Den skulle Sven få igjen!**

Og da han gikk med Sven og Gry hjem fra skolen, fant han en **meitemark**. Den la han oppi Sven sin lomme.

Gry så det, men hun sa ingen ting til Sven. Hun spurte bare Palle:

– Ble du redd i går?

– Nei. Ikke noe særlig. Men det er jo litt skummelt med døde folk, da, svarte han.

– Hva er det som er skummelt med dem? spurte Sven.

– Jo, det skal jeg fortelle deg, sa Gry. – I går kveld gikk jeg over **kirkegården**. Det var helt mørkt. Og det suste og **knirket** i trærne. Da møtte jeg en gammel dame. Hun hadde så rar stemme. "Er du ikke redd for å gå på kirkegården når det er mørkt?" spurte hun. "Jo," sa jeg. Da sa damen: "Ja. Det var jeg også da jeg levde!"

– UÆH! hylte Sven.

Han hadde stukket hånden i lommen. Og tatt frem noe som han trodde var en brukt **tyggis**. Men tyggisen **rørte på seg**.

Det var meitemarken.

3. MAX OG MINI- MAX

– Yippi! sa Max da Palle kom hjem.

Palle måtte smile.

– I dag blir pyramiden ferdig, sa han.

– Yippi, yippi, yippi! ropte Max. – Herlig!

– Er du **lei** av å bygge? spurte Palle.

– Lei? Jeg? Jeg som har en onkel som er **røykvarsler**? Han er lei, han, sa Max. – Men kom og se hva jeg har laget!

De gikk inn på Palle sitt rom. Max hadde **ryddet**. Nå kunne de se litt av gulvet. Pyramiden sto på et bord. Legoen lå i store hauger. Palle hadde ikke trodd at det fantes så mye lego i byen. Haugene nådde helt opp til taket.

Max tok en liten figur ut av en **eske**, og satte den forsiktig ned. Figuren begynte å gå frem og tilbake.

– Er han ikke fin? spurte Max. – Han heter Mini- Max. Det er jeg som har laget ham. Av lego.

– Han kan jo gå, sa Palle.

– Ikke bare det. Se!

Lille Mini- Max plukket lego fra haugen, og **satte sammen**¹ bitene. En **hengsel**² her. En **stang**³ der. Med ett forsto Palle hva det skulle bli.

– Hei! Han lager jo en Mini- Max til! ropte han.

handschrift

dat zou hij Sven betaald zetten!

regenworm

het kerkhof

kraakte

tevoorschijn gehaald

kauwgom

bewoog

beu

rookmelder (*ook een soort robot dus*)

opgeruimd

was

doos

¹ zette ... in elkaar; ² scharnier

³ staafje

– Yes Sir! sa Max. – Det er bare det han kan.
Men det er han flinkest i hele verden till!

Den lille figuren var **flittig**. Og før Palle **visste ordet av det**, var det to figurer. Palle kunne ikke se hvem som var den gamle Mini– Max og hvem som var den nye. Men begge to gikk med en gang for å finne mere lego.

– Hva gjør de nå da? spurte Palle.

– Vent og se, sa Max.

Han **slapp å vente lenge**. Etter en liten stund var det fire **like** figurer som gikk rundt hverandre på gulvet.

Palle gikk for å hente far. Dette måtte han se. Men far var ikke i stuen. Ikke i **kjelleren**. Ikke i hagen. Han var nok ikke kommet hjem ennå.

Da Palle kom tilbake til rommet sitt, **krydde** det av Mini–Maxer. Det måtte være minst hundre. Og alle var i **full sving** med å lage flere.

– Nå er det nok, Max, sa han.

– Nok? spurte Max.

– Ja. Du må stoppe dem.

– Det **går ikke an** å stoppe dem. De har jo ingen bryter, sa Max.

Gulvet var dekket av små figurer som **virret** frem og tilbake. Palle fant nesten ikke et sted å stå. Dette begynte å bli litt **nifst**.

En Mini– Max krøp over Palles fot. Han **skvatt**, og **sneblet i** noen andre som gikk bak ham. Dermed falt han midt i en haug med **krafsende** armer og bein. Tre figurer **datt**¹ fra **taklampen**² ned i ansiktet hans. Palle prøvde å **hyle**. Men da han åpnet munnen, ble den full av lego. Det **kravlet**¹ på **magen**² hans. Det **kriblet**³ over beina. Det krydde på armene. Han følte at han druknet i en sjø av **krafs**¹ og **kravl**² og **kribl**³.

– Max! prøvde han å rope. Men det ble bare “HVV!”

– Er det ikke gøy? jublet Max.

– Sånn er det å bli levende begravet, tenkte Palle.

– Ligge i kisten og høre jorden bli kastet på lokket.

Da han tenkte det, ble han redd **for alvor**. Han slo vilt rundt seg. Noen av figurene ble **slengt** gjennom luften. Og plutselig fikk han hodet fritt. Så klarte han å kjempe seg opp av den kravlende massen.

– Vi må komme oss ut! sa Palle.

Men da så han noe rart.

En Mini– Max rev foten av en annen. Og dermed kastet de andre seg over **stakkaren**¹. De **rev løs**² armer og bein, hode og kropp. Snart var den helt vekk.

– Det er for lite lego! ropte Max.

Nå var det alle mot alle. De små figurene sprang

ijverig
het goed en wel beseftte

moest niet lang wachten
gelijke

de kelder

krioelde

volop bezig

het is niet mogelijk

draaiden

griezelig

schrok

struikelde over

klauwende

¹ vielen; ² de plafondlamp

gillen

¹ wemelde; ² buik; ³ kriebelde

¹ geschraap; ² gewemel; ³ gekriebel

echt

geslingerd

¹ de sukkelaar; ² rukten ... af

etter hverandre og rev løs det de **kunne få tak i**. En Mini– Max løp av sted med et hode i armene. Men i neste øyeblikk hadde noen andre tatt det fra ham. Og armene hans også **i samme slengen**.

Palle **stirret** med store øyne. I haugen med kravlende figurer var det færre og færre som var hele. På noe få minutter hadde de ødelagt hverandre nesten alle sammen.

Det var bare tre igjen.

Så var det bare en.

Palle **løftet** den lille figuren **opp**¹. Den **bakset**² for å komme løs.

– Det er jo bare lego, ikke et menneske, tenkte han. Men likevel var det litt rart å skulle **plukke** den **fra hverandre**. Drepe den, liksom.

– Tror du han er redd, Max? spurte han.

Max lo.

– Redd? Hva er det? Maskiner er ikke redde. Vi er bare glade, vil

Dukken kastet på seg. Plutselig datt hodet av den.

Og Palle satt igjen med noen vanlige biter lego i hånden.

– Ha det, Mini– Max, hvisket han.

Det beveget seg ennå litt i legohaugen. Men alle dukkene var ødelagte.

Snart var det helt rolig.

Palle satt stille en stund. Det føltes veldig rart. Han var glad for at de var borte. Men han var trist også. Glad og trist **samtidig**.

– Jaja, Max, sa han. – Vi får vel bygge ferdig pyramiden vår.

– Oki doki! Herlig! ropte Max.

– Jeg trodde ikke du kunne lage så fin pyramide, Palle! sa Egget.

Han så på **byggverket** fra alle kanter. Det runde hodet rullet frem og tilbake. Pyramiden sto på et bord midt i **filmrommet**.

– Men hvordan er den **inni**? Det kan vi jo ikke se.

– Den er akkurat som pyramiden inni også, sa Palle. – De tre rommene. Og gangene mellom dem.

– Hnnn. **Sier du det**.

– Det er bare en ting som er litt rart...

– Hva da? spurte Egget. Han lå på knærne og **siktet med ett øye**¹. I hånden holdt han et **målebånd**². Hodet lå på bordet som en ball. Eller et stort egg.

– Jo, jeg måtte lage et ekstra rom. Ellers gikk det ikke an, sa Palle. – Da jeg laget den store skrå gangen....

– Så den har du fått til også! sa Egget. – I

te pakken krijgen
weg

terzelfder tijd
staarde

¹ tilde ... op; ² wroette

ontmantelen

de pop bewoog zich heen en weer
bleef zitten

terzelfder tijd

het bouwwerk

de mediatheek
vanbinnen

echt waar?

¹ deed één oog dicht om nauwkeu-
riger te kunnen schatten; ² meetlint

virkeligheten er den 47 meter lang og over 8 meter høy.

– Ja. Max passet på at det ble helt riktig, sa Palle.

– Men for å få det til, måtte jeg lage et rom over. Da passet det med klossene.

– Hnnn. Feil, altså, sa Egget.

– Nei, Max regner aldri feil, sa Palle. – Kanskje det er et rom der i den ekte pyramiden også?

– Ja, og kanskje tanten min har **hjul**, sa Egget.

wielen

4. SJOKK OG SKANDALE

schok

– Max vet masse om pyramider, sa Palle. – Far har **lastet inn** i ham alt som finnes om Egypt.

geüploadet

– Hnnn, sa Egget. – Jeg vet mer. Jeg har vært i Den Store Pyramiden over tyve ganger. Jeg skal si deg en ting, unge mann. Kloge folk har lett etter et ekstra rom i hundre år. Det rommet der Faraos mumie er. En gutt som deg kan ikke finne Faraos mumie ved å leke med lego. Den som klarer det, kommer til å bli både rik og berømt.

– Rik og berømt?

Palle smilte ved tanken. **Enn om** han ble rik og berømt!

wat als

– Nå må du slutte å drømme, Palle!

– Jamen, Egget..., sa Palle.

– HVA SA DU? spurte Egget.

– Åy, sa Palle og lukket øynene. Nå kom Egget til å slå ham i hodet med matpakken sin.

Men det kom ingen matpakke.

Da han åpnet øynene, var Egget borte.

Palle var helt alene i filmrommet.

Eller..... Var han det? Hva var det for en lyd?

Palle **skvatt**.

– Hallo, sa han med en stemme som skalv litt.

Da ble lyset litt svakere i rommet. Langsamt ble det mørkere og mørkere. Det ble **stapp mørkt**.

schrok

Palle kunne ikke se noe. Jo. Et svakt, **blafrende** lys.

pikdonker
flikkerend

– Uuuuuuh!

Et skummelt **stønn**¹ kom fra en **krok**¹ og ble borte.

¹gekreun; ²hoek

Knærne skalv. Han ville gå ut, men han torde ikke snu seg. Han torde ikke rope på hjelp en gang. Men hva var det? Det så ut som om den ene veggen rørte på seg!

Lyset kom fra den underlige veggen. Det **flakket**. Veggen **gled til side** uten en lyd. På gulvet bak veggen sto et lite **stearinlys** og brant med svak flamme.

flakkerde
gleed opzij
kaars

Og ut fra skyggen gikk en figur mot lyset med

stive skritt . Den var pakket inn i noe hvitt. Ansiktet stakk ut. Men Palle kunne ikke se øyne, bare noe sort.	schreden stak
En mumie!	
Lyset blafret.	
Palle kjente at han tisset litt i buksen.	
Mumien snudde seg og vaklet rett mot Palle.	wankelde
Den kastet en diger , skjelvne skygge.	groot
Mumien stønnet .	kreunde
– Uuuuuh!	
– Ææææh, sa Palle.	
– Er det du som har laget denne pyramiden?	
spurte mumien med utydelig stemme.	onduidelijk
– Ææææh?	
Palle var så skremt at han ikke klarte å si noe.	bang
Buksen hans var våt nå.	nat
– Svar!	
– Mmm, sa Palle og nikket .	knikte
– Stakkars deg, sa stemmen. – For du har avslørt	onthuld
min hemmelighet ! Du oppdaget hvor rommet mitt er.	geheim
Jeg har sovet i mange tusen år. Men du vekket meg. Og	
den som vekker Faraos mumie, skal selv dø. Du skal	
saltes og tørkes og pakkes inn som meg. Og så skal du	ingepakt worden
mures inn til noen finner deg. Det er mumiens	ingemetseld worden
forbannelse .	vloek
Mumien lo en nifs latter .	gelach
– Hemmelig rom? hvisket Palle.	
– Du sa det selv til Egget, sa mumien. – Kykeliky!	
Og så lo den igjen.	
Palle forsto ingen ting. Kykeliky?	
– Er det deg, Tom? spurte han.	
Mumien gikk sakte bort til veggen. Den fant en	langzaam
bryter, og med ett blinket alle lampene i taket seg på.	
Og der sto Tom. Han var rullet inn i dopapir . På	toiletpapier
hodet hadde han et kaffefilter . Tom tok av seg	koffiefilter
solbrillene og lo.	de zonnebril
– For en reddhare ¹ ! sa han. – Palle Tralle	¹ angsthaas; ² letterlijk: Palle Lorrie
Gummiskalle ² ! Vent til de andre får høre om dette!	<i>Gummischedel – gewoon een uitlachrijmpje;</i>
Så bøydde han seg slik at dopapiret løsnet . Han lo	loskwam
da han gikk ut døren bak skyveveggen . Stemmen hans	de schuifwand
runget i gangen:	klonk
– Haha. Den som vekker Faraos mumie, skal selv	
dø. Hohoho! Palle Tralle Gummiskalle! For en pudding !	slappeling
Palle blåste ut lyset. Han plukket opp det dumme	
dopapiret og la det i bøtten . Så gikk han ut. Skolen var	de emmer
ikke slutt. Men nå måtte han hjem før han møtte noen.	
Han håpet Tom ikke hadde sett den våte flekken	natte
på buksen hans.	
Dagen etter var siste skoledag før ferien. Derfor	
fikk han ha med seg Max.	
– Bare vent til de ser pyramiden! sa Palle. – Jeg	

tror ikke de vet at jeg tisset på meg i går. Ikke si det til dem hvis de ikke vet det.

– Oki doki, sa Max. – Se, der er Sven og Gry!

Hei, **folkens!**

– Hei, sa Sven og Gry.

– Vet dere at Palle tisset på seg i går? spurte Max.

– Nei, sa de **i kor**. – Gjorde han det?

– Det **har jeg ikke lov** til å si, sa Max fornøyd.

– Maaaax! ropte Palle sint. – **Tosk!** **Stut!** Din,

din...pudding!

– Hvem? Jeg?

Max snudde seg **forundret**. Han hadde mistet en tann i smilet sitt. For det gjør datavenner hvis du ikke er grei med dem.

Inne i filmrommet ventet det et sjøkk.

På alle **benkene** sto det fine ting som elevene hadde laget. En liten hest av **leire**¹. En **flott**² bil. Og på bordet midt i rommet: Den store pyramiden.

Det som var igjen av den.

For de fleste legoklossene lå på gulvet. Pyramiden var ødelagt. En eller annen hadde revet i stykker det flotte byggverket.

5. SKAMMEKROK OG KOFFERT

Palle hadde **lyst** til å gråte. Hvem var det som ville ham så vondt?

Max og han hadde bygget på pyramiden i over en uke. Han var så stolt. Og nå lå den **knust** på gulvet.

– Supert, Palle! Nå kan vi bygge den en gang till! ropte Max.

– Hvem har gjort dette? spurte Gry.

– Sikkert Tom, sa Palle.

Og så fortalte han om Tom som var mumie.

– Var det derfor du tisset på deg? spurte Sven.

– Du sa du ikke visste det, du! sa Max. – **Din**

luring!

Da kom Tom inn i filmrommet. Han hadde en **pose** i hånden. Ut av posen tok han et lite spøkelse som han la på benken.

Det var en dukke som han hadde **forandret på**. Ansiktet var grønt med en rød stripe ned fra munnen. Klærne var bare **filler**. Og en liten kniv stakk ut av ryggen. Alle kunne se at Tom **hadde vært flink og jobbet mye**.

Palle **gikk rett** bort til ham.

– Hei, din reddhare, sa Tom. – Er du ikke saltet og tørket ennå? Haha.

Tom var to år eldre enn Palle. Og mye større.

luitjes

in koor

mag ik niet

¹ oen; ² uilskuiken

verrast

banken

¹ klei; ² mooie

strafhoek (in klas)

zin

verbrijzeld

jij leperd

zak

veranderd

lorren

er veel werk aan besteed had;
recht op ... af

Han kunne slå Palle rett ned. Men det var ikke det Palle var redd for. Det var noe annet. Noe inni Palle. Noe som gjorde at han ikke klarte å snakke.

– Svar da, din pudding, sa Tom. – Eller skal du bare stå der og **gape**?

Palle ville vekk. Han snudde seg og løp. Men han løp rett på benken. Det lille spøkelset falt ned på gulvet og gikk i stykker. Da **tok** Tom **tak i** håret hans.

– Au! Slipp!

– **Nå skal du få**, sa Tom.

Egget **kom i full fart**.

– Hva er det som **foregår**¹? **hylte**² han. Han grep Tom og Palle i armene og holdt dem fast.

– Han **lugger!** sa Palle.

– Han ødela spøkelset mitt! sa Tom.

– Men Tom knuste pyramiden min! sa Palle.

– Hnnn! sa Egget. Han så rar ut. Så sa han

“Hnnn!” en gang til. – Sett dere der i kroken begge to! Det er bare **bråk** med dere!

Og dermed måtte Palle og Tom sitte sammen borte ved **vasken**.

– Hva **gikk det av** deg? spurte Tom.

– Hvorfor ødela du pyramiden min? spurte Palle.

– Jeg har ikke ødelagt noen ting, sa Tom.

– Ikke prøv deg. Jeg vet at det var du som gjorde det, sa Palle.

– Tror du jeg gidder leke med sånn pudding–lego? sa Tom. – Du har alltid vært **sprø**. Den blikkboksen din også.

– Du er bare **misunnelig**, sa Palle.

Da kom Max bort til dem.

– Hei Tom! Visste du at Palle tisset i buksen i går? spurte Max.

Tom så på Palle.

– Misunnelig? spurte han. – Ha!

Og så kom dagen da Palle skulle reise til Egypt. Han fortalte far at han skulle finne det **skjulte** rommet i pyramiden. Og at det var der Faraos mumie var.

– Så fint, sa far. Han **kikket** på noen papirer han skulle ha med seg.

– Tror du jeg blir rik og berømt når jeg oppdager Faraos mumie? spurte Palle.

– Mmm, sa far, og la papirene i vesken sin.

På flyplassen måtte de legge **koffertene** på et **bånd**.

– **Fælt** så tung koffert du har, da, sa far. – Hva er det i den? **Bly**?

Båndet gled inn i en maskin. Der satt en liten mann med stor **bart** og så på en skjerm.

Plutselig hylte mannen så barten sto rett ut.

gapen

nam ... vast

nu krijg je een pak rammel
kwam aangelopen
¹ gebeurt; ² brulde

trekt aan m'n haar

heibel

het fonteintje
bezielde

knetter
conservenblik (*d.w.z. Max*)
jaloers

verborgen

keek

de koffers
band
verschrikkelijk
lood

snor

– Det er en inni der! Og han smiler til meg!	
IIIIK!	
Far og Palle så på skjermen. Der var ansiktet til Max.	
– Jeg sa du ikke fikk ta Max med, sa far med sint stemme.	
– Men du skal jo bare være på møter hele tiden, sa Palle. – Jeg må ha en å leke med.	vergaderingen
– Ja ja, nå er han nå her, sa far. Han smilte til mannen med bart.	
– Det er bare min sønn som har tatt med vennen sin, sa han.	
Mannen så på dem. Munnen var åpen og barten skalv.	
– Skal han ligge inni kofferten? spurte han til slutt.	
– Jada, sa far. – Vi bruker ofte å legge ham i en liten kasse. Vi brekker bare beina hans opp langs ryggen!	kast bleek
Mannen ble blek.	
– Men det må da gjøre veldig vondt?	
– Neida. Det er bare “knekk, knekk” og så ligger de der. Men vi må jo vri hodet hans rundt først, sa far. Han hørtet veldig stolt ut.	wringen
– Men, men.... Hyler han ikke fælt, da?	ontzettend
Mannen holdt seg fast i bordet.	
– Jo, det hender at han lager litt bråk. Men da setter vi bare strøm på ham. Og da blir han rolig, sa far.	
Nå ble mannen sint.	
– Nei, vet du hva! sa han. – Ta den stakkars gutten ut av kofferten med en gang. Jeg ringer til politiet!	
Det hjalp ikke hva far sa. Max fikk ikke være med på flyet. Ikke som bagasje. Og i hvert fall ikke som passasjer.	
– Da blir ikke jeg med heller, sa Palle.	
– Hva er det du sier? sa far.	
– Jeg finner jo ikke Faraos mumie uten Max, sa Palle. – Dessuten er du bare på møter. Og jeg må være alene på hotellet. Da vil jeg heller være hjemme med ham.	
– Nei, det går ikke, sa far. – Barn kan ikke bo alene.	
– Jeg kan få Gry på besøk. Og så kan du få en voksen til å komme og sjekke.	kijken of alles in orde is
– Javel. Jeg ringer lærer Egberg, sa far.	
– Åy. Egget, sa Palle.	
– Ja. Han kan sikkert stikke innom allerede i dag.	langsloopen
– Når kommer du hjem?	
– Så snart jeg kan. Og under sofaen ligger det en overraskelse, sa far. – Du skulle få dem til bursdagen,	verrassing

men dere kan jo prøve dem nå.

6. LYD OG BILDE

Overraskelsen var virkelig en overraskelse.

Den var en kasse full av **hjelmer**¹ og **hansker**².

Palle prøvde et par hansker. De kjentes litt rare ut. Men de passet på hendene, slik som hansker skal.

Da var det verre med hjelmene. Palle tok en av dem. Men hva var foran, og hva var bak? Hvem kan **sykle**¹ med en hjelm som **dekker**² ansiktet? Da han hadde tatt den på seg, så han ingen ting. Han skulle til å ta den av igjen. Men... var det mulig? Han så noe likevell! Max! Bare Max. Palle så ikke sofaen. Ikke veggen. Ikke gulvet en gang. Max var helt alene i alt det svarte.

– Hva er dette for en hjelm? spurte han.

– Jo, det skal du få se, sa Max. – Har du lyst til å reise et sted?

– Æh, jeg vil jo til Egypt og finne Faraos mumie. Slik at jeg blir rik og berømt. Men da må du være med, sa Palle.

– Egypt skal bli, sa Max.

Palle **skvatt**¹. For med ett så han en **knallblå**² himmel. Rett **over**¹ ham **stekte**² solen. Og så **dukket** det **opp**³ en palme. Den **viftet**⁴ dovent i vinden.

– Er det du som lager bildene, Max? spurte Palle forundret.

– Ja! Men du også, sa Max. – Det er du som bestemmer hvor vi skal reise. Og det er din fantasi som bestemmer hva som skal skje.

– Da vil jeg til byen der Farao bodde! sa Palle.

– Oki doki! sa Max.

Ved siden av palmen sto det plutselig et hus. Og enda et. Noen sekunder senere var de i Egypt.

Han sto sammen med Max i en travel gate.

Det var folk over alt. Mennene hadde hvite skjorter, eller grå **kjortler** som gikk helt ned til sandalene. Damene gikk i svarte klær, og noen brukte **slør**. Mange menn bar tunge sekker og andre **varer** på skulderen. En **trillet på** en vogn med krukker og flasker. Og en dame gikk forbi med to levende høner i hver hånd. De **blunket** til Palle.

I en **bod**¹ var det noen som **hamret**² på metall. Det var et forferdelig **spetakkel**. En gutt sto på en kasse og sang. Biler tutet og **klemte seg frem** mellom alt **rotet**.

– Er dette byen der Farao bodde? spurte Palle.

– Yes! sa Max.

– Da har den nok forandret seg litt siden den

¹ helmen; ² handschoenen

¹ fietsen; ² bedekt
opgezet

¹ schrok; ² felblauwe
¹ boven; ² brandde
³ dook ... op; ⁴ wuifde

tuniek
sluier
waren
duwde ... voort
kruiken
knipoogden
¹ kraam; ² hamerde
kabaal
wringen zich naar voren
drukke

gang.

En **moped** kom i full fart slik at Palle måtte hoppe **til siden**.

– Det er jo akkurat som å være her! sa Palle. –

Hva gjør vi nå?

– Gjør hva du vil. Du bestemmer! sa Max.

– Kan vi gå en tur?

– Ja! God ide!

– Hvor skal vi da? spurte Palle.

– Hvor vil vi da? spurte Max.

– Jeg vet ikke helt. Det ser litt skummelt ut.

Kanskje inn den **porten** der? Men gå først, du, sa Palle.

– Oki doki! sa Max.

Bak porten var en **trang** og mørk gate. Her var det ikke så mange folk. Men på begge sider var det små butikker **på rekke og rad**.

I åpne vinduer og dører sto det folk og smilte til dem. En **svett**¹ mann solgte brød. Der var en **skomaker**². Det var **eselmøkk**³ i gaten. En butikk var full av **krydder**⁴. Det **duftet**⁵ både skarpt og søtt.

– **Stilig** stank! ropte Max.

En annen butikk så ut som en **skraphandel**. For et rot! **Rustne strykejern**. Sykler uten hjul. Hjul uten sykler. En knust radio. Og midt i det hele en helt ny datamaskin. **Eieren**¹ hadde rød hatt med **dusk**². Da han fikk se Max, smilte han og **smattet**.

– Hello! sa han til Palle.

Palle **lot som om** han ikke hørte.

Men da mannen begynte å gå etter dem, **satte** Palle **opp farten**. Max også, for han gjorde alt som Palle gjorde.

– Hey, stop! ropte mannen.

Dette begynte å bli litt nifst. Kanskje han ville stjele Max og selge ham som skrap?

Mannen **vinket**¹ og ropte. Han **viftet**² med en sekk. Palle **la på sprang**. Max fulgte etter.

Men de kom ikke langt. Gaten **sluttet i en mur**. Ingen dør eller vindu. De var fanget. Skraphandleren **kom helt bort til** dem. Han smilte. Så tok han en hånd opp av sekken.

– Real hand from real mummy! sa han.

Palle **rygget tilbake**. Ekte hånd fra ekte mumie!

– Fifty dollars. But for you my friend, twenty!

Mannen smilte, og stakk den tørre, nifse hånden mot Palle.

Palle kjente håret reise seg på hodet. **Magen** ble helt slapp og knærne skalv.

– Hjelp! skrek han.

Så **stytet** han **vekk** så fort han kunne. Max etter. Palle stoppet ikke før han ikke klarte å løpe mer.

– Jeg trodde du likte mumier, jeg, sa Max.

brommer

opzij

poort

nauw

de een na de ander

¹ bezweet

² schoenmaker; ³ uitwerpselen van een ezel; ⁴ specerijen; ⁵ rook

leuk (*ironisch*)

schroothandel

verroeste strijkijzers

¹ de eigenaar; ² kwast

smakken

deed alsof

begon ... sneller te lopen

¹ wuifde; ² zwaaide

zette het op een lopen

liep dood

kwam naar ... toe

week achteruit

zijn maag

stoof ... weg

– Joda. Men den var alt for dyr, sa Palle.	
Rett foran dem steg en ku opp i luften. Kua rautet fortvilet. Så beveget den seg til siden og ble senket ned på dekket av en båt. Der pustet den lettet ut.	loeide vertwijfeld ¹ neergelaten; ² opgelucht
De var på en kai. Barn svinset ut og inn mellom kasser og pakker. I skyggen satt gamle menn med grå barter og pratet sammen. Det gikk en planke opp til dekket på båten. Der sto det en mann med uniform.	druk heen en weer lopen
Mannen slo på en klokke.	
Da hørte de et rop bak seg. Skraphandleren kom mot dem med hånden i hånden.	
– Kom igjen! ropte Palle. Han dro Max med seg opp planken.	
Det var i siste liten. Mannen med uniformen trakk planken opp på dekk. Og så la båten fra.	op het laatste nippertje voer ... van de aanlegsteiger weg
– Yippi, Palle! Se, der er en ledig benk helt forrest!	vrije vooraan
Max var like begeistret som vanlig.	geestdriftig
Båten gled ut på en bred elv.	
– Dette er sikkert Nilen, sa Palle.	
Byen de kom fra var en samling lave hus. Palle kunne se et tårn. Det var veldig smalt og veldig høyt. Øverst var det en slags balkong som noen kunne stå på.	groep toren helemaal bovenaan
Tøft.	stoer
Utenfor byen var det palmer og grønne åkre. En okse gikk rundt og rundt og rundt og rundt og trakk på et hjul . Hjulet løftet bøtter med vann som rant ut i en kanal mellom åkrene.	os emmers
Små båter med trekantete¹ seil gled² stille opp elven. Men båten de var på tøffet nedover med svart røyk opp fra skorsteinen.	driehoekige; gleden tuften
Noen damer som vasket tøy i elven vinket til dem da de dampet forbi. Palle og Max vinket tilbake. Elven svingte til høyre og til venstre. Flere palmer. Flere åkre med okser. Av og til stoppet de i en by.	wuifden stoomden slingerde
– Det går litt langsomt, sa Palle. – Puddingbåt!	slak van een boot
– Hihi, sa Max. – Pudding. Akkurat som Tom sier!	
Da de kom til den fjerde eller femte byen, så Palle noen gutter som lekte i elven. De stupte og svømte og hadde det veldig gøy.	doken
Derfor så han ikke hvem som kom på båten.	
Det var en mann med grå kjortel og sandaler av plast. Hodet var rundt. Og han hadde veldig kort hår. Mannen fant seg plass i en mørk krok. Der satt han og holdt øye med Palle og Max.	plastic hield ... in het oog
Av og til så mannen på et kart og sa:	
– Hnnn!	

7. BÅT OG BATTERI

Båten tøffet nedover elven. Palle koste seg. Det begynte å bli mørkt. Og like etter var det **stappmørkt**. Natten kommer fort i Egypt. Nå hadde han nesten glemt at det bare var Max som laget bildene. Og at han så alt sammen inni en hjelm.

Stjernene lyste klart. Månen var litt rar. Den lå liksom på ryggen. Det var varmt. Når de var nær land kunne han høre **gnissing**¹ fra **gresshopper**². **Kvekking**³ fra **frosker**¹. Og et **brøl**². Kunne det være en krokodille?

Lenger bak i båten var det noen som spilte. Palle og Max gikk for å se. Tre **blide**¹ menn spilte fiolin, **fløyte**² og **tromme**³. Palle hadde aldri hørt sånn musikk før. Men den passet godt i den varme kvelden.

De andre passasjerene **klappet takten**. Noen **knipset** på en måte han aldri hadde sett før. Det smalt i fingrene.

Da **reiste** en dame **seg** og danset. Hun hadde halsbånd og armbånd som **klirret**¹. Klærne var av **silke**² i flotte farger. Magen var **bar**¹. Og når hun danset, **rullet**² magen ut og inn og opp og ned. Alle sang og klappet.

Han åpnet døren til et skap. Der lå det mange slags mat på **hyllene**¹. Akkurat som i **kjøleskapet**² hjemme. Palle spiste noe som **lignet** en pizza. Den var kald, men ganske god.

Litt senere fant han en **lugar**. Det sto en seng, en stol og et bord der. Helt likt Palles rom. Og sengen var akkurat like god å ligge i som hans egen.

Palle tenkte på Faraos mumie. Han ville så gjerne finne den. Men han var redd for den også.

– God natt, Max, sa han.

Men Max sa ingen ting. For han lå på bordet med en **ledning**¹ i ryggen og ble **ladet opp**².

Så **sovnet** Palle.

Det var midnatt. Musikken hadde sluttet. Den eneste lyden var **dunking**¹ fra motoren og **plasking**² fra vannet. Og **knirking**¹ fra døren. En svak **strime**² lys **kom til syne**¹. Døren gikk opp **på gløtt**². En mørk **skikkelse**² **snek seg inn**² gjennom åpningen. Det var en mann. Han **famlet rundt** i lugaren. Til slutt fant han visst det han lette etter. For han **humpet** ut mens han bar på noe tungt. Så ble døren lukket igjen.

Da Palle våknet, var det stille som i en grav. Ikke et dunk. Ikke et plask. Utenfor vinduet var det helt grått. Lugaren var også grå. Han reiste seg med et **rykk**.

Max var borte.

Palle rev opp døren og sprang ut i gangen. Den

pikkedonker

¹ geknars; ² krekels; ³ gekwaak
¹ kikkers; ² gebrul

¹ opgewekte
² fluit; ³ trommel

sloegen de maat
knipte met de vingers

stond ... op
¹ rinkelden; ² zijde
¹ bloot; ² rolde

¹ de rekken; ² de koelkast
leek op

kajuit

¹ snoer; ² opgeladen
viel ... in slaap

¹ gestamp; ² geplons
¹ gekraak; ² streep
¹ werd zichtbaar; ² op een kier
¹ gedaante; ² sloop naar binnen
zocht in het duister zijn weg
hobbelde

ruk

var like grå som lugaren. Det sto en mann der i grå frakk. Han rørte seg ikke.

– Unnskyld, sa Palle og snek seg mellom mannen og veggen.

Ute på dekk var det flere folk. Men de så ut som de var døde. Det var ingen farge i ansiktene. Klærne var grå. Og de satt og sto helt stille. Ingen rørte på et **øyelokk** en gang.

Palle lette etter Max. **Forut**¹ og **akter**², oppe og nede.

Båten var som en spøkelsesbåt. Kapteinen sto ved **rattet**. Kokken hadde kniv i hånden. En dame sto bøyd for å klappe en katt. Men alle var grå som **støv**. Og alle var kalde og stive.

Han holdt seg fast. Hva hadde hendt? Var de døde? Kom han til å bli like kald og stiv?

– Max! ropet han. Ingen svarte.

Da så han at elven heller ikke rørte seg. Båten lå stille som i en verden av bly. Det eneste han hørte var sin egen pust. Når han **holdt pusten**, kunne han høre hjertet slå.

Men han hørte noe annet også. Skritt.

Det var en annen levende person **ombord**!

Lyden kom **ovenfra**. Det var noen på dekket over ham. En eller annen **flyttet** på noe der oppe.

– Hallo? sa han med liten stemme.

Personen der oppe stoppet. Lenge var det helt stille. Men så hørte han skritt som ble svakere og svakere.

Palle ventet en **evighet**¹. Så lente han seg **bakover**² og kikket opp. Det var et **rekkverk**³ der.

Akkurat som i stuen hjemme. Og mellom **sprossene** stakk det frem en hånd. Den ene fingeren **rørte så vidt** på seg.

Palle skrek.

– Max!

Så løp han bort til trappen. **På et blunk** var han oppe.

Max lå **utstrakt** på dekket. Ansiktet var vekk. Der øynene og smilet skulle vært, var det bare striper som **flimret** på skjermen. Det rykket i fingre og tær. Og ledningen hang ut av ryggen som et skittent tau.

– Stakkars Max! sa Palle. – Er du død?

Han satte seg ned og tok hånden til Max i sin. De **små fingrene rettet seg ut**. Inni hånden lå en bit lego. Og en **krøllet papirlapp**.

Det var en tegning på lappen. En trekant. Inni trekanten var det tegnet et slags kart.

– Det er jo pyramiden! sa Palle. – Max! Hvem har tegnet dette? Og hvordan har du kommet hit? Max!

Han **ristet** i Max. Men Max rørte seg ikke mere.

Høyt oppe på veggen var det en **kontakt**. Palle

ooglid

¹vooraan (op het schip); ²achteraan (op het schip)

het roer

stof

z'n adem inhiel

aan boord

van boven

verplaatste

¹eeuwigheid

²achterover; ³balustrade

de spijlen

bewoog ternauwernood

in een oogwenk

plat op z'n rug

flikkerden

d.w.z. de hand opende zich

gekreukeld stukje papier

schudde

contactdoos

prøvde å løfte Max. Så tung han var! Palle **tok i alt han kunne**¹, og **støttet**² den slappe kroppen opp mot veggen. Så satte han ledningen i kontakten og håpet det beste.

Først skjedde det ingen ting.

Men så lyste det svakt. Palle syntes han kunne se to øyne på skjermen. Så forsvant de igjen.

– Kom igjen, Max. Du klarer det! sa han om og om igjen.

Ingen ting skjedde.

Da gjorde Palle noe han ikke forsto selv en gang.

Han ropte så høyt han kunne:

– YIPPI!

Det gikk en **skjelving** gjennom Max. Lyset **kom på** igjen. Og nå kunne Palle se øynene helt klart. Litt av smilet **dukket frem**. Det ble bredere og bredere.

– **Dunk!**

Palle skvatt.

– Dunk dunk!

Det var båtmotoren! Og Palle kjente at dekket **ristet** litt.

– Hva er det som skjer, Max? spurte han.

Max svarte ikke. Men ansiktet var blitt ganske tydelig.

Nå beveget båten seg. Og motoren dunket. Palle syntes at den grå himmelen var blitt lysere.

Noen rørte seg bak ham! Var det den **mystiske** personen som kom for å ta ham?

Nei. Det var damen med katten. Hun hadde grønn kjole. Hun sto fremdeles bøyd. Men litt mindre nå. Og hun smilte til Palle.

– Nice day! sa hun. Veldig langsomt. Og med dyp stemme. Nesten som et **rap**.

Palle så opp.

Himmelen var helt blå.

Han måtte **støtte** Max en lang stund. Når det ble liv i datavennen, ble det liv i alt det andre også. Båten tøffet ned elven. Palle kunne se byer, palmer og store ruiner. Etter en stund kunne han se folk. Og nå hørte han de andre passasjerene prate og le.

Da rettet Max seg opp.

– Yippi! ropte han. – Har det hendt noe?

8. LØP OG LOOP

Båten **la til** igjen. Og Palle gikk bort til **rekka** for å **ta en titt**.

De lå ved en liten brygge. **Bortenfor** var det noen palmer og et **enslig**¹ hus av **leire**². Ellers var det sand og **atter** sand.

¹ gebruikte al zijn macht; ² zette

rilling
verscheen
kwam tevoorschijn
bons

schudde

mysterieuze

boer (*oprisping uit de maag*)

ondersteunen

legde ...aan; de reling
een kijkje nemen
verderop
¹ eenzaam; ² leem
nog eens

Bare én passasjer skulle av . En mann med rundt hode og kort hår. Hva skulle han på dette øde stedet, tro?	zou van boord gaan was de vraag
-Hnnn! sa mannen og balanserte ned planken. Hnnn?	
-Egget! ropte Palle forbauset. Men mannen snudde seg ikke. Han gikk bort til huset. Der sto en liten gutt med snørr under nesen. Mannen sa noe til gutten.	snot
-Vent! ropte Palle. Han løp ned planken med Max på slep .	achter zich aan
Men nå var Egget, eller hvem det var, allerede borte. Hvor skulle han? Det visste kanskje den lille gutten med snørret. De løp bort til ham.	
-Hello! sa Palle på engelsk.	
-Salam! sa gutten.	
-Æh. Bon jour! prøvde Palle på fransk.	
-Salam! sa gutten igjen.	
-Guten Tag!	
Det var det eneste Palle kunne si på tysk .	Duits
-Salam!	
-Jeg tror han har hengt seg opp , sa Max.	vastgelopen is
-Akkurat som jeg gjør av og til. Se. Han er i stykker . Det renner bensin ut av nesen hans.	stuk
-Neida. Men han forstår ikke hva vi sier, sa Palle.	
-Do you speak English?	
-Nej. Men jag talar svenska ¹ , sa gutten og tørket ² snørr på ermet ³ . -Farsan flyger turister ⁴ .	¹ ik spreek Zweeds ² veegde; ³ de mouw; ⁴ Mijn vader is piloot voor de toeristen
I det samme ¹ hørte de en dur ² . Og bak huset så de et lite fly stige til værs .	¹ op hetzelfde ogenblik; ² gebrom omhoog
-Det där är inte farsan ¹ , sa gutten. -Det måste vara den tokiga gubben ² .	¹ dat daar is mijn vader niet ² dat moet de gekke oude man zijn
-Egget? spurte Palle.	
-Den fula farbrorn. Han som såg ut som en stjärt på huvudet, sa gutten. -Han frågade om flygplatsen.	<i>De lelijke oom. Hij wiens hoofd eruitzag als een achterste. Hij vroeg waar het vliegveld was</i>
Det lille flyet gjorde en sving . Så kom det rett mot dem. Det svusjet like over hodene deres så de måtte kaste seg ned. Da de reiste seg, så de det fly ut over elven. Det passerte båten som dampet nedover. Snart forsvant flyet ut av syne .	bocht zoefde vlak
-Det var Egget! Jeg er helt sikker! skrek Palle.	stoomde uit het gezicht
-Jäklar! sa den lille gutten. Han hadde fått sand i snørret.	verdorie
Palle og Max løp rundt huset. De sprang alt de kunne. Forbi palmene og opp en bakke. På den andre siden var det en liten flyplass. Det sto to små fly der. Et var rødt og hadde to vinger . Det andre var svart, og noen hadde mal ¹ hvite tenner på det. Det lignet en hai ² .	vleugels ¹ geschilderd; ² haai
En motor hostet . Propellen på det røde flyet	hoestte

begynte langsomt å gå rundt.

-Kom, Max, sa Palle. -Kanskje vi kan få **sitte på!**

De løp mot flyet. Flygeren der oppe hadde **skinnlue**¹ og store briller. Motoren **durte**² kraftig nå. Vinden fra propellen blåste opp sand og **støv**.

Palle **vinket**. Flygeren vinket tilbake.

-Hopp oppi begge to! ropte hun. -Palle foran, Max bak!

Palle ble så forbauset at han **hikket**.

Det var jo stemmen til Gry!

Foran Gry var det knapper og **visere** som på en bil. Men i stedet for **ratt**¹ sto det en **pinne**² opp av **gulvet**¹. Hun trakk i en svart **knott**¹. Motoren brølte og flyet begynte å **rulle fremover**. Fortere og fortere. Så trakk hun i pinnen. Og **dermed** steg de til vær's.

Det **ristet**¹ og hoppet. Vinden **rusket**² i håret.

De **tippet** til den ene siden. Palle så det svarte flyet langt der nede. Så tippet de til den andre. Da så han huset ved elven. Det ble mindre og mindre.

-Har du fløyet før? ropte han til Gry.

-Nei! svarte Gry. -Men det er **gøy!**

Så skjøv hun pinnen frem og **til siden**. Flyet **la seg over i en sving**¹ med snuten nedover. Vinden **ble til**² storm. Nå så han huset igjen. Det ble større og større.

-Huiiii! hylte Max. -Lag en loop!

-Nei! skrek Palle.

-Ikke vær redd! ropte Gry. Hun **vrikket** på pinnen og skjøv inn knotten. Og dermed fløy de rolig og pent ut over elven. Motoren **bråkte** mindre nå.

-Jeg har lært å fly på dataspill, sa hun.

-Kan du lande, da? spurte Palle.

-Nei. Da **kræsjer** jeg alltid.

Gry smilte. Palle holdt seg fast.

Da de hadde fløyet en stund, glemte Palle å være **skremt**. Så lang elven var! Mil etter mil etter mil. På begge sider var det grønne åkre og små byer. Han kunne se veier med biler. Og der kjørte det et tog. **Bortenfor** åkrene var det bare grå sand så langt øyet kunne se. Men han kunne se en **prikk** langt der fremme. Flyet til Egget.

Hva gjorde Egget her?

Tenk så imponert Egget skulle bli når Palle fant Faraos mumie!

-Nå kommer vi sikkert til Den Store Pyramiden snart, sa Palle.

-Er det ikke romantisk? sa Gry.

-Skal dere kysse? spurte Max. -Da vil jeg se på!

Plutselig hørte de et **brøl**.

Det svarte flyet kom **bakfra**¹ og **strøk**² rett over dem. Haitennene **gliste**¹. De **dukket**² for ikke å bli **truffet** i hodet.

meevliegen

¹ bontmuts; ² bromde

stof

zwaai

hikte

wijzers

¹ stuur; ² stok

¹ de vloer; ² knop

naar voren te rollen

daarop

¹ schudde; ² blies

helden over

amusement

opzij

¹ maakte een bocht

² ging over in

wrikte

maakte ... lawaai

crashen

bang

aan de andere kant van

stip

gebrul

¹ van achteren; ² scheerde

¹ grijnsden; ² doken omlaag

geraakt

Palle syntes han hørte en vill **latter**. Og en som ropte:

-**Puddingfly!**

Da kom det en **spjærende** lyd. Han snudde seg etter lyden. Flyet var skadet! Det var et stort hull bak ham. Og ut av hullet stakk det **knekte spiler**. Flyet **slang** fra side til side. Gry skrek.

Han **klamret seg fast** og lukket øynene. Flyet hoppet. Det **knirket**¹ og **knaket**². Svart røyk **veltet**³ ut av hullet.

Max **hvinte begeistret**.

-Yippi! Loop! Loop!

Så **stjyrtet** de rett ned mot bakken.

9. SKITT OG KAMEL

Det lille flyet med Palle, Gry og Max **stupte** mot **bakken**¹ i vill fart. Bak dem var det en **hale**² av svart røyk.

-Yippi! **hylte** Max.

-Hva skal vi gjøre? skrek Gry.

Palle krøp sammen i setet. Han visste jo at det bare var Max som laget bilder foran øynene hans. Men han var **livredd**¹ likevel. Da **fikk han øye på**² en svart knapp. Den var **helt øverst til venstre**. Og det sto "Esc" på den. Akkurat som på en **datamaskin**.

-Der! ropte han og **pekte** på knappen.

-God idé! svarte Gry og trykket.

SVOSJ!

Flammene¹ slo ut av flyet. Motoren **hvinte**².

Det kom et **smell**¹. Flyet **snurret**² vilt. Og med et "BOFF!" **stjyrtet** det rett i en stor **haug** av sand.

Men oppe i luften hang Palle, Gry og Max i hver sin fallskjerm.

-Sånn går det alltid når jeg skal lande, sa Gry. Så **hyttet** hun etter det svarte flyet som var blitt en prikk langt borte.

-**Råflyver!**

De **dalte sakte** i den varme luften. Der nede kunne de se en **rad**¹ kameler som **trasket**² over sanden. Da de kom lenger ned, så de **ryttere** i glade farger oppå kamelene. Og da de kom enda lenger ned, kunne de høre musikk:

*Dagen er fryktelig lang,
og ensom og trist er min vei.
Jeg hører kamelenes sang,
da tenker jeg alltid på deg.*

gelach

vliegtuigje van niks
splijtend

gebroken spijlen
slingerde

klampte zich vast
¹knarste; ²kraakte; ³stroomde

gilde enthousiast

stortten

stront

viel
¹de grond; ²staart

gilde

¹doodsbang; ²bemerkte
uiterst links
computer
wees

¹de vlammen; ²gierde
¹knal; ²tolde
hoop

zwaaiide dreigend

brokkenpiloat

daalden langzaam
¹rij; ²sjokten
ruiters

verschrikkelijk

-Jeg synes de synger på norsk, jeg, sa Palle. Han
bøyde seg ned og ropte så høyt han kunne:

-**Unna vei!** Her kommer vi! **Se opp!**

Og så **tok de bakken**. Fallskjermen til Gry la seg
over en av kamelene. En annen kamel ble så redd at den
sprang ut. Rytteren hadde **solbriller** og gitar. Han ropte:

-Prro! Prrro! Stopp! Hjelp!

Så falt han av.

-**Pudding-kamel!** sa Max.

-**Kutt!**

En mann med **bustete**¹ hår skrek i en **ropert**².

Han snudde seg mot dem.

-Hva **i alle dager**¹ er det dere **finner på**²? Nå må
vi starte **forfra** igjen! ropte han.

-Med hva da? spurte Gry.

-Med hva da? **Opptaket** vel! Vi lager en film her!

-En film?

Palle så på de som red på kamelene. De så ut
som de skulle på karneval.

-Ja. Vi kommer fra Bodø-Film AS, sa mannen. -
Nå lager vi en film som heter "Kamelenes sang". Hva
gjør dere her?

-Vi skal til Den Store Pyramiden, sa Palle.

-Palle skal finne Faraos mumie og bli rik og
berømt, sa Max.

-Da har dere langt å gå, sa mannen.

-Men kan ikke dere kjøre oss da? spurte Max.

-Tror du vi **driver** taxibyrå? spurte mannen. -Vi
lager film! Og vi har liten tid. Kom dere vekk! Hei,
Matti!

Fyren med gitaren kom gående. Så tok han av
seg solbrillene.

-Åh! Matti Ballum! sa Gry.

-Kjenner du meg igjen, ja? spurte fyren.

-**Klart det!** Jeg tror jeg **dåner**²! sa Gry.

-Hvem er det? spurte Palle.

-Matti Ballum vel! Han har vært i masse filmer.

Å, han er så fin!

Matti Ballum hvisket noe til mannen med
roperten. Mannen **klødde** seg i håret. Så sa han:

-OK. Kanskje vi kan hjelpe dere å komme til
pyramiden. Men da må dere hjelpe oss!

Han så bort på Palle.

-Nå har du sjansen til å bli berømt med det
samme. Er du modig?

-Æh, sa Palle.

-Palle er modigst i hele verden! sa Max.

De satt under palmene og drakk **saft**. Gry
snakket om Matti Ballum.

-Han er ikke redd for noe! I en film var han alene

boog

¹ uit de weg; ² kijk omhoog

landden ze

zonnebril

prutskameel

stop de opname

¹ verward; ² megafoon

¹ in vredsessaam; ² in je hoofd halen
van voren af aan

de opname

runnen

¹ natuurlijk; ² flauwval

krabde

vruchtenlimonade

med en **vill løve**. En annen gang gikk han inn i et brennende hus for å redde en baby! Åh, han er så **tøff**

Da kom mannen med roperten.

-Er du klar, Palle? spurte han.

-Æh, sa Palle.

-Ja! sa Max.

-Nå skal vi filme at Matti blir **trampet ned** av hundre kameler! sa mannen.

-Åy! sa Palle.

-Bare at Matti tør ikke, sa mannen.

-Hæ? ropte Gry.

-Det Palle skal gjøre er bare å **ta på seg** Mattis klær. Så jager vi kamelene over ham, sa mannen.

-Yippi! **Lett som bare det!** ropte Max.

-Tør ikke Matti Ballum gjøre det selv? spurte Gry.

-Nei. Han gjør aldri noen farlige ting. Det må vi **få andre til å gjøre**, sa mannen.

-For en **pudding!** sa Max.

-Og enda er han berømt! sa Gry.

-Her er klærne, Palle, sa mannen.

-Hundre kameler? sa Palle.

-Nei, nei og **atter**¹ nei. **Det der går ikke an**², sa Matti Ballum. -Han ligner jo ikke på meg **i det hele tatt!**

-Enn når jeg gjør sånn? sa Max og **vrikket på rompen**.

Han hadde på seg sko, bukse og skjorte som blinket.

-Sett på ham solbriller, så ligner han sikkert mye mer, sa Gry. Hun var skuffet. Nå likte hun ikke Matti Ballum så godt lenger.

-Ja, det blir bra nok, sa mannen med roperten. - Når Palle ikke tør, så.

Han viste Max hvor han skulle legge seg. Alle kamelene sto klare til å gå rett over ham.

-Prøv å se ut som Matti! ropte mannen.

-Oki doki! svarte Max og vrikket på rompen igjen.

-Jeg gjør ikke sånn, sa Matti. -Og så har jeg ikke så stort hode heller. **Dere kan ikke gjøre dette mot meg.**

-Klar, ferdig, gå! skrek mannen.

Kamelene begynte å gå. Hundre kameler er ganske mye. Noen av dem så veldig tunge ut. **Enn om** Max ble **klemt flat**? tenkte Palle.

Matti Ballum satt og **var sur**¹. Gry **stirret**² sint på ham. Men ikke lenge. For nå var kamelene helt borte ved Max.

Den første kamelen **løftet** føttene og gikk pent over. Men den andre trampet veldig nære. Palle **gispet**.

wilde leeuw
stoer

vertrappeld

aantrekken

fluitje van een cent

aan anderen overlaten
slapjanus

¹ nog eens; ² dat kun je niet maken;
helemaal niet
wiebelde met zijn achterste

dit kunnen jullie mij niet aandoen

Wat als
platgedrukt

¹ was uit zijn humeur; ² staarde

tilde ... op
snakte naar adem

Så forsvant Max mellom en million tunge føtter.
Kamelene **gryntet**¹ og **prustet**².

Til slutt hadde alle kamelene gått forbi. Max så like fin ut. Nesten. En kamel hadde sluppet en stor og **våt drit** midt i ansiktet hans.

-Ja, nå ligner han i hvert fall på Matti Ballum, sa Gry.

10. BIL OG BILLE

-Det var det! ropte mannen med roperten. -Nå kan dere gå. Vi skal lage film her. Kom dere vekk!

-Men du lovt å hjelpe oss! sa Palle.

-**Hold snavla**¹, din **pyse**², sa Matti Ballum.

-Jeg sa jeg skulle hjelpe dere hvis du hjalp oss. Men du torde ikke, sa mannen.

-Men Max gjorde det! sa Gry.

-Og vi må til pyramiden, sa Palle.

-OK, OK, sa mannen. -Jeg gir meg.

-Yippi! ropte Max.

-Her har dere alt dere trenger, sa mannen. Han ga Palle et stykke **papp**. Noen hadde skrevet "Giza" på pappen med **tusj**.

-Hva er "Giza"? spurte Gry.

-Det er stedet der pyramiden er, sa mannen. Matti Ballum lo.

-Bare stå ved veien og **vift** med pappen. Så får dere **haik**, sa han.

Mannen med roperten **dyttet** dem bort.

-Veien er der borte. Så! Av sted med dere!

Det var ikke lett å få haik. Bilene kjørte rett forbi dem. Store biler og små biler, nye biler og gamle biler. Noen var fulle av folk. Andre var fulle av dyr. Men alle kjørte veldig fort. Palle, Max og Gry sto i en **sky** av støv.

Da kom et **vrak**¹ uten **lykter**² og med en stor **bulk**¹. Det **skranglet**² og **smalt**³. Og det gikk veldig langsomt.

-For en **puddingbil**! sa Max.

Men puddingbilen stoppet. En dør ble åpnet. I **baksetet**¹ satt en gutt og en jente og **vinket**² på dem. Foran satt en dame og en mann. Mannen ropte noe på arabisk.

-Han sier vi skal hoppe inn, sa Max.

-Supert! Flott! ropte Palle og Gry **i kor**.

Det ble ganske **trangt** i baksetet. Men det gikk.

-Jeg visste ikke at du kunne arabisk, Max, sa

Palle.

-Ikke jeg heller, sa Max. -**Stilig!**

¹ knorden; ² briesten

nat
stront

kever

¹ hou je bek; ² mietje

karton
viltstift

zwaai
lift
duwde

wolk
¹ wrak; ² lichten
¹ deuk; ² rammelde; ³ knalde

rammelkar

¹ de achterbank; ² zwaaiden

in koor
krap

tof

Den lille familien i bilen pratet og smilte. -Hva sier de? spurte Palle. -De sier "Fred på² dere." Og så lurer de på² hvor vi kommer fra, sa Max. -Si at vi er fra Norge, sa Gry. Max sa noe de ikke forsto. Familien lo. Pappaen snakket. -Hva sa han nå, da? -Han sa: "Velkommen i Egypt. Jeg håper dere får mye fisk." -Sa han det? spurte Gry. -Kanskje, sa Max. -Det er noen ord jeg ikke kan. Og da må jeg tippe. Barna pratet i munnen på hverandre. Max lyttet. -De sier at de skal til byen for å gå på kino, sa han. -Fortell dem at vi skal lete etter Faraos mumie, sa Palle. Max snakket i vei¹. Palle skjønte ikke et kvekk². Så ropte hele familien i kor. Barna hylte³. -Hva sier de nå da? spurte Gry. -De sier at den filmen har de sett. Og den var veldig nifs, sa Max. Pappaen bøyet armen slik at det ble en liten, rund muskel på den. -Matti Ballum, sa han. Solen stekte. Folk og dyr fant skygge under trærne. Pappaen pekte¹ og forklarte. Og Max oversatte². -Kamel. Esel. Muldyr. Postbud. Ku. Geit. Så bremset pappaen bilen og stoppet under et tre. Han snudde seg mot Palle og Gry og sa noe. -Er dere sultne? sa Max. -Åja! ropte de. -Aywa! ropte Max. Pappaen smilte. De gikk ut av bilen. Mellom trærne var det små bord. Det satt noen menn der og spilte domino. De hadde rør i munnen. Fra rørene gikk det slanger bort til høye krukker. Det sa "klukk klukk" i krukkene, og det kom røyk ut av mennene. -Har dere sett noe så sprøtt? sa Palle. Pappaen og mammaen tok frem¹ en pose² med frukt og sa noe. -Det er dadler, sa Max. -Dadler? sa Palle. -Si til dem at i Norge spiser vi dadler bare til jul! Max snakket arabisk. Pappaen så veldig overrasket ut. Så gikk han bort til bilen. De hørte at han styrte noe voldsomt¹. Det smalt og skranglet¹ og pep. Så kom han tilbake. Han bar på et tungt bilhjul, og la	¹ vrede met; ² vragen ... zich af een gokje wagen door elkaar luisterde ¹ erop los; ² begreep er geen snars van; ³ gilden griezelig spier brandde ¹ wees; ² vertaalde postbode remde buisjes kruiken rook idioot ¹ haalden ... tevoorschijn; ² tas dadels met de kerst ¹ nogal veel lawaai maakte; ² kletterde wiel van een wagen

det foran Palle med et **stønn**.

-Jasså? lo Gry. Så vi spiser dadler bare til **hjul**¹, vi? Sånn går det når en datamaskin skal **oversette**²!

-Jeg må vel bruke det. Ellers blir han **lei** seg når han er så snill, sa Palle.

Så la han dadlene oppå hjulet og spiste et par stykker. De smakte ikke **likedan** som hjemme.

En av mennene som røkte **vannpipe** sa noe, og de andre **ristet** på hodet.

-Hva sa han, Max? spurte Palle.

-Han sa: "Har dere sett noe så **sprøtt**?", sa Max.

Da de hadde spist, **spredde** mammaen et stort **teppe** på bakken. Hele familien la seg ned. Pappaen dekket **fjeset** med et lommeterkle. Og snart sov de alle fire.

De andre mennene sov også, med hodene oppå **domino-brikkene**.

Max gikk rundt og hvisket "pudding" til dem på arabisk.

-Kom og se her! ropte Palle. Han pekte på en **bille**¹ som **trillet**² en **kule**³ av **møkk**⁴. Kulen var større enn billen.

-Den ser ut som den er laget av metall!

-Yippi! Akkurat som meg! sa Max.

-Se den farten! sa Gry. -Har dere sett noen trille møkk så fort?

Det hadde de ikke. Opp og ned, over **kvister** og steiner. Bort fra trærne og ut i sanden. Den løp og løp, og rullet kulen foran seg. Palle, Gry og Max gikk ved siden av og så på. Det var **utrolig** hvor langt den kunne løpe.

Palle la hånden foran billen. Den **kravlet** rett over.

-Hvor skal den, **tro**? sa han.

Gry la seg ned i sanden. Billen stoppet. **Nølte** litt. Så trillet den kulen sin rundt henne, og fortsatte i samme **retning**.

Det lå litt papir og **skrot** mellom noen steiner. Palle fant en liten **eske**. Han åpnet esken, og la den foran billen. Den løp rett inn med kulen sin, og Palle **smekket igjen** lokket.

-Slipp den ut igjen! sa Gry.

-Jada. Snart, sa Palle. Men så sa han ikke mer. Munnen hans sto åpen. Øynene stirret.

-Hva er det? spurte Gry og snudde seg.

Og der var pyramidene. To svære og en som bare var **kjempestor**.

gekreun

¹ *woordspeling: "hjul" en "jul" worden hetzelfde uitgesproken;* ² vertalen

triest

hetzelfde

waterpij

schudde

gek

spreidde ... uit

tapijt

gezicht

de dominostenen

¹ kever; ² voor zich uit rolde; ³ bol

⁴ drek

twijg

ongelooflijk

kroop

denk je

aarzelde

richting

rommel

doosje

klapte ... dicht

bijzonder groot

11. KEBAB OG GJEMSEL

– **Gosh!** sa Gry.

Noe så **digert** hadde Palle aldri sett. Det så ut som om pyramidene nådde opp til **skyene**. Han hadde tenkt seg at det gikk an å klatre opp dem som en trapp. Men nå så han at **trinnene** var høyere enn et menneske. Hvordan i all verden hadde de klart å bygge dette i gamle dager?

Palle så for seg mange tusen **bøyde** rygger. Den tunge steinen **flytter seg** sakte over runde støkker. Mennene trekker og **stønner**¹. En ung gutt **faller sammen**². Da kommer en **vakt**³ og slår med **pisken**⁴. Steinen **glir fremover**. Den kommer nærmere og nærmere gutten. Men han er for svak til å røre seg. Gutten skriker...

– KEBAB!!!

Kebab?

– Kebab! **ropte det** igjen.

Palle åpnet øynene. Pyramidene sto som tre fjell på toppen av en lang bakke. Men nederst i bakken var det en **bod**. Ropene kom fra boden.

Åy, så sulten han var. Han gikk dit. Inne i boden sto en fyr **med ryggen til**.

– Hello. One kebab, please! sa Palle høflig.

– Med eller uten **meitemark**? spurte fyren og snudde seg.

– Jeg kom rett hit, jeg, sa Sven. – Og så **fikk** jeg **lov** til å selge kebab.

– Den er **kjempegod**, sa Palle. – Kan jeg få en til?

De satt i skyggen og spiste. Noen kameler kom og **tigget**¹ mat. Gry **klappet**² dem på halsen og **koste med**³ dem.

– Det er pyramidene til høyre som er mest berømt, sa Sven.

– Har du vært inni? spurte Palle.

– Nei. Det er mye **gøyere** å lage kebab, sa Sven.

– Det er et rom inni der som ikke er funnet ennå, sa Palle. – Rommet med Faraos mumie. Når jeg finner det, blir jeg rik og berømt.

– Palle elsker å holde mumier! ropte Max.

– Jasså, gjør han det, sa Gry. Hun gikk inn i boden og laget seg en kebab med **syltetøy**.

De fikk lov til å ride på kamelene opp bakken. Det slingret som på et **tivoli**. Og det var veldig langt ned til bakken. Palle **klamret seg**¹ fast til **pukkelen**² foran

verstoppertje

verdorie

enorm

de wolken

de treden

gebogen

zich bewegen

¹ kreunen

² bezwijkt; ³ bewaker; ⁴ de zweep

glijdt naar voren

werd er geroepen

kraam(pje)

met zijn rug naar hem toe

regenworm

kreeg de toelating

fantastisch lekker

¹ bedelden om; ² aaide

³ knuffelde

leuker

confituur

pretpark

¹ klampte zich vast; ² de bult

seg.

Han hadde en plan.

Like før vaktene skulle stenge pyramiden for natten, ville han og Max gå inn. Så skulle de finne et **gjemmested**. Når alle hadde gått, kunne de lete etter det **hemmelige** rommet. For da ville de være alene.

Alene med mumien.

Nei. Det torde han ikke tenke på. Han tenkte heller på når han ble rik og berømt. Alle på skolen ville få vite hvor modig han var. Ingen ville være **ekkel**. Egget ville si: Gjør som Palle. Han er flink.

Så var de fremme. Kamelene la seg ned på bakken, det var lett å gå av. Solen sto lavt på himmelen nå. Den Store Pyramiden var så svær at han ikke kunne se toppen. **På tide** å gå inn.

– Vi vil også være med, sa Gry.

– Og ta all æren? sa Palle. – Nei takk. Dette må jeg gjøre alene!

Palle **tittet** opp den bratte veggen. Tenk at det fantes et sånt **byggverk**¹ i verden. **På ordentlig**²!

– Er du klar, Max?

– Yes Sir! Klar som en **kanin**!

– Vær forsiktig, sa Gry.

– Ta med en ekstra kebab, sa Sven.

Så begynte de å klatre. Det gikk **en slags sti** opp den ene siden. Etter en stund kom de til et hull som var **hugget**¹ inn i steinene. Fra hullet var det en smal **hule**² innover i mørket. Palle skalv, **selv om** det var varmt.

– Nå må vi være stille, Max, sa han. – Ikke si et ord!

– Oki doki! skrek Max så det **runget**.

Men så sa han ikke mere. Datavenner gjør som de **får beskjed om**.

Hulen delte seg. Det gikk en gang **oppover** og en **nedover**.

Nå **kjente** Palle **seg igjen**¹. Dette hadde de jo laget av lego. Han tok den **øverste**² gangen. For da visste han at de kom til de store rommene.

Gangen var veldig lav. Han måtte nesten kripe. Den var lang. Den var bratt. Han så etter et sted der de kunne gjemme seg. Derfor tenkte han ikke på mumier. Og han glemte nesten å være redd.

Helt til de var på toppen. For da hørte han stemmer og **skritt**. Det var noen der oppe. Noen som kom nærmere og nærmere. Og nå hørte han skritt og **pesing** bak seg også.

De måtte gjemme seg. Fort!

Palle skjøv Max inn i den mørkeste **kroken**. Og der var det akkurat plass til at de kunne stå. Hvis de ikke rørte seg, kunne ingen se dem.

schuilplaats
geheime

naar

tijd

keek
¹ bouwwerk; ² in het echt

konijn

een soort pad

¹ gehakt; ² holte
ook al

weergalmde

geïnstrueerd worden
naar boven
naar beneden

¹ herkende de plaats (*omdat hij er al geweest was*); ² bovenste

stappen

gehijg

hoek

Stemmene snakket norsk.	
– Vil du komme hit, professor?	
– Javel javel.	
Så det var en professor som hadde kommet bak dem. Da var det sikkert studenter som var her oppe.	
– Se hva vi fant!	
– Javel javel, sa professoren igjen. – Nei og nei, et fint smykke!	sieraad
– Vi tror det skal forestille en bille .	kever
– Ja. En skarabé .	<i>soort kever die door de Egyptenaren als een heilig dier beschouwd werd;</i>
– Hæ?	
– En skarabé. Det er en bille som triller kuler av møkk.	
Palle sperret øynene opp . Det var jo en sånn bille som...	sperde ... open
Professoren fortsatte.	
– I gamle Egypt sa de at denne billen minnet dem om livet. Kullen minnet dem om døden. Når en farao var død, laget de en mumie av ham. Da tok de ut hjertet. Så la de en bille der i stedet. Slik skulle mumien bli levende igjen.	
– Uæh! glapp det ut av Palle.	steunde
– Jeg synes jeg hørte noe, var det en som sa . – Er det noen der?	zei iemand
– Kom, vi kikker etter , sa en annen. – Kanskje det er en mumie som er ute og går?	nemen een kijkje een wandelingetje maakt
12. JUKS¹ OG FANTERI²	¹ bedrog; ² onzin
Palle trykket¹ seg inntil² veggen. Nå kom de rett mot ham.	¹ drukte; ² tegen
– Jeg hørte en som nøs , sa en.	niesde
– Farao er forkjølet² , sa en annen. – Kanskje han går og leter etter hjertet sitt.	verkouden
Da lød det tunge fottrinn¹ . Det blinket² i en lommelykt .	¹ voetstappen; ² flitste zaklamp
– Close, sa en dyp stemme. – Fermé. Geschlossen. Stängd. Go out!	
Det måtte være en vakt. Nå stengte de.	
– Yes well yes well, sa professoren. – Kom igjen folkens .	komaan mensen
Så forsvant stemmene ned i den lave gangen. De ble svakere og svakere. Snart ble det helt stille.	
Som i graven .	het graf
– Jeg er jo i en grav, tenkte Palle. – Og nå er den stengt .	gesloten de buik
Han kjente seg litt rar i magen .	
Ikke en lyd.	
Jo. Krafsing . Hvor kom den lyden fra? Krafs, krafs, krafs. Nære. Veldig nære. Brystlommen .	geschraap de borstzak
Å. Det var esken med billen i. Den hadde han	

glemt. Billen **krafset** mot hjertet hans.
– UÆH! skrek han.
Han grep etter **esken**. Men hånden skalv. Esken falt på **gulvet** og åpnet seg. Billen løp ut og forsvant i mørket. Kulen lå mellom Palles føtter. Døden.

Han prøvde å ikke være redd. Han prøvde å tenke på **gøye**¹ ting. Men det kom bare **skumle**² tanker. En bille som **sprellet** der hjertet skulle ha vært. Den gamle damen på **kirkegården**. Hun som ikke levde lenger.

Faraos mumie. Ansiktet **tørt**¹ og **skrumpet**². Kroppen **skåret opp**¹ og **sydd**² igjen.

–M–m–max? hvisket han.

Men Max svarte ikke.

–Er du redd, Max?

Stille.

–Si noe, Max!

– Yippi! sa Max. – Endelig får jeg snakke igjen!

Har du sett at vi står helt inntil en mumie?

– ÆÆÆÆ! skrek Palle. – Hjelp! Løp, Max!

– Oki doki! ropte Max, og forsvant som et **lyn**.

Men Palle klarte ikke å **flykte**. Mumien **hadde et godt grep** i skjorten hans.

Han begynte å **hyle**. Da la en kald hånd seg over munnen hans. Mumien var dekket av et **tykt stoff**. Han hørte en **raspende** pust inntil øret. Og en hviskende stemme som sa:

– Hnnn! Stå rolig, Palle! **Ikke lag sånn bråk!**

Vakten kan komme! Hnnn!

Han snudde seg. Og der var det runde hodet til Egget. Det stakk ut av en **sovepose**.

– Jeg har stått og gjemt meg i mange timer, sa Egget.

– Men hvorfor det? spurte Palle.

– For å finne Faraos mumie, vel, sa Egget. Han tok av seg soveposen.

– Jamen, det er jo jeg som...

– Det er en alt for stor **opdagelse** for deg, sa Egget. – Jeg har lett etter det rommet i tyve år. Nå vet jeg hvor det er. Og da skal ikke en liten **tufs** komme og ta det fra meg. Jeg tror det er best du blir her!

Så **trekke** han den skitne soveposen ned over Palle.

– Det var du som ødela pyramiden min! ropte Palle.

– Hnnn! Du snakker for mye, sa Egget. Han lukket **glidelåsen** og bandt et tau rundt posen. Palle så ingen ting. Munnen hans var full av ekkel ull.

– Mmmmm! Mmmmm! ropte han.

– Hnnn! sa Egget.

klauwde

het doosje
de grond

¹leuke; ²griezelige
spartelde
kerkhof

¹droog; ²verschrompeld
¹opengesneden; ²dichtgenaaid

bliksemschicht
vluchten
had ... stevig vast
gillen
dikke stof
raspende

maak niet zo'n herrie

slaapzak

ontdekking

sufferd

trok

de rits

– Hnnn selv! sa Gry.
 Hun sto rett foran dem. Max var der også. Og Sven, like bak.
 – Slipp Palle fri, lærer! sa Gry. – Det er han som skal finne Faraos mumie. Ikke du.
 Egget **mumlet**¹ noe. Men han **knyttet opp**² tauet og åpnet glidelåsen. Palle **kravlet** ut.
 – Dere skulle jo ikke være her, sa han.
 – Men det var **visst** bra vi kom, sa Gry.
 – Vi tenkte du kanskje trengte litt hjelp, sa Sven.
 – Derfor **snek** vi oss inn. Og der møtte vi Max.
 – Hva gjør du her, lærer? spurte Gry.
 – Det var han som ødela pyramiden min! Og det var sikkert han som stjal Max på båten! ropte Palle.
 – Skal vi stå her og snakke, eller skal vi lete? spurte Egget **sur**t.

De lette og lette. Men de fant ingen hemmelig dør. Alle steinene satt **bom fast**. Det var ingen **sprekker**¹. Ingen **mystiske figurer**² å trykke på. Ingen **skjulte** tau å trekke i.
 – Er du sikker på at Max har regnet riktig? spurte Gry.
 – Max regner alltid riktig. Rommet må være i taket rett over oss. 14 meter fra det hjørnet. 1 meter fra veggen. Og det blir rett opp fra dette punktet! sa Palle og slo tre ganger på en liten stein.

Steinen forsvant.
 Gulvet begynte å skjelve under dem. Det **drysset** fire tusen år gammelt støv ned fra taket. Ut av veggen kom det noen **ul**¹ akkurat som **dødsskrik**² fra **ville**³ dyr. Det **buldret**⁴ og brakket. Med tunge **knirk**⁵ **gled**⁶ en av de **digre** steinene i taket til siden. Åpningen lyste svakt. Og der **dukket** det **frem** noen smale, høye trinn. Akkurat som **loftstrappen**¹ hjemme. Trappen **senket**² seg helt ned til gulvet.

– Det hemmelige rommet! sa Palle.
 – Jeg går opp, sa Egget.
 – Det gjør du ikke! sa Gry og **stilte seg** foran ham. Sven sto ved siden av henne.

– **Enig**. Det var Palle som fant det, sa han.
 Palle ville gå opp. Men det var akkurat som om beina ikke ville røre seg. Hva ventet på ham i Faraos grav? **Gjenferd**?

– Takk! Da er det min tur! sa en kjent stemme.
 – Tom! ropte de i kor.
 – Takk for hjelpen, **puddinger**! sa Tom. Han sprang rett forbi dem og bort til trappen. – Det er sikkert både gull og diamanter der oppe!
 – Nei! ropte Palle. Men han var for sen. Tom forsvant opp trappen mens han lo høyt.

¹ mompelde; ² maakte ... los
kroop

zeker

slopen

gemelijk

rotsvast

¹ spleten; ² mysterieuze tekening
verborgen

dwarrelde ... neer

¹ schelle kreten; ² doodsschreeuwen
³ wilde; ⁴ bulderde; ⁵ geknars; ⁶ glead;
zware

kwamen ... tevoorschijn

¹ de zoldertrap; ² kwam ... neer

ging ... staan

akkoord

spoken

slappelingen

13. MONSTERE OG GJENFERD

Da han så Tom forsvinne, rakk ikke Palle å **tenke seg om**. Han bare sprang etter. Opp trappen med Max **på slep**. Men ikke før hadde de kommet opp, så buldret det bak dem. Den store steinen gled tilbake og **sperret** dem **inne**.

Tom hadde allerede tent en fakkel. Han så seg rundt med et ekkelt smil.

– Det er min **opdagelse**¹! ropte Palle **fortvilt**².

– Jeg var her først, pudding, sa Tom.

De var **stengt inne** i et langt og smalt rom.

Taket var **skrått**¹. Rommet var fullt av **bokser**², **kasser**³ og **statuer**¹. Tom løftet et tungt lokk. Det **blinket**² og **glinset**.

– Hva sa jeg? Gull! **For en** skatt!

Tom **hylte**¹ og lo. Han åpnet **tønner**² og esker.

Alle var fulle. Det var smykker. Gullpenger. Diamanter. **Nydelige** figurer. Jade, agat og rubiner.

Midt på gulvet sto en stor kiste. Den var dekket av en tung plate av stein.

– Oppi her er det sikkert mye **flott**! ropte Tom.

Han skjøv på steinplaten. Den **rugget** litt på seg. Så gled den til side med en **skrapende** lyd. Men den var alt for tung.

– Pass opp! ropte Palle.

For sent. Hele kisten **veltet**. Steinplaten smalt i gulvet og sprakk i to. Og ut av kisten rullet en **stivnet kropp**¹. De tomme øynene **stirret**² mot **evigheten**³. Munnen sto åpen som i et **uendelig** skrik. Huden var **tørr**¹, svart og **sprukket**².

Faraos mumie.

Palle kjente at han måtte **tisse**. Men denne gangen var det Tom som hylte av redsel.

– Hjelp! skrek han. – Jeg vil ut!

– Hvordan skal vi komme ut? spurte Palle. –

Døren er **stengt**.

– Det må da vel den **blikkboksen** din klare, sa Tom.

– Klarer du å åpne døren, Max? spurte Palle.

– Jada, sa Max.

– Gjør det, da!

– Jada, sa Max igjen.

– Er du helt dum? spurte Tom.

– Jada! ropte Max.

– Ånei! Han har **hengt seg opp** igjen! sa Palle.

– Jada! hylte Max fornøyd.

Palle åpnet lokket i ryggen på Max.

– Far viste meg hva jeg skulle gjøre, sa han. – Vi må **skru** på den knappen der.

bedacht ... zich geen seconde
op sleeptouw

sloot ... op

¹ ontdekking; ² vertwijfeld

opgesloten

¹ schuin; ² dozen; ³ kisten

¹ standbeelden; ² fonkelde

schitterde

wat een

¹ brulde; ² tonnen

verrukkelijke

moois

bewoog

schrapend

kantelde om

verstijfd

¹ lichaam; ² staarden; ³ de eeuwigheid

eindeloos

¹ droog; ² gebarsten

plassen

gesloten

"blikken doos" (→ Max)

vastgelopen

draaien

– **Fort** deg!
Stemmen til Tom skalv. De sto så langt borte fra den **livløse** kroppen som de kunne.

–Ja, men vi må være forsiktede. Det er forbudt for barn å skru forbi der hvor det står “16 år”, sa Palle.

– **Drit i det**¹! Jeg vil ut **med en gang**²! skrek Tom. Han skjøv Palle til side. Så grep han knappen og skrudde den så langt det gikk.

Et dypt **stønn**¹ fylte rommet. Palle **hikstet**². For stønnet kom fra mumien. Det var noe som rørte seg der borte.

Og ut av munnen på mumien krøp en grønn, blank bille. Den kravlet over gulvet, rett mot dem.

– Nei! hvisket Tom. – Gå vekk! Ikke kom hit!

Husj!

Men da sa han ikke mer. For mumien **stønnet** igjen. Og nå **beveget** den seg.

Tom sank ned på knærne. Munnen hans skalv. Palle kjente hårene **reise seg** på hodet.

Mumien dreiet langsomt på hodet. Nå stirret den rett på dem. Så bøyde den seg stivt fremover. Sakte begynte den å **reise seg opp på to**.

Da **besvimte** Tom av skrekk.

Palle sto med ryggen mot veggen. Tom lå helt stille på gulvet. Mumien **vagget** mot ham med stive skritt. Den laget **gurgelende** lyder. Akkurat som om den prøvde å snakke, men ikke hadde noen **tunge**.

Øyne hadde den i hvert fall ikke. Men likevel var det som om den kunne se ham. Huden lå **stramt** over **knoklene**¹. De tennene som **sto igjen**², var brune og **morkne**.

En knirkende lyd fikk Palle til å snu hodet. Det var en av statuene som åpnet seg. Og ut kom en **naken** dame

Eller var det en fugl? For kroppen var en damekropp. Men på hendene var det **klør**¹. **Nedover**² beina var det **fjær**³. Og **øverst**⁴ et stort **fuglehode**⁵ på en rød, ekkel hals. Hodet til en **gribb**.

Kister¹ og **skrin**² åpnet seg. **Monstere**³ av mange slag kravlet og krøp ut. De **stavret** seg over gulvet som om de ikke hadde gått på tusen år. Det var en kraftig mann med hode som en **sjakal**. En annen hadde **oksehode**¹. Noen lignet ville **aper**². Det var slanger og digre biller. De **snerret**¹, **freste**², **brølte**³ og hylte. Og de gikk rett mot Palle.

Han var så redd at han ikke klarte å tenke. Han bare så at mumien **pekte** på Tom og sa noe. Det tørre ansiktet var så nært at Palle kunne kjenne **råtten** stank fra den **fillete** munnen. Monstrene løftet Tom opp og la ham på den veltede kisten mens de **peste**¹ og **hvislet**². Sjakalen **tok frem**¹ en **fæl**¹ tang. Gribben holdt en bille i **nebbet**. En skarabé. Billen krafset og sprellet for å

haast

levenloze

¹ kan me niet schelen; ² nu

¹ gekreun; ² snakte naar adem

kst

kreunde

bewoog

rechttop gaan staan

opstaan

viel ... flauw

waggelde

gorgelende

tong

strak

¹ beenderen; ² er nog over waren
half vergaan

naakte

¹ klauwen; ² van boven tot beneden
op; ³ veren; ⁴ bovenaan; ⁵ vogelkop
gier

¹ kisten; ² schrijnen; ³ monsters
waggelen

jakhals

¹ hoofd van een stier; ² apen
¹ grauwden; ² sisten; ³ brulden

wees

rotte

ingevallen

¹ hijgden; ² sisten

¹ haalde tevoorschijn; ² akelig
de snavel

komme **løs**.

Da skjønte Palle hva som skjedde. De trodde Tom var død! Og nå skulle de ta ut hjertet hans og legge en bille der i stedet.

Han glemte å være redd. Med et hyl **bykset** han frem, **dyttet** og slo. Monstrene skrek. Mumien snudde seg med et brøl. Den hadde en kniv av gull i hånden. I det samme slo sjakalen etter Palles hode. Men Palle **dukket**. Sjakalen traff ansiktet til mumien med en **knasende** lyd.

– Oops! sa sjakalen.

Mumien **vaklet** tilbake mot Tom. På ny løftet den kniven, klar for **hugg**.

14. KNALL OG FALL

– Max! Hjelp! ropte Palle.

Men Max bare sto og **så på**. Det hyggelige smilet hans var blitt til en **geip**.

SKRRRRRAP! Steinen som hadde stengt dem inne gled til side. Han hadde ikke gjort noe. Det måtte være de der nede som hadde klart å åpne utgangen igjen.

Mumien sto ved den veltede kisten. Oppå kisten lå Tom. Øynene hans åpnet seg. Først litt. Så, med ett, ble de **vid¹** åpne. Han **stirret²** på de fæle **typene³** rundt seg. Sjakalen. Oksen. Gribben. Men mest på Faraos mumie som var klar til å hugge med kniven.

Det kom noen i trappen. Et øyeblikk **slapp udyrene¹ taket²** i Tom for å se hvem det var.

Da slo Palle til. Han **styrtet** frem. Og med sine siste krefter trakk han Tom ned fra kisten. Tom veltet over kanten på hullet. Palle hørte at han tumlet ned den bratte trappen.

Nå vendte de fæle udyrene seg mot Palle. De kom fra alle kanter. Gribbedamen hylte. En slange lot den lange, **todelte tungen** spille foran nesen hans. Alle ventet på at mumien skulle bruke kniven.

Palle visste at **han var ferdig**.

Da skjedde det noe rart. Mumien forandret seg. Den ble mye mindre. Den fikk brun pels og blå øyne. Det var ikke en mumie som sto der lenger. Det var en teddybjørn. Og det var ikke en kniv den holdt i hånden. Det var en rød **ballong**.

– Brum–brum, sa bamsen **koselig**.

De **nifse** monstrene forandret seg også. Sjakalen ble en liten ponny med et stort smil. Gribbedamen hadde fått langt, lyst hår. Nå satt hun foran et speil og sminket seg.

Palle skjønte ingen ting.

Plutselig kjente han et kraftig **rykk** i hodet. En **usynlig¹** kraft som **rev¹** og slet i ham. Og så var det som

los

sprong
stompte

wegduiken
krakend

wankelde
houw

keek toe
grimas

¹ wijd; ² staarde; ³ creaturen

losten
¹ de gedrochten; ² hun greep
stormde

gespleten tong

zijn laatste uur geslagen was

ballon
vriendelijk
griezelige

ruk
¹ onzichtbare; ² trok

om lyset eksploderte i øynene.

– Hva i alle dager er det som **foregår** her? spurte far.

Han var på **loftet**¹ hjemme. Solen **lyste**² gjennom **takluken** og rett i ansiktet hans. Rundt omkring sto kasser, esker og koffertene. De var åpne, og fulle av gammelt **skrot**. En diger kiste var velte midt på gulvet. Borte i kroken kravlet en **tordivel** for å gjemme seg.

Far **viftet**¹ med hjelmen og **hanskene**².

– **Hva går det av dere**¹? **Jamen**² bra at jeg kom hjem så fort jeg kunne! Og hvem er det som har skrudd knotten helt opp? Nå har jeg satt den på “4 år”!

– Bæ bæ lille lam, sang Max.

– Og hva har hendt med stakkars Tom? spurte far.

– Har noe hendt med Tom? spurte Palle.

– Se selv, sa far og **pekte** ned trappen.

Tom lå på gulvet der nede og **ynket seg**. Gry og Sven sto og så på ham. Egget satt mot veggen og holdt seg på hodet. Hjelmer og hansker lå **strødd utover**.

– Hadde ikke lærer Egberg vært i trappen og **tatt imot**¹, **lurer jeg på**² hvordan det hadde gått, sa far. – Jamen bra at jeg ba han komme hit og se etter deg!

To menn i hvite klær kom inn og la Tom på en **båre**. Så bar de ham ut. Palle hørte en sirene.

– Det går nok bra, sa far.

– Ja. Det kunne gått mye verre, sa Palle. – For han fikk mumiens **forbannelse**.

– **Jaså?**

Palle så at far prøvde å **la være å smile**.

– Ja. Den som vekker Faraos mumie, skal selv dø, sa han.

– Nåja, sa far. – Forresten, når du snakker om mumier. Vet du hva jeg hørte i Egypt i går? At noen har funnet et hemmelig rom i pyramiden!

– Åh, sa Palle.

– Men det var helt tomt, sa far.

Egget pekte på Palle med en lang og sint finger.

– Tenk å kaste den stakkars Tom ned trappen! sa han. – Jeg kunne brukket **nakken**!

– Men, men.... sa Palle. –Jeg reddet ham jo!

Faraos mumie og sjakalen og de andre monsterne ville ta ut hjertet hans!

– Hnnn! **Du er deg selv lik**, sa Egget. – For en fantasi du har.

– Ja. Hvorfor **innrømmer** du ikke at du er en **reddhare**? spurte Gry.

– Du som var redd for en sovepose, sa Sven.

Dagen etter besøkte de Tom på sykehuset. Han hadde bandasjer på hele kroppen.

gebeurt

¹ de zolder; ² schein
het dakraam

rommel

mestkever

¹ zwaaide; ² de handschoenen

¹ wat is er met jullie aan de hand; ² be-
slist

wees

kreunde

kreunde

her en der verspeid

¹ hem opgevangen; ² vraag ik me af

brancard

verwensing

echt

niet te glimlachen

mijn nek

je bent in je gewone doen

geef ... toe

angsthaas

– Du ser ut som en mumie, lo Gry.
– Ikke si det ordet! sa Tom sint.
– Hva er en mumie? spurte Max.
– Ikke si det ordet, sa jeg! ropte Tom.
– Hvilket ord? Mumie? spurte Max.
– Hysj! skrek Tom.
– Mumie mumie muuuuumie, sang Max.
Men da begynte Tom å gråte. Palle trodde ikke sine egne øyne.
– Hva er det, Tom? spurte han.
– Jeg hadde en så fæl drøm! Og jeg får den ikke ut av hodet! Noen fæle vesener med dyrehoder ville ta ut hjertet mitt. Og det var en mu.. en mum... Men så kom du og... Å, jeg var så redd! Så **fryktelig** redd!
– Ja, men da..., sa Sven.
– Da var det jo sant likevel, sa Gry.
– Yippi! ropte Max. – Hva da?

– Det er ikke så lett å forklare, sa Palle. – Og ikke vet jeg hva som er sant og hva som ikke er det. Men modig, det var jeg.
– Klart det! ropte Max. – Du er den modigste i hele verden!

verschrikkelijk

Ali Baba og de førti røverne

I en liten by i Persia, levde det en gang for lenge siden to brødre, Kasim og Ali Baba. Deres far hadde vært fattig, og da han døde, delte de to brødrene det som var etter ham. Det ble ikke stort til hver, men Kasim tok en rik kone og fikk med henne en **bu utstyrt med** vakre og **sjeldne varer**¹ slik at han **med en gang**² ble en av de rikeste menn i hele byen.

Ali Baba giftet seg med en fattig pike som han var glad i, og alt de eide var et lite hus og tre **esler**. Eslene pleide han å **drive ut**¹ i en skog nær byen. Der **hogde**² han ved og samlet **tørkvist**¹ og **lesset**² det på eslene, drev dem tilbake til byen og solgte veden. Med det tjente han akkurat så mye at han og kona og en sønn som var i **kjøpmannslære** kunne leve av det.

Så var det en dag Ali Baba som vanlig drev eslene ut i skogen. Han lot dem gå og **beite** som de ville, mens han **drev på**¹ med **hogsten**². Den delen av skogen der han **holdt til**¹ denne dagen lå i en svak **skråning** under en bratt **fjellvegg**. Og fra stedet der han sto kunne han se utover **sletta** bak skogen mellom **trestammene**. Som han sto slik og hogde, så han plutselig **langt ute** på sletta en **støvsy** som kom nærmere og nærmere. Han fulgte den **spent** med øynene og snart var han ikke i tvil om at det var en flokk **ryttere** som red over sletta.

Ali Baba tenkte at det kunne være **røvere** og at det var best at han fikk reddet sitt eget **skinn**¹ i **tide**². Lett og behendig **kløv**¹ han opp i et tre der **lauvet**² var så **tett**³ at det skjulte ham helt. Treet stod **like inn til** fjellveggen som var så bratt og høy at ingen kunne tenke på å klyve opp på den. Ali Baba satt **trygt** i treet og kunne se alt som hendte uten selv å bli sett. Rytterne kom som et **uvær**¹ gjennom skogen og **stanset**² hestene sine like foran fjellveggen. Det var store kraftige karer, **væpnet** til tennene, med svarte **skjeggete**¹ ansikter og **ville**² øyne. Ali Baba talte dem. De var 40 stykker. Og han var ikke i tvil om at det var røvere. De sprang av hestene, **tjoret** dem i **trestammene**¹ og **slengete**² noe høy foran dem. Så **losset** de noen tunge sekker av dem og Ali Baba forsto at i sekkene var det **gull** og sølv som mennene hadde **røvet**¹ på sine **streiftog**² langs de store **karavaneveiene**³.

Nå så Ali Baba hvordan en av røverne, større og villere og mer **praktfullt** kledd enn noen av de andre, - sikkert **høvdingen**¹ -, **trengte seg**² gjennom de lave buskene og gikk frem foran fjellveggen like ved det treet der Ali satt og ropte med høy **røst**¹; ”SESAM, LUKK DEG **OPP**²!”

huis voorzien van
¹ zeldzame waren; ² meteen

ezels
¹ drijven; ² hakte
¹ droge takken; ² laadde

in de leer bij een koopman

grazen
¹ zwoegde; ² de houtaankap
zich ophield; helling
bergwand
de open plek; de boom-stammen; ver
weg; stofwolk
gespannen

ruiters

rovers
¹ vel; ² tijdig
¹ klom; ² het loof; ³ dicht
heel dicht tegen

veilig

¹ storm; ² deden ... stoppen
gewapend
¹ bebaarde; ² wilde

bonden ... vast
¹ de boomstammen; ² gooïden
maakten ... los
goud
¹ geroofd; ² zwerftochten; ³ karavaan-
wegen

prachtig
¹ de leider; ² baande zich een weg

¹ stem; ² open

Og se! Straks åpnet det seg en lav og **trang** dør i fjellet, og en etter en gikk røverne inn gjennom den. Høvdingen var den siste, og døra **lukket** seg etter dem.

nauw

sloot

Ali Baba **torde** ikke å røre seg der han satt i treet. Han tenkte en stund på å springe ned, kaste seg på en av hestene og komme seg **unna**, men han kom fort på andre **tanker**. Røverne kunne komme ut igjen mens han **holdt på å**¹ klyve ned, eller de kunne **ta** ham **igjen**² i **flukten**. Nei, det var nok bedre å bli hvor han var.

durfde

weg

gedachten

¹ bezig was met; ² inhalen

de vlucht

Etter en stund ble døra åpnet igjen og røverne kom ut. Denne gangen gikk høvdingen først og lot de andre gå forbi seg, så snudde han seg mot fjellet og ropte; ”SESAM, LUKK DEG!” Og døra **sprang igjen**.

sloot zich weer

Røverne gikk bort til hestene, og da høvdingen så at alle var klare, ga han hesten sin av **sporene** og et øyeblikk etter var hele **flokken**¹ langt borte på vei over **sletta**². Ali Baba så etter dem, men vågde ennå ikke å klatre ned. De kan ha glemte noe og komme tilbake igjen, tenkte han. Hvis de finner meg da, blir det ikke mye igjen av stakkars Ali Baba! Først da han **bare så vidt**¹ **skimtet**² røverne som en **glimtende**¹ støvsky i **sollyset**², klatret han ned. Og ennå skalv han slik i knærne av skrekk og **spenning** at han **knapt** kunne stå. Han satte seg ned på marka og pustet ut. Nå var alt stille. Et stykke inn i skogen beitet eslene fredelig, en svak vind **suste** i trærne. Forsiktig **reiste** han **seg**¹. **Bøyde**² de **tette**³ grenene på buskene til side, trengte gjennom **krattet** og sto foran fjellveggen.

de sporen

¹ groep; ² de vlakke

¹ nauwelijks, ² kon zien

¹ flikkerende; ² het zonlicht

spanning

nauwelijks

ruiste

¹ stond ... op; ² boog; ³ dichte

het struikgewas

Med en stemme som **dirret** av spenning ropte han; ”SESAM, LUKK DEG OPP!” I samme øyeblikk sprang døra **opp på vid vegg**. Ali Baba gikk nærmere, så inn i **hulen**¹, gikk videre et par **skritt**² og stanset **lammet**³ av forundring. Han så inn i en stor **hvelving** som fikk en svak **blålig**¹ lys fra et **åpning**² høyt oppe i taket. Overalt hvor han **stirret**¹ møtte øynene rikdommer og **skatter**². Dyre **silkestoffer**¹ og brokade, kostbare **tepper**² i **hauger** helt opp til taket, sekker fulle av gull og sølv, kister med smaragder, perler og koraller, **kar** med diamanter og dyre steiner! Og alt i slike **mengder** at kistene ikke kunne **lukkes**, og karene ikke gjemme sine skatter. Og gullet og sølvet **strømte** ut over gulvet fra de **overfylte**¹ sekkene. Det var som alle røvere i **århundrer**² hadde vært **opptatt** med å slepe skatter og kostbarheter til denne ene hulen.

trilde

wijd open

¹ de grot; ² passen; ³ verlamd

gewelf

¹ blauwachtig; ² opening

¹ staarde; ² schatten

¹ zijden stoffen; ² tapijten

stapels

vaten

hoeveelheden

gesloten worden

stroomde

¹ overvolle; ² eeuwen

bezig

Ali Baba **betenkte** seg ikke lenge. Han sprang inn i hulen og straks lukket døren seg etter ham. Men det **skremte** ham ikke. For han visste hvordan han skulle komme ut

bedacht

joeg hem geen schrik aan

igjen. Han samlet så mange sekker gull han trodde eslene kunne bære og ropte foran døra; "SESAM, LUKK DEG OPP!" Den åpnet seg og han bar sekkene ut, lesset dem på eslene og **dekket**¹ sekkene **omhyggelig**² med ved og tørrkvist. Så stilte han seg foran døra og ropte; "SESAM, LUKK DEG!" Og den gikk igjen. Ali Baba visste nå at når en gikk inn lukte døra seg igjen av seg selv, men den sto åpen etter en når en gikk ut igjen.

bedekte; zorgvuldig

Ali Baba drev eslene tilbake til byen og inn i gården sin og **stengte**¹ omhyggelig **porten**² til gata. Først lesset han veden av og bar så sekkene inn i stua. Ropte på sin kone, låste døra, åpnet sekkene så gullet **gled**¹ **klirrende**² utover bordet og **glimtet**¹ og lyste i det **halvmørke**² rommet. Kona ble så **forskrekket** at hun skrek høyt; "Elendige Ali Baba, hva er det du har gjort?" Men han avbrøt henne og sa; "Alltid skal du **ta på vei** og tro det verste med en gang. Vær bare rolig, kjære kone. Jeg har ikke stjålet, jeg er ingen tyv selv om jeg har tatt dette fra tyver. Nå skal du bare høre hvor heldig jeg har vært!" Så fortalte han henne hele sitt eventyr fra **begynnelsen** til slutten.

¹ sloot; ² de poort

¹ gleed; ² rinkelend
¹ blonk; ² halfdonkere
angstig

je opwinden

het begin

Da kona var **kommet seg av forskrekkelsen**¹, **tok det til å gå rundt for henne av glede**. Hun ville endelig telle hvor mye gull det var, men Ali Baba lo av henne og sa; "**Vær nå fornuftig**, kjære kone! Du blir aldri ferdig hvis du skulle telle alt dette gullet. La oss heller finne et sted å gjemme det så snart som mulig. Jeg har tenkt å grave det ned ute i gården, og det er best jeg **tar fatt** med en gang." Men kona løp **forvirret** omkring og sa; "Ja, det er bra nok det der, men jeg vil vite hvor mye det er! Å, kan jeg ikke telle gullet? Jeg vil **måle** det! Grav du nå, så går jeg og låner et **mål**."

¹ van de schrik bekomen
² raakte ze buiten zichzelf van vreugde
gebruik nu je verstand

begin
in de war

meten
maatbeker

"Jeg tror ikke det er klokt av deg," svarte Ali Baba. "Men du får gjøre som du vil bare du kan holde det **hemmelig**."

geheim

Ali Babas kone løp over til **svogeren** Kasim, som bodde i **nærheten**. Han var ikke hjemme, men hun traff kona og ba henne om å få låne et mål. **Svigerinnen** spurte om det skulle være stort eller lite. Og Ali Babas kone syntes det var mest forsiktig og be om et lite. "Ja, nå skal du straks få låne et," sa svigerinnen og gikk for å hente målet. Men hun var svært **nysgjerrig** og hun visste hvor fattig Ali Baba var. Hun kunne ikke skjønne hva slags **korn**² de hadde å måle. Derfor la hun litt **deig**² på **bunnen** av målet.

haar zwager
de buurt
haar schoonzus

nieuwsgierig

¹ graan; ² deeg
de bodem

Da Ali Babas kone kom hjem, satte hun målet midt i

gullhaugen, fylte det med gull og tømte det i igjen i en **tomsekk**. Da hun hadde målt alt gullet, skyndte hun seg ut til mannen og fortalte hvor mange mål det var. Ali Babas kone var en **ordentlig**¹ og **påpasselig**² kvinne. Mens mannen grov gullet ned, sprang hun over til svigerinnen med målet og sa; "takk for **lånet**, du ser at jeg ikke har **slitt**¹ det ut." Men hun **la ikke merke til**² at det hang et **gullstykke** igjen i deigen i bunnen. Straks hun var ute av rommet, **ga** Kasims kone **seg til å**¹ **titte**² på bunnen av målet. Og hun trodde ikke sine egne øyne da hun så hva slags korn Ali Baba hadde hatt å måle. Hun ble gul av **misunnelse** og sa til seg selv; "jaså, så Ali Baba har gull som han må måle **i skjeppevis**!" "Og det holder han hemmelig for oss!"

Og da hun var alene hele dagen mens mannen var i forretningen, **hisset** hun **seg opp** mer og mer og ble sintere og mer **utålmodig** for hver time som gikk. Da Kasim kom hjem, stod hun i døra og ventet og ropte til ham; "Du tror du er rik, Kasim, men du **får tro om igjen**! Din bror Ali Baba han er rik han! Tusen ganger så rik som du! Han teller ikke gullet sitt, han måler det!" Kasim så på sin kone som var hun blitt gal. Og ba henne snakke slik at folk kunne forstå henne. Nå viste hun ham gullstykket som hadde ligget igjen i målet og fortalte hvor **lur** hun hadde vært. Han tok gullstykket, snudde og vendte på det og **stirret** på det og sa at det var et gammelt pengestykke for han kjente ikke bilde på **mynten**¹. Hvor **i all verden**² kunne Ali Baba **få tak i**³ denne?

Kasim kunne ikke **glede seg** over at hans fattige bror kanskje var blitt rik. Han hadde vent seg til at han var den rike og Ali den fattige, og det **ergret**¹ og **forbitret**² ham at broren også skulle bli rik. Kanskje rikere enn ham selv!

Han fikk ikke sove om natten., men lå bare og tenkte på hvordan det kunne **henge sammen** at Ali Baba målte gullet sitt. Siden han var blitt gift rikt, pleide han aldri å sette sine ben i sin fattige brors hus, men tidlig neste morgen skyndte han seg til Ali Baba og **skjelte** ham ut. "Ali Baba," ropte han. "Hva skal dette bety? Du spiller den fattige, du **later som**¹ du **lider nød**², du kler deg ikke stort bedre enn en **tigger**¹ og så måler du gull i **skjeeper**² og sier ikke et ord om det til meg!" "Men kjære bror," svarte Ali Baba. "Jeg forstår ikke hva du mener." "Å, du narrer ikke meg," svarte Kasim **hånlig** og viste ham gullstykket. "Har du mange slike? Min kone fant det på bunnen av målet du lånte av henne i går."

de hoop goud
lege zak

¹ fatsoenlijk; ² nauwgezet

het lenen
¹ versleten; ² merkte niet op
goudstuk
¹ begon; ² kijken

afgunst
met schepels

wond ... zich op
ongeduldig

denk je maar

leep
staarde

¹ het muntstuk; ² in hemelsnaam; ³ te pakken krijgen

zich verheugen

¹ ergerde; ² verbitterde

mogelijk zijn

schold

¹ doet alsof; ² arm bent
¹ bedelaar; ² schepels

schamper

Nå skjønte Ali Baba at hans kones **stahet** og **tankeløshet**¹ hadde **ropet hemmeligheten** for Kasim og hans kone. Men **det var ikke noe å gjøre ved det**³. Han viste ikke sin **skuffelse**, men fortalte ærlig og åpent det som var hendt og **tilbød** enda å dele skatten med sin bror bare han ville holde **munn**. "Ja, jeg vil ha minst halvparten!" skrek Kasim, "for jeg er eldst og jeg har alltid før vært den rikeste. Du skal fortelle meg nøyaktig hvor skatten er gjemt, så jeg kan finne den uten din hjelp. Si meg hvordan du kommer inn i hulen, ellers så **melder** jeg deg og alt vil bli tatt i fra deg mens jeg i alle fall får noe fordi jeg har meldt deg!" Ali Baba så **bedrøvet** på Kasim, men han var en **godmodig**¹ mann og ville **nødig**² **ha strid med**³ sin egen bror. Derfor fortalte han de ord han måtte bruke for å komme seg inn og ut av hulen. Kasim sprang hjem og tenkte at nå skulle han bli den første som kom til hulen og så skulle hele skatten være hans.

Tidlig neste morgen, **før det var begynt å gry mot dag**, lesset han store kister og sekker på ti **muldyr** og drev dem ut til skogen. Han fant lett frem til fjellveggen og treet der Ali Baba hadde sittet gjemt, trengte seg gjennom buskene og ropte med en stemme som var **hes** av spenning: "SESAM, LUKK DEG OPP!" Og se! Døra sprang virkelig opp, han **stjyrtet** inn i hulen og døra lukket seg bak ham. Han så seg **fortumlet** om for her var mye større rikdommer enn han hadde våget å drømme om! Han kunne ikke se seg **mett**, men han gikk fra haug til haug, fra gull til **juveler**¹, fra perler til **silketeppe**²! Han ville gjerne blitt der hele dagen, men han mente det var best å komme seg bort **i tide**. Dessuten hadde han ti muldyr som skulle **lesses på**. Han valgte ut de største og tyngste sekkene og **skulle til å**¹ slepe dem ut, men så **ør**² var han blitt av all denne rikdommen han hadde sett at han ikke lenger husket det ordet han skulle bruke for å komme ut. Han ropte; "DØR, LUKK DEG OPP!" eh, eh, "PORT, LUKK DEG OPP!" Ja, han **snudde og vendte på de fire ordene på alle mulige måter**, ja han prøvde med andre ord også. Men de eneste rette husket han ikke lenger. Døra var og ble lukket. **Svetten piplet** frem på **pannen**¹, og han skalv over hele **kroppen**². **Fortvilet** kastet han sekkene fra seg og **ga seg til å dunke**¹ på døra og lete etter en **lås**² som kunne åpne den. Han kastet seg mot den så **skuldre**¹ og **albuer**² og knær **blødde**¹. Han **rev**² klærne i **filler**³ og grov seg ned i **gulvet** og sprang opp igjen. Han sprang som en gal rundt i hulen for å lete etter en eller annen utgang. Stanset igjen foran døren og prøvde å rope den opp, men det **avgjørende** ordet, SESAM, kunne han ikke huske! Og til slutt sank han **utmattet** og fortvilet om i gullet

koppigheid
¹onnadenkendheid; ²het geheim verraden; ³er was niks aan te doen
ontgoocheling
bood aan
mond

geef ... aan

bedroefd
¹goedmoedig
²ongaarne; ³ruzie hebben met

voor dag en dauw
muildieren

hees

stormde
beduud

verzadigd
¹juwelen; ²zijden tapijten

op tijd
beladen worden
¹wou; ²duizelig

gebruikte de vier woorden op alle mogelijke manieren

het zweet sijpelde
¹zijn voorhoofd; ²lichaam
vertwijfeld;
¹begon te bonzen; ²slot
¹schouders; ²ellebogen
¹bloedden; ²scheurde; ³stukken
de vloer

beslissende
afgemat

som var **veltet** ut av sekken.

Ved middagstid kom røverne tilbake til skogen. Straks de så muldyrene ble de **mistenksomme**. Noen av røverne drev dem bort, noen red gjennom skogen og rundt fjellet for å se om noen kunne ha gjemt seg der. De andre **steg av hestene** og dro sine sverd. Og høvdingen stilte seg foran døra og ropte; "SESAM, LUKK DEG OPP!"

Inne i hulen hadde Kasim hørt **hestetramp** og han skjønte straks hvem det var som kom. Han sprang opp. Hva skulle han gjøre? Han tenkte å gjemme seg i gullet, men var sikker på at han ville bli funnet, så stilte han seg like foran døra klar til å prøve å komme seg unna med det samme den sprang opp. Han hørte røveren rope det glemte ordet, SESAM. Døra sprang opp og han kastet seg frem så **voldsomt** at han rev høvdingen over ende, men i neste øyeblikk hadde en annen røver kastet ham til jorden og en tredje skilte hodet hans fra kroppen med et eneste **hogg**. Røverne fór inn i hulen og så straks de sekkene Kasim hadde dratt bort til døra, men la ikke merke til at Ali Baba hadde tatt noe med seg. De kunne ikke forstå hvordan Kasim hadde **fått greie på** hemmeligheten og var kommet seg inn i hulen. De undret seg over om han hadde noen **medskyldige**. Og til skrekk og **advarsel** for enhver som prøvde å trenge seg inn, hugg de Kasims **lik** i fire deler og hengte dem opp foran døra slik at de ble det første den fikk se som prøvde komme seg inn.

De bestemte å holde seg en tid borte fra hulen. De gjorde som de var blitt enige om, lukket døra, **steg til hest** og red over sletta til karavaneveiene der de drev sitt lille **håndverk**.

Hjemme gikk Kasims kone og ventet urolig på sin mann, mens hun **fablet** om de rikdommene han skulle ha med seg. Han hadde sagt han skulle komme hjem ved middagstid, men dagen gikk, mørket falt på og ennå var Kasim ikke kommet hjem. Det ble sent på kvelden og hun hadde vært **hundrevis av ganger** ved døra og **speidet** og lyttet. Da ble hun redd at det hadde hendt ham noe og hun gikk over til Ali Baba og sa; "Din bror, Kasim, gikk til skogen tidlig **i dag morges**. Du kan visst tenke deg hva han ville der. Han er ennå ikke kommet tilbake, og nå er det mørke natten." "Jeg er redd for at det kan ha hendt ham en ulykke." Ali Baba hadde ganske riktig tenkt seg at broren hadde gått til hulen. Derfor hadde han selv holdt seg hjemme. For han ville nødig ha noe **bråk**¹. Nå prøvde han å **berolige**² sin svigerinne og

gerold

rond de middag
achterdochtig

stegen af

paardengetrappel

heftig

houw

te weten gekomen

medeplichtigen
waarschuwing
lijk

bestegen hun paarden

"stiel"

dagdroomde

honderden keren
getuurd

vanmorgen

¹ herrie; ² kalmeren

sa at det bare var **rimelig** at Kasim ventet med å komme hjem til det var blitt mørkt. Kasims kone lot seg **trøste** med det og gikk hjem.

Men natten **gikk**¹. **Det første gry av dag**² lå alt over byen og hennes mann kom **stadig**³ ikke. Hun hadde ikke sovet hele natten. Hun torde ikke klage og jamre seg for at ikke **naboene**¹ skulle **ane**² noe. **Hvileløst**³ gikk hun omkring i huset og tok til å **angre** sin nysgjerrighet som kanskje bare skulle føre til ulykke.

Da hun så at det **lysnet**, sprang hun over til Ali Baba igjen og da han så det bleke og **forvåkte** ansiktet hennes skjønnte han straks **hva som var i veien**. Uten å spørre, eller selv si et ord, drev han sine tre esler sammen og førte dem gjennom byen og ut til skogen. Der ble han straks urolig over at muldyrene ikke var å se. Og da han så blod på gresset tok han til å bli redd **for alvor**. Han skyndte seg til fjellveggen og ropte ordene. Døra sprang opp og i det samme så han brorens **lemlestedede lik**. Ali Baba ble dypt **bedrøvet**¹ over sin brors **grufulle**² død og glemte straks hvor hard Kasim hadde vært, men her var ikke tid å **sørge**¹. Ali måtte **handle**² som den **snarrådige**³ mann han var. Han tok et par tepper og i dem la han brorens lik og lesset det på et av eslene. På de to andre lesste han gullsekker og dekket dem med ved og kvist. Så lukket han døra og lot eslene gå langsomt lenger inn i skogen for han ville ikke dra tilbake til byen før det var blitt natt.

Da det var blitt mørkt og stille i gatene, drev han eslene hjem. Førte de to med gull i inn i sin egen gård og ba sin kone **ta seg av**¹ sekkene. **Deretter**² førte han det tredje eselet med den **uhyggelige byrden** til sin svigerinnes gård. Han **banket**¹ forsiktig på døra og Kasims **slavinne**², Morgiane, kom ut og spurte **hva som sto på**³. Hun var ung og vakker, klok, **trofast** og snarrådig. Ali Baba ba henne lukke døra bak seg og sa til henne; "Morgiane, jeg går ut fra at du kan være **taus** som **graven**¹. Du kommer snart til å skjønne hvor **nødvendig**² det er både for din **herskerinne**³ og for meg at du kan **tie**¹. Her i disse to teppene ligger **liket**² av din ulykkelige herre. Vi må få ham **begravd** som om han hadde død en naturlig død. Før meg inn til din herskerinne, og **legg nøye merke til** alt jeg sier."

Morgiane viste ham inn i huset og da Kasims kone så ham, ble hun blek av skrekk, **vred** hendene sine og sa; "Jeg kan se på deg at du kommer med dårlige nyheter." Ali Baba sa med lav stemme; "Svigerinne, jeg kan ikke fortelle deg det som har hendt hvis du ikke kan være

normaal
troosten

¹ ging voorbij; ² het eerste krieken van de dag; ³ nog altijd

¹ de buren; ² vermoeden; ³ rusteloos spijt hebben van

licht werd
onuitgeslapene
wat er aan de hand was

echt

verminkte lijk
¹ bedroefd; ² gruwelijke

¹ treuren; ² handelen
³ resolute

¹ zorgen voor; ² daarna
griezelige last
¹ klopte
² slavin; ³ wat er aan de hand was
trouw

zwijgzaam
¹ het graf
² noodzakelijk; ³ meesteres
¹ zwijgen; ² het lijk
begraven

let ... op

wreef

rolig. Skrik ikke opp hva du enn hører, for her gjelder det både ditt og mitt liv." "Så skjønner jeg at han ikke lever lenger!" sa hun og kastet seg ned på gulvet, men reiste seg straks opp igjen og lovet å være rolig. Ali Baba fortalte henne alt fra første gang han så røverne. "Du har virkelig grunn til å sørge, svigerinne," sa han, "men ulykken lar seg ikke endre. Jeg lover deg at jeg skal hjelpe deg og sørge for deg så godt jeg kan, men nå må vi tenke på hvordan vi skal kunne skjule det som har hendt og få folk til å tro at Kasim har dødd en naturlig død. Jeg tenker Morgiane har et godt råd å gi oss."	schreeuw het niet uit wat je ook hoort veranderen zorgen voor verbergen
Morgiane tenkte seg litt om, så nikket hun og ba dem vente. Hun sprang straks bort til en apoteker som bodde i nærheten og banket på butikken hans. Og da det ble lukket opp, ba hun om at hun måtte få en slags epler som ble brukt når noen var farlig syk. Apotekeren fant eplene og spurte hvem som var så dårlig at det var nødvendig å hente medisin midt på natten. Morgiane svarte, "akk, det er Kasim, min gode herre. Han er meget syk og ingen skjønner hva som feiler ham. Han sier ikke et ord og vi kan ikke få ham til å spise noe." Så løp hun med eplene som riktig nok ikke kunne hjelpe Kasim mer.	knikte er met hem aan de hand is
Allerede ved daggry sprang hun opp til apotekeren igjen. Og denne gangen ba hun med gråt i stemmen om en saft som bare ble brukt til syke som et siste middel. Kunne ikke den hjelpe, var alt håp ute. "Akk, min gode, gode herre," sa hun og tok safta. "Jeg er redd den hjelper like lite som eplene. Jeg kommer nok til å miste ham."	dageraad met snikkende stem sap was er geen hoop meer
Da apotekeren og de andre naboene så Ali Baba og hans kone gå bedrøvet og alvorlig til Kasims hus, var det ingen som undret seg over at de hørte høye jammerrop fra huset ut på kvelden. Og Morgiane fortalte dem som kom for å spørre at nå var Kasim død.	geweeklaag later op
Tidlig neste morgen gikk Morgiane til markedsplassen. Der bodde en gammel og fattig skomaker som het Mustafa og han pleide å være den første som åpnet verkstedet om morgenen. Hun hilste ham vennlig og ga ham et gullstykke.	de marktplaats schoenmaker zijn werkplaats goudstuk
Mustafa så på pengestykket og på Morgiane. Han var en lystig fyr og kastet det høyt opp i luften og grep det igjen og ropte; "Heisan! For et slikt gullstykke kunne en være villig til hva som helst."	vrolijke
"Det er da også et sjeldent arbeide jeg har til deg", sa Morgiane og nikket. "Ta med deg nål og tråd og bli med meg, men du må finne deg i at jeg binder deg for	draad mag er geen bezwaar tegen maken dat

øynene. " Nå ble den gamle skomakeren urolig og sa "Nei, nei du får ikke meg med på noe som er galt. Selv om jeg bare er skomaker, så har jeg både **samvittighet** og ære." "Du kan være **trygg**," sa Morgiane, og la enda et gullstykke på bordet foran ham. "Jeg **forlanger** ikke noe galt av deg. Det skal du ikke være redd for."

ik je blinddoek

geweten
gerust
verlang

Skomakeren så på gullstykket og på Morgiane. Han var meget fattig og syntes Morgiane så **snill**¹ og **troverdig**² ut. Derfor lot han henne binde et **tørkle** for øynene hans, og hun tok hans hånd og førte ham gjennom gatene. Men han var en klok mann og kjente hver **krok** i byen, så han **bet godt merke i** hvor de gikk. Først over torget, så gata til høyre, så rett frem, så inn til venstre og slik **fremover** til de kom til Kasims hus.

¹ vriendelijk; ² geloofwaardig
halsdoek

hoek
lette goed op

vooruit

Først da de sto i stua der liket lå, tok Morgiane **bindet** av ham og sa; "Baba Mustafa, jeg har tatt deg hit for at du skal **sy** disse fire stykkene sammen, så det blir et **sømmelig** lik, men skynd deg nå, når du er ferdig, så skal du få et gullstykke til." Baba Mustafa **grøsset** litt, men han var vant til **noe av hvert** og **gikk** straks **i gang med** å sy liket sammen. Da han var ferdig, bant Morgiane igjen tørkle for øynene hans og førte ham tilbake til **bua**. Også denne gangen la Mustafa merke til de gatene han ble ført gjennom.

de blinddoek

naaien
fatsoenlijk
huiverde
alles en nog wat
begon

zijn kraam

Da Morgiane kom hjem igjen **stelte** hun den døde og la ham i kisten. **Begravelsen fant sted** på en vanlig måte **under stor deltagelse** og ingen trodde annet enn at Kasim hadde dødd en naturlig død. Men Kasims kone sørget så tungt over mannens **fryktelige** død at hun **syknet hen** og ikke mange dager etter begravelsen var hun død og ble begravet med stor **høytidelighet** og prakt. Ali Baba **arvet** etter sin bror og flyttet til husets hans. Hans sønn overtok bua etter Kasim og Morgiane ble hos dem og **stelte** huset som hun var vant til.

maakte ... op
de begrafenis vond plaats
onder grote belangstelling

vreselijke
wegkwijnde
plechtigheid
erfde

onderhield

Så gikk den tiden røverne hadde bestemt de ville holde seg borte fra hulen med skatten. En dag reiste det seg en støvsky **langt ute** på sletta. Støvskeya ble til hester med **flagrende manker** og ryttere med ville øyne og ikke lenge etter var røverne samlet i skogen foran fjellveggen.

ver weg
wapperende manen

Høvdingen **trådte fram** foran døra og ropte; "SESAM, LUKK DEG OPP!" Og alle røverne gikk inn i hulen. Høvdingen sist, og døra lukket seg etter dem. Der sto de og stirret mørkt på hverandre. Det liket de hadde hogd i stykker og hengt opp i døra var borte. Da de **så nærmere etter**, oppdaget de at mange av gullsekkene også var **forsvunnet**¹. Høvdingen ropte; "Vi er **forrådt**"²

kwam naar voren

nauwkeuriger controleerden
¹ verdwenen; ² verraden

og **fortapt**! Hvis vi ikke kan få drept den elendige **skurken** som kjenner vår hemmelighet. Og det må skje før han får røpt den til flere, ellers så er det **ute** med oss og de rikdommene som er samlet under så mange høvdinger og med så mye **strid**¹ og **list**² vil snart være **spredd** for alle vinder! En som kjenner hemmeligheten, har vi **ryddet av veien**, men den andre, eller de andre, de lever. Kanskje er det bare en til og han må dø!"

Høvdingen bestemte nå hvordan de skulle **gå fram**. Han sa; "det er nødvendig å bruke list." "En av dere må **kle seg ut**¹ som en reisende og gå inn i byen, og **spore opp**² hvem den mannen er som kjenner hemmeligheten vår. Det må kunne **gå an** å få vite hvem vi drepte og hengte opp her i døra. Folk i byen må sikkert ha snakket om at han forsvant. Vet vi først hvem han er, skal vi også finne den andre. En av dere må **melde seg frivillig**, men røper han noe om oss, eller kommer han med falske nyheter, må han dø."

En ung og **dristig** røver meldte seg straks. Blant de mange klærne i hulen fant han en drakt som passet og kledd som en fremmed, rik **kjøpmann** gikk han inn i byen og fant seg et sted der han kunne bo **ubemerket**.

Tidlig neste morgen før **basarene**¹ var åpnet, **drev**² han omkring i byen og kom også over **markedsplassen**. Den eneste bua som var **lukket opp** var bua til skomakeren Mustafa. Røveren stanset og så på den gamle som alt satt med **sylen** i hånden. Han syntes skomakeren så ut som en **koselig**¹ og **pratsom**² fyr, hilste og sa; "Du er tidlig på arbeid: det er ikke lyst ennå og du sitter alt med sylen i hånden. Øynene dine må da være slitt og synet **svekket**. Kan du virkelig se å arbeide så tidlig på dagen da?"

Baba Mustafa så opp og lo. "Fremmede, du kjenner ikke meg. Jeg er nok gammel, men øynene mine er gode nok. Det ga jeg bevis for noen dager siden. Jeg sydde sammen en død mann, og det var mye mørkere i værelset der han lå enn det er her i bua."

Røveren **lot som ingenting**¹, men **spisset**² ører. Han kom nærmere og sa; "en død, sier du? Det var da et **underlig**¹ håndverk. Det var vel **likklærne**² du sydde på da, ikke den døde?"

"Ved Allah, sa den gamle, "så sant jeg lever, det var den døde selv jeg sydde sammen, og et underlig håndverk kan du nok kalle det. Ellers er jeg ikke den som sier mer **enn det jeg bør**, så du får ikke vite noe mer av meg."

verloren
schurk
gedaan

¹ strijd; ² list
verspreid
uit de weg geruimd

te werk gaan

¹ zich vermommen; ² opsporen

mogelijk zijn

zich vrijwillig melden

vermetel

koopman
onopgemerkt

¹ de bazaars; ² slenterde
de marktplaats
geopend

zijn priem
¹ gezellige; ² praatgrage

verzwakt

¹ deed alsof zijn neus bloedde; ² spitste

¹ merkwaardig; ² de kleren van het lijk

dan passend is

Røveren skjønnte han var **på sporet**. "Nei, nei," sa han **likegyldig**. "Jeg skal så visst ikke spørre deg om noe!" Han tok **liksom tilfeldig** et gullstykke opp av lommen, lekte med det og lot det falle ned på bordet foran skomakeren. Han tok det opp igjen, kastet det opp i luften og grep det og la det **til sist**¹ med et **klask**² i Mustafas gamle **griske** hånd. "Nei, nei," sa røveren igjen, "jeg skal ikke rote i dine hemmeligheter! Skjønt jeg ikke er av dem som forteller noe videre. Det kunne ellers **more** meg å vite hvor det huset ligger der en syr lik sammen."

op het spoor
onverschillig
als bij toeval

¹ ten slotte; ² mep
hebzuchtige

plezieren

Mustafa så på gullstykket. Han visste ikke om han torde beholde det og sa; "Ja, det kan jeg vanskelig si deg selv om jeg ville. Jeg var nemlig bundet for øynene da jeg ble ført til huset og **likedan** da jeg gikk igjen. Eh, nei, du får heller ta gullstykket igjen."

evenzo

Røveren tok **i stedet** opp et nytt gullstykke og kastet det opp i luften. "Det er en nær **slektning** av den første," sa han og lo og la pengestykket i Mustafas hånd. "Det kunne være morsomt å prøve om du kunne finne veien igjen hvis jeg bant deg for øynene. Skal vi gjøre et forsøk? Det er en spøk, det vil more meg. Jeg har tid til det og du skal ikke gjøre det for ingenting!" Og han **raslet** i lommen med flere gullstykker. Så mye rikdom kunne ikke skomakeren **stå for**.

in de plaats daarvan
familielid

rinkelde
weerstaan

"Vel, en kan jo **alltids** gjøre et forsøk," sa han og stakk de to gullstykkene til seg. "Men jeg kan ikke love deg at jeg finner veien."

altijd

Røveren tok straks et tørkle og bandt for Mustafas øyne og tok ham **i hånden**¹. Og Mustafa begynte å **lete seg frem**² gjennom de **mennesketomme**³ gatene. Av og til stanset han og tenkte seg om. "Her **svingte** vi til høyre og her **tok vi til venstre**¹", **mumlet**² han. Og slik førte han røveren frem til Kasims hus og stanset foran døra. "Ja, lenger var det ikke," sa han og følte med hendene på døra. "Det må være dette huset!" Men før røveren tok tørkle av Mustafa, skyndte han seg å merke døra med en liten **krittstrekk**, ga skomakeren enda et gullstykke og spurte ham om han visste hvem det var som bodde der i huset. Mustafa hadde nå fått tørkle av seg. Han sa at det hadde han ingen anelse om og skyndte seg bort. Røveren hadde også **hastverk** og mer sprang enn gikk ut til skogen til de andre røverne for å fortelle hvor heldig han hadde vært.

¹ bij de hand

² zijn weg zoeken; ³ verlaten
draaiden

¹ sloegen we links af; ² mompelde

krijtstreep

haast

Kort etter kom Morgiane ut av huset for å **gå en del**

ærender, og det første hun så da hun lukket døra etter seg, var krittstreken. Hun **fikk** straks **mistanke om** at det kunne bety noe ondt. "Det kan i alle fall ikke skade å være forsiktig," sa hun til seg selv. Hun gikk inn igjen etter et stykke kritt, og da husene og dørene i denne delen av gaten var så like hverandre som **vanddråper**, satte hun en krittstrek på en **rekke** dører nedover og gikk rolig av sted til basarene.

Ute i skogen hadde røveren møtt sine kamerater og fortalt hva han hadde oppdaget. Høvdingen ga ordre at de alle sammen tidlig neste morgen skulle **liste seg** inn til byen med våpnene godt **skjult** under klærne. De skulle **samles**¹ før **soloppgang**² på markedsplassen, og så skulle den unge røveren vise dem huset som var merket med krittstrek.

Tidlig neste morgen, mens det ennå var mørkt, listet alle de 40 røverne seg inn i byen. En kom gjennom en gate, en annen gjennom et **smau**. Og like før soloppgang kom de, en etter en inn på markedsplassen og **slo seg ned**. Noen ved **brønnen**, noen utenfor basarene, men de snakket ikke sammen, og lot som om de ikke hadde noe med hverandre å gjøre. Sist kom høvdingen og den unge røveren. De to skulle først finne igjen huset og så møtes med de andre. Forsiktig nærmet de seg Kasims hus og den unge røveren **pekte** på krittmerket. Da stanset høvdingen foran **nabohuset** og så at det også hadde en hvit krittstrek på døra. Straks etter fant han enda et hus merket på samme måte. Den unge røveren tok til å bli usikker. Nå så de at alle husene nedover hadde merker, og røveren torde ikke å si hva for et som var det rette. **Blek**¹ av **sinne**² og skuffelse skyndte høvdingen seg til markedsplassen og ga røverne ordre om å dra tilbake til skogen. Der fortalte han dem at planen hadde **slått feil** og at de måtte gjøre et nytt forsøk. Den unge røveren som hadde hatt **uhellet** med seg, ble drept på stedet.

Men en annen ung og dristig røver, som gjerne ville **utmerke seg**, meldte seg straks til et nytt forsøk. Alt neste morgen gikk han **forkledd** inn i byen, fant lett Mustafas verksted, som den første røveren hadde fortalt om, ga skomakeren tre gullstykker for at han ennå en gang med bind for øynene skulle finne veien til Ali Babas hus. Og røveren merket denne gangen huset med et rødt **kors**¹. Han **tegnet**² det på et sted der han trodde ingen andre enn han skulle finne det. Så skyndte han seg tilbake til skogen.

Men Morgiane var på vakt. Hver morgen så hun nøye over den delen av huset som vendte til gata og slik fant

een aantal boodschappen te doen
vermoedde

waterdruppels
reeks

sluipen
verborgen
¹ zich verzamelen; ² zonsopgang

steeg
gingen zitten
de waterput

wees
het huis ernaast

¹ bleek; ² woede

misgelopen was

pech

zich onderscheiden
vermomd

¹ kruis; ² tekende

hun snart det røde korset. Straks skyndte hun seg inn etter et stykke rødt kritt og satte **lignende** merker på samme sted på en rekke hus oppover og nedover gata.

gelijkaardige

Da røverne neste dag listet seg inn i byen, var de sikre på at denne gangen skulle ikke **byttet¹ slippe unna²**. Men de fant det ene huset etter det andre merket med rødt kritt og den unge røveren kunne ikke peke ut det riktige. Skuffet vendte røverne tilbake til skogen og den unge frivillige måtte **bøte med livet**.

¹ de prooi; ² wegglippen

het met zijn leven bekopen

Høvdingen forsto nå, at skulle han få **hev**n, måtte han ta saken i sin egen hånd. Neste morgen gikk han inn til byen og ga Mustafa fire gullstykker for å vise ham til Ali Babas hus. Han satte ikke noe merke på det, men gikk mange ganger forbi det, så nøye etter hva det var for **småting** som skilte det fra de andre husene, telte opp skrittene fra nærmeste **gatekryss** til huset, så han var helt sikker på at han skulle kjenne det igjen. Så gikk han tilbake til skogen der røverne ventet på ham og sa hva de nå videre skulle gjøre.

wraak

details
wegkruising

I en **landsby** i nærheten kjøpte de 19 esler og 38 store **lærsekker¹**. Den ene ble fylt med **olje²**, de andre var tomme. Så samlet røverne seg utenfor hulen og ventet på at natten og neste dag skulle gå.

dorp

¹ lederen zakken; ² olie

Det var kveld etter solnedgang og Ali Baba sto i døra til huset sitt. Da så han en oljehandler drive sine **tre**tte og **tunglastede** esler oppover gata. Da oljehandleren kom opp der Ali sto, stanset han eslene, hilste **ærbødig** og sa; "Herre, jeg har reist langt med min olje, og jeg selv og eslene er svært trette. Jeg er fremmed i denne byen og vet ikke hvor jeg skal søke **losji** og det er alt blitt sent. Da så jeg deg stå der i døra til huset ditt. Du så snill og **hyggelig** ut og jeg fikk mot til å stanse og snakke til deg. Kan du gi meg **husly** for en natt og la eslene mine få hvile i din gård? Da gjør du en god **gjerning** og **forplikter¹** meg til evig **taknemlighet²**."

vermoeide
zwaarbeladen
eerbiedig

onderdak

beminnelijk
onderdak
daad
¹ verplicht; ² dankbaarheid

Ali Baba **fikk seg ikke til¹** å **avvise²** en fremmed som ba om **gjestfrihet**. Han **ønsket** oljehandleren **hjertelig velkommen** og førte ham og alle eslene inn i gården. Der ble sekkene tatt av eslene som ble satt inn i **stallen** og **føret¹** med korn og **høy²**. Så sa han til Morgiane at hun skulle lage et godt **kveldsmat** til den fremmede og ren seng til ham. Selv tok han gjesten ved hånden og førte ham inn i huset enda den fremmede sa at han like gjerne kunne sove under åpen himmel, men Ali Baba mente at gjesten var **beskjeden** og førte ham til bords og **underholdt seg ved** ham.

¹ kon het niet opbrengen; ² afwijzen;
gastvrijheid
hartelijk welkom heten
de stal
¹ gevoederd; ² hooi
avondmaal

bescheiden
praatte met

Da han hadde spist, ble han ført til **soveværelset** sitt og Ali Baba sa god natt og **la til**; "er det noe du ønsker, så si bare ifra. Alt i mitt hus står deg til **rådighet**." Den fremmede takket. Han ville bare se til eslene og oljen før han gikk til sengs. Han gikk ganske riktig ned i stallen og **stelte litt med** eslene. Og da han kom ut i gården igjen, gikk han fra oljesekk til oljesekk. Og ved hver sekk hvisket han; "**hør godt etter**. Når jeg kaster en stein fra vinduet, tar du kniven din og skjærer sekken opp og kryper ut av den. Vent på meg her i gården så kommer jeg straks."

de slaapkamer
voegde eraan toe
beschikking

zorgde ... voor

luister goed

Så gikk den fremmede inn i huset igjen. Og Morgiane **lyste** ham opp til værelset hans og spurte om det var noe mer han ønsket. Den fremmede **takket**. Det var ingenting mer. Og da Morgiane var gått, kastet han seg **fullt påkledd**¹ på senga med hånda på **sverdheftet**². Slik lå røverhøvdingen og ventet på at det skulle bli stille i huset. Av og til reiste han seg halvt opp og lyttet **anspent**. Så gikk det noen i trappen og han la seg ned igjen og trakk teppet over seg. Nå var det stille igjen. Han reiste seg og gikk **lydløst** bort til vinduet. Da var det noen som lo nede i kjøkkenet. Det klirret med **kar, det gikk i en dør** og lyset fra den åpne døra falt i en lang stripe ut over gårdsplassen og oljesekkene. Høvdingen listet seg tilbake til senga igjen. Aldri ble det **ro** i dette fordømte huset!

lichtte ... bij
bedankte

¹ met al zijn kleren aan; ² het heft van zijn zwaard

gespannen

stilletjes
kuipen
iemand opende een deur

rust

Det var Morgiane og slaven Abdallah som arbeidet i kjøkkenet som satt der nede og snakket og lo. Ali Baba hadde sagt at han neste morgen før daggry ville gå i bad og at han ville ha en **kraftig kjøttsuppe** når han kom hjem fra badet. Morgiane holdt derfor på med å **legge** badeklærne **til rette**, mens hun kokte suppa. Og Abdallah hjalp til med å holde varmen **ved like**.

stevige vleessoep

op de juiste plaats leggen
op peil

Mens Morgiane sto og **rørte** i suppa, gikk lampen ut. Hun sendte Abdallah etter mer olje, men han kom tilbake og sa at oljesekken var tom. Der sto Morgiane. Hun kunne ikke røre i suppa uten lys og mer olje var der ikke. "Nå har jeg det", ropte hun muntert. "Vi har olje nok i gården. Den fremmede herren **kan ikke ta det ille opp**¹ at jeg låner det **vesle**² jeg skal ha til lampen."

roerde

¹ kan het niet kwalijk nemen; ² kleine beetje

kruik
nam ... stevig vast

Hun tok en **krukke** og gikk ut i gården og bort til sekkene og **tok godt tak** i en av dem for å fylle krukka. Da hørte hun at det hvisket ned i sekken; "skal vi begynne?" Morgiane kjente at hjerte stanset i henne! Men hun skrek ikke. Hun holdt pusten et øyeblikk, så hvisket hun tilbake; "ikke ennå!" Hun gikk til neste sekk. Også

ned i den sekken hvisket det; "skal vi begynne?" Og hun hvisket tilbake; "ikke ennå!" Slik gikk hun fra sekk til sekk og først i den siste var det olje.

Morgiane fylte krukka mens hun tenkte seg om. Hun var ikke i tvil om hva det gjaldt. I 37 sekker lå røvere og den fremmede gjesten var høvdingen. Hun gikk tilbake til kjøkkenet og da hun gikk inn igjen kjente hun hvordan hun skalv over hele kroppen. Det var ikke mer enn at hun **så vidt**¹ greidde å **helle**² olje på lampen, men hun visste at hun ikke hadde tid til å være redd. Noe måtte hun gjøre og det så fort som mulig!

¹ nauwelijks; ² gieten

Hun ropte på Abdallah og sa at han måtte gjøre som hun ville og ikke spørre om noen ting. Så tok hun den største **kjelen**¹ hun kunne finne og **løftet**² den ut i gården og der fylte hun og Abdallah den med olje. De bar den tilbake, satte den over **varmen**¹ og **fyrte**² alt de kunne. Og snart tok oljen til å **putre** og koke. Da den var kommet riktig i **kok**, bar hun og Abdallah den ut i gården igjen og helte noe av den **kokhete** oljen i hver av de sekkene der røverne lå. Da det var gjort, gikk hun inn i kjøkkenet igjen, sendte Abdallah til sengs, **slukte** lyset og varmen og satte seg ved døra til gården og lyttet ut i mørket og ventet på hva som nå ville skje.

¹ ketel; ² tilde ...op en droeg

¹ het vuur; ² stookten
pruttelen
aan de kook
gloeiend hete

doofde

Oppe på værelset hadde høvdingen **utålmodig** ventet på at det skulle bli stille i huset. Men **uroen** fortsatte. Der gikk det noen over gården. **Nedenunder** var det noen som snakket. Nå la de igjen mer varme i kjøkkenet. Lyset **flakket**¹ gjennom den **halvåpne**² døra ut over gårdsplassen. Der kom det noen ut. De **bar på** noe tungt og gikk med små skritt. De hvisket sammen og så gikk de inn igjen og kjøkkendøra ble lukket. Høvdingen listet seg bort til vinduet og lyttet. Det var helt mørkt. Han kunne ingenting se og det var nå nesten stille. Han hørte bare en svak lyd fra stallen. Et esel rørte seg. Det steg et **dumpt**¹, underlig, **halvkvalt stønn**² opp fra gården. Han kunne ikke skjønne hva det var.

ongeduldig
de onrust
beneden

¹ flikkerde; ² halfopen
droegen

¹ gedempt; ² half gesmoord gekreun

Høvdingen satte seg i det åpne vinduet og lyttet anspent ut i mørket. Den underlige stønnende lyden **holdt opp**. Han ventet ennå en stund for å være helt sikker, så tok han en liten stein og kastet ned i gården. Han hørte den springe tilbake. Ingenting rørte seg. Han kastet et par steiner til. Noen av dem traff sekkene, men fremdeles rørte ingenting seg. Ikke en eneste sekk ble åpnet. Han kastet de siste steinene, men like **forgjeves!** Han ble redd. Noe forferdelig måtte ha hendt! Lydløst åpnet han døra og **snek** seg ned trappa og ut i gården. Han bøyde seg over den første sekken for å snakke til røveren som

hield op

tevergeefs

sloop

hadde gjemt seg i den, men **for** grøssende tilbake. En kvelende stank av olje og brent kjøtt slo i mot ham. **Lynsnart** sprang han fra sekk til sekk. Overalt den samme stanken! Overalt bare døde!

Fortvilet og rasende så han seg om. Hvordan skulle han redde seg? Slippe unna og ta hevn senere? Døra til gata var stengt og han torde ikke bryte den opp. Da så han en liten dør som førte inn i Ali Babas **hage** fra gårdsplassen. Han sprang mot den. Den **ga** lett **etter**¹. Og han **tumlet**² inn i den mørke hagen. Sprang i rasende fart mellom trærne og over **blomsterbed** og grønne plener. Som en katt krøp han over en **hagemur**, sprang ned i en ny hage over en ny mur. Slik videre gjennom hager og over murer til han endelig fra en mur sprang ned i en stille og mørk gate som førte ut til markedsplassen. Her var han kjent og flyktet fra byen ut til skogen og gjemte seg i hulen.

Morgiane hørte det smalt i hageporten og skjønnte at høvdingen var flyktet den veien. Hun var glad de var **kvitt** ham. Faren var over for denne gangen og dessuten var hun så trett at hun bare la seg til å sove.

Hun våknet ikke før det var lys dag. Og da var Ali Baba alt kommet fra badet og sto ute i gården og undret seg over at den fremmede gjesten ikke var dratt til torget med oljen sin. Morgiane gikk ut til ham og sa; "Herre, **priset være**¹ Allah og fred og **velsignelse**² over vår herre Muhammed som har **oppholdt**¹ deg og ditt hus! **Bønn**² og velsignelse og takk til den **ytterste dommens dag**! Se for en fare du har vært **utsatt for** og hvordan du har blitt reddet!"

Hun førte ham bort til en av sekkene og sa; "Se ned i sekken. Har du **noensinne** før sett slik olje?" Ali Baba så i sekken, skrek og sprang tilbake! "Allah, den **allvitende**! Han ser det som er **skjult**! Men Morgiane, hva er det som har hendt?" Og hun fortalte det som hadde hendt om natten. Da hun var ferdig, sa Ali Baba; "priset være Allah! Den **ærerike**, den store! Men jeg vil ikke dø før jeg har **lønt**¹ deg slik du **fortjener**! Jeg gir deg i dag din **frihet**, men jeg skal takke deg mer siden og aldri glemme hva du har gjort. Allah den allmektige **frelste** meg med din hånd. La oss håpe han også i **fremtiden**¹ vil **beskytte**² og **verge**³ meg mot han som **står meg etter livet**⁴. La oss nå i **stillhet**⁵ begrave disse elendige skurkene og få de ødelagte oljesekkene **av veien**." Og Ali Baba og Abdallah grov en stor grav i hagen der de la alle de døde røverne.

I flere dager holdt høvdingen seg gjemt i hulen. Ensom

sprong

bliksemsnel

tuin

¹ gaf ... mee; ² tuimelde

bloembed

tuinmuur

kwijt

¹ geprezen zij; ² zegen

¹ bewaard; ² bede

laatste dag des oordeels

blootgesteld aan

ooit

alwetende

verborgen

eervolle

¹ beloond; ² verdient

vrijheid

bevrijdde

¹ de toekomst

² beschutten; ³ beschermen; ⁴ naar het

leven staat; ⁵ stilte

weg

og fortvilet mellom all den rikdommen og alle de skattene han og hans folk hadde samlet. Av dem alle var det nå bare ham, høvdingen, igjen. Han rev sine klær i filler, slo ansiktet mot fjellveggen og klaget; "Å, mine kamerater, mine venner i striden, mine vakre sønner! Dere fulgte meg på mine lange **tokter** over sletter og gjennom skoger, i **ørkenen** og i fjellene. Og dere visste ikke hva frykt var. Hvor er dere nå alle sammen, mine **kjekke** gutter, mine barn! Hvem er jeg, at jeg skulle **makte** noe uten dere, uten hjelp? Mine tapre sønner! **Kåret** jeg dere til å følge meg for at dere skulle dø i **vanære**¹? Var dere bare falt som menn i striden **til hest**² og med sverd i hånd! Hvor finner jeg så tapre og gode menn igjen? Og hva skal det bli av alle disse skattene og rikdommene vi har samlet med så stort mot og i så stor fare. Hva glede har nå dere av alt sammen? Hvordan skal jeg kunne verne om alt dette alene? Men ved Allah! Jeg skal ikke hvile før jeg har hevnet dere!" Og han satte seg ned i alt gullet og **grublet** over sin hevn.

tochten
de woestijn

stoere
kunnen
koos
¹ schande; ² te paard

Tidlig en morgen stod han opp. Kledde seg i en praktfull drakt og gikk til byen og snakket med folk på torget. Han skjønnte at det som var hendt den natten i Ali Babas hus var holdt hemmelig. Ingen i byen **ante** noe. Det var **rimelig** at Ali Baba var den eneste som visste noe om hulen og at det ville være nok til å rydde ham av veien.

tobde

vermoedde
aannemelijk

Han dro tilbake til hulen. Hentet rike varer av **silke** og dro inn til byen igjen og **leide** seg en bu som lå like **ovenfor** den Kasim hadde eid og som nå Ali Babas sønn drev. Der sto røverhøvdingen, som kalte seg Koge Hussein, og solgte sine varer. Koge Hussein var meget **høflig**¹ og vennlig mot alle **nabobodene**². Særlig sluttet han **vennskap** med Ali Babas unge sønn, som var vakker og **elskverdigg**. Og de var ofte sammen.

zijde
huurde
tegenover

¹ hoffelijk; ² kramen in de buurt;
vriendschap
vriendelijk

En dag kom Ali Baba og hilste på sin sønn mens han sto i bua og Koge Hussein gikk over fra sin bu for å hilse på dem. Fra nå av var han **dobbel** så **oppmerksom**¹ og **ba**² ofte den unge mannen over til seg. Viste ham gjestfrihet og ga ham fine gaver.

¹ dubbel zo oplettend
² inviteerde

Ali Babas sønn ville gjerne **gjengjelde høfligheten** og ba sin far om å få **lov** til å ta ham med hjem til ham. Han ville gjerne vise Koge Hussein det store, **flotte** huset. Ali Baba svarte: "min sønn, i morgen er det fredag. Da holder både du og Koge Hussein bodene lukket. Etter **bønnens time** kan du ta ham med deg en tur gjennom byen, **legg veien** slik at du kommer forbi huset mitt og be ham med inn. Det er **enklere** og mindre **påtrengende**." "Morgiane skal ha et godt **kveldsmål-**

de hoffelijkheid beantwoorden
toestemming
mooie

het gebedsuur
plan de route
eenvoudiger
opdringerig

tid² ferdig til dere kommer."

Fredagen kom. Koge Hussein og den unge kjøpmannen gikk seg en tur. Og da de kom forbi Ali Babas hus, spurte den unge mannen sin venn om han ikke ville gå med inn. Koge Hussein **avslo** først høflig og med mange vennlige ord. Men hans hjerte tok til å slå fortere og øynene begynte å **gløde**¹. Nå var han ved **målet**²! Men han var helt rolig. Og ingen kunne se noe på ham da han **til slutt tok imot innbydelsen**.

Ali Baba møtte den fremmede med stor vennlighet og takket ham for all den **godhet** han hadde vist hans sønn. "Kom inn og gjør meg den ære å spise med meg," sa han. "Det blir dessverre i all sin **tarvelighet**, men jeg håper du tar vel imot, for det bys av et godt hjerte." Koge Hussein avslo høflig innbydelsen til å spise **aftens**. Og da Ali Baba **insisterte**¹ **tilsto**² kjøpmannen at han verken kunne spise brød eller kjøtt som det var salt i. For selv om han var en røver, var han som alle andre, **vokst opp** i den tro at hadde han spist brød og salt med et menneske, måtte en ikke gjøre det noe ondt. Men Ali Baba, som ikke tenkte på en slik grunn, svarte straks at det skulle ikke Koge Hussein være **bekymret** for. Her skulle han bare få **usaltet** brød og retter som det ikke var brukt salt i.

Han førte den fremmede inn og ba ham sette seg. Og så skyndte han seg ut på kjøkkenet til Morgiane og ga henne ordre om å sette frem slike retter og brød som ikke var saltet. "Det var da en underlig gjest," sa Morgiane **misnøyd**, "som ikke vil spise salt med oss! Han vil jeg se litt **nærmere** på!"

Da bordet skulle **dekket**, så hun nøye på Koge Hussein. Hun kjente ham straks igjen og så at han gjemte en dolk under klærne. "Ja, nå skjønner jeg hvorfor du ikke vil spise salt med min herre," sa hun til seg selv. "Du er kommet hit for å drepe ham! Men du har **ikke gjort regning uten**¹ Morgiane!" Mens de spiste, **vartet** Morgiane **opp**² og **holdt øye med**³ den fremmede. Etter aftensmåltidet satte hun frem all slags frukter og et lite bord med vin og tre **begre**. Og så gikk hun sin vei.

Nå mente Koge Hussein at **tiden var inne** da han skulle få sin hevn. Han ville drepe Ali Baba, men **skåne** sønnen hvis det var mulig. For å nå sitt mål, **søkte** han for å få de to til å drikke litt mer enn de burde. Straks han hadde stukket ned Ali Baba, ville han **redde seg** gjennom hagen slik han hadde gjort forrige gang.

Men nettopp som Koge Hussein mente at øyeblikket var

avondmaal

weigerde

¹ gloeien; ² het doel

ten slotte de uitnodiging aanvaardde

goedheid

karigheid

avondeten

¹ aandrong; ² bekende

opgegroeid

bezorgd

ongezouten

misnoegd

van dichterbij

gedekt worden

¹ hebt geen rekening gehouden met

² bediende; ³ hield ... in het oog

bekers

de tijd was gekomen

sparen

probeerde

zich in veiligheid brengen

inne, kom Morgiane tilbake. Hun hadde kledd seg til dans i praktfull drakt og med vakker **hårpynt**¹. Om **livet**² hadde hun **spent**³ et **gullbelte**⁴ og i den satt en dolk med **slire**¹ og **feste**² av gull. Hun bar en svart **maske**³ for ansiktet. Hun lot Abdallah slå **tamburinen** mens hun danset og hun kastet seg ned på teppet foran Ali Baba og Koge Hussein og ba om å få lov til å vise hva hun kunne. Ali Baba sa; "Det er riktig, Morgiane! Vis hva du **duger til**! Vi får håpe **vår gjest også finner behag i deg**²!" Koge Hussein ble urolig. Dette hadde han ikke ventet. Og nå ville han ikke **gå glipp av** hevnen! Men han sa høflig at alt som var en **fornøyelse** for Ali Baba, var en glede også for ham.

Morgiane tok til å danse, mens Abdallah spilte og sang til. Hun danset så godt som noen **utlært** danserinne. Hun var **myk**¹ som en **vidje**² og lett som **gasellen**³. Og nå visste hun hva det gjaldt! Så hun danset som en **ild**! Dolken holdt hun i hånden. Snart kastet hun den i luften og grep den igjen, snart rettet hun den mot sitt eget bryst. Villere og villere ble dansen! Nå grep hun selv tamburinen og slo den mens hun **virvlet** rundt fort som en **støvsy**¹ i ørkenen. Hun **flyttet**² dolken over i høyre hånd, tamburinen tok hun i den venstre og nettopp som dansen gikk som villest, brøt hun av, bøyde seg dypt for de tre menn og holdt tamburinen frem mot Ali Baba slik danserinner pleier. Ali roste dansen og kastet et pengestykke i tamburinen og hans sønn gjorde det samme. Så snudde Morgiane seg mot Koge Hussein, og den fremmede fant frem **pungen** sin. Men mens han satt slik og lette frem et gullstykke, bøyde Morgiane seg **lynsnart** frem og stakk dolken dypt i hjertet hans så han sank død sammen på teppet uten en lyd.

Ali Baba og hans sønn sprang **skrekkslagne** opp og skrek høyt; "ulykkelige!" ropte Ali Baba. "Du elendigste av alle kvinner! For en **ulykke** du har brakt over vårt hus og for meg og min sønn og deg selv!" Men Morgiane hadde reist seg og svarte rolig; "Herre, jeg har reddet deg og din sønn og hele ditt hus fra en ulykke!" Så rev hun Koge Husseins klær til side og viste dem at han hadde en dolk gjemt i klærne. "Se nøye på ham, min herre!" sa Morgiane. "Jeg tror du skal kjenne vår venn igjen. Det er ikke første gangen han **gjester** vårt hus og forrige gang kom han ikke alene! Det er oljehandleren! Det er røverhøvdingen som **sto deg etter livet**! **La du ikke merke til** at han ikke ville spise brød og salt med deg? Men jeg la merke til det! Se på ham, herre, du kjenner ham nok igjen!" Ali Baba bøyde seg over den døde, og **det var ikke til å ta feil av** – det var røverhøvdingen og oljehandleren!

¹ versieringen in het haar; ² om haar middel; ³ vastgemaakt; ⁴ gouden riem
¹ schede; ² heft; ³ masker
de tamboerijn

¹ kan; ² dat je ook in de smaak van onze gast valt mislopen
genoegen

volleerd
¹ soepel; ² wilgentwijn; ³ de gazelle
vuur

wervelde
¹ stofwolk; ² verplaatste

beurs

bliksemsnel

in paniek

ramp

bezoekt

die je naar het leven stond
viel het je niet op

er bestond geen twijfel over

Ali reiste seg og **omfavnet** Morgiane. "Lovet og priset være Allah! Han har villet redde oss gjennom deg! Din frihet har jeg gitt deg før, men jeg lovet jeg skulle **lønne** deg bedre! Jeg vil du skal gifte deg med min sønn. Jeg vet han lenge har elsket deg, du skal bli min datter! Og alt som er mitt, skal også bli ditt!" Og han tok hennes hånd og la den i sin sønns.

omhelsde

belonen

I all stillhet ble høvdingens lik samme natt begravd i hagen der de andre røverne lå.

Få dager etter **feiret** Ali Baba sin sønns og Morgianes bryllup med prakt og glans og dans og musikk og all slags instrumenter.

vierde

Siden den gangen Ali Baba hadde funnet sin brors lik i hulen, hadde han ikke vært der ute og det varte lenge før han vågde seg **dit**. Han kunne ikke vite om ikke noen av røverne var i live fremdeles. Men da det var gått noen år dro han ut til skogen. Det var ingen spor på marka etter hester eller folk, gresset sto høyt og buskene var blitt så store og tette at det nesten ikke var mulig å trenge gjennom dem. Her hadde nok ingen vært på lange tider!

daarheen

Ali Baba stilte seg foran fjellveggen og ropte; "SESAM, LUKK DEG OPP!" Døra sprang opp og han gikk inn. Alt i hulen viste at ingen hadde vært der på flere år. Da skjønte han at alle røverne måtte være døde og at han nå var den eneste som kjente hulens hemmelighet. Han fylte sekkene sine med gull og dro tilbake til byen. Hjemme fortalte han sin sønn om hemmeligheten. De dro ofte sammen ut til hulen, og da de brukte sin rikdom **med måtehold**¹ og forstand og **gjorde godt mot**² de fattige, ga Allah dem et langt liv i fred og lykke i **heder** og ære!

¹ met mate; ² hielpen roem

Inhoud

Inleiding	2
Jacob Breda Bull: "Ulveslaget"	3
Gustav Lorentzen: "Min Max og Mumien"	19
"Ali Baba og de førti røvere"	57

De tekst van Jacob Breda Bull (niet meer aan copyright onderworpen) werd vereenvoudigd. "Min Max og Mumien" werd van de website van Gustav Lorentzen gehaald waar expliciet toelating gegeven werd om de tekst te kopiëren.